ROR WOLF

Karanlığın Faydaları

Dünyayı yalayıp yutmak üzerine yirmi dokuz deneme

—KORKU ROMANI—

§

ROR WOLF

1932 yılında Almanya'da doğdu. 1953 yılında, Doğu Almanya'yı terk ederek Federal Almanya'ya geçti. Frankfurt am Main Üniversitesi'nde edebiyat, sosyoloji, felsefe okudu. Kolajlar yapmaya, tiyatro ve caz eleştirileri yazmaya başladı. 1963 yılından itibaren serbest yazarlık yapmaya başladı. Almanca'da Yeni Roman'ın ilk örneklerini verdi. Beckett, Kafka ve Robert Walser'den etkilendi, macera romanı, polisiye, fantastik ve gerçeküstücü edebiyat ve sanatın bir sentezini oluşturdu. Yapıtı, şiir, roman, anlatı, radyo oyunu, deneme, eleştiri, radyo kolajları, görsel sanat çalışmaları gibi çok çeşitli türleri kapsamaktadır. 20'ye yakın önemli sanat ve edebiyat ödülünün sahibidir. Yapıtları gibi sıra dışı bir kişiliğe sahip olan Ror Wolf, Hesssischer Rundfunk radyosunda çalıştığı dönemde geliştirdiği zengin ses arşivini imha etmeyi düşünüyor; gerekçesi ise geriye çok eser bırakacağı için bunlara yer olmaması!

REGAİP MİNARECİ

1955 yılında İstanbul'da doğdu. Münih'te bitirdiği lisenin ardından Münih Teknik Üniversitesi'nde Elektronik Mühendisliği okudu. 1977 yılında *Elele* dergisi çevirmeni olarak Hürriyet Grubu'nda çalışma hayatına atıldı. Hürriyet Dergi Grubu, Tercüman, Akşam Grubu ve Doğan Kitap'ta editör, yazı işleri müdürü, yayın yönetmeni ve yayın koordinatörü olarak uzun yıllar idari görevlerde bulundu. Bu çalışmalarının yanı sıra çevirmenliğe de ara vermeyerek felsefe ve edebiyat başta olmak üzere otuzun üzerinde eseri Almanca ve İngilizceden dilimize çevirdi. Halen çevirmen ve editör olarak çalışmalarına devam etmektedir.

ROR WOLF

KARANLIĞIN FAYDALARI

Türkçesi
Regaip Minareci

Yayın No **1325**
Çağdaş Dünya Edebiyatı **179**

Karanlığın Faydaları
Ror Wolf

Kitabın Özgün Adı: *Die Vorzüge Der Dunkelheit*

Yayına hazırlayan: Başak Güntekin
Almancadan çeviren: Regaip Minareci
Kapak tasarımı: Beste Doğan
Sayfa tasarımı: Hülya Fırat

1. Basım: Eylül 2014
ISBN: 978 - 605 - 141 - 764 - 6
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www. everestyayinlari. com
www. twitter. com/everestkitap
facebook.com/everestyayinlari

KARANLIĞIN FAYDALARI

Dünyayı yalayıp yutmak üzerine
yirmi dokuz deneme

Korku Romanı

Yazar tarafından
hazırlanmış
79 kolaj eşliğinde

1

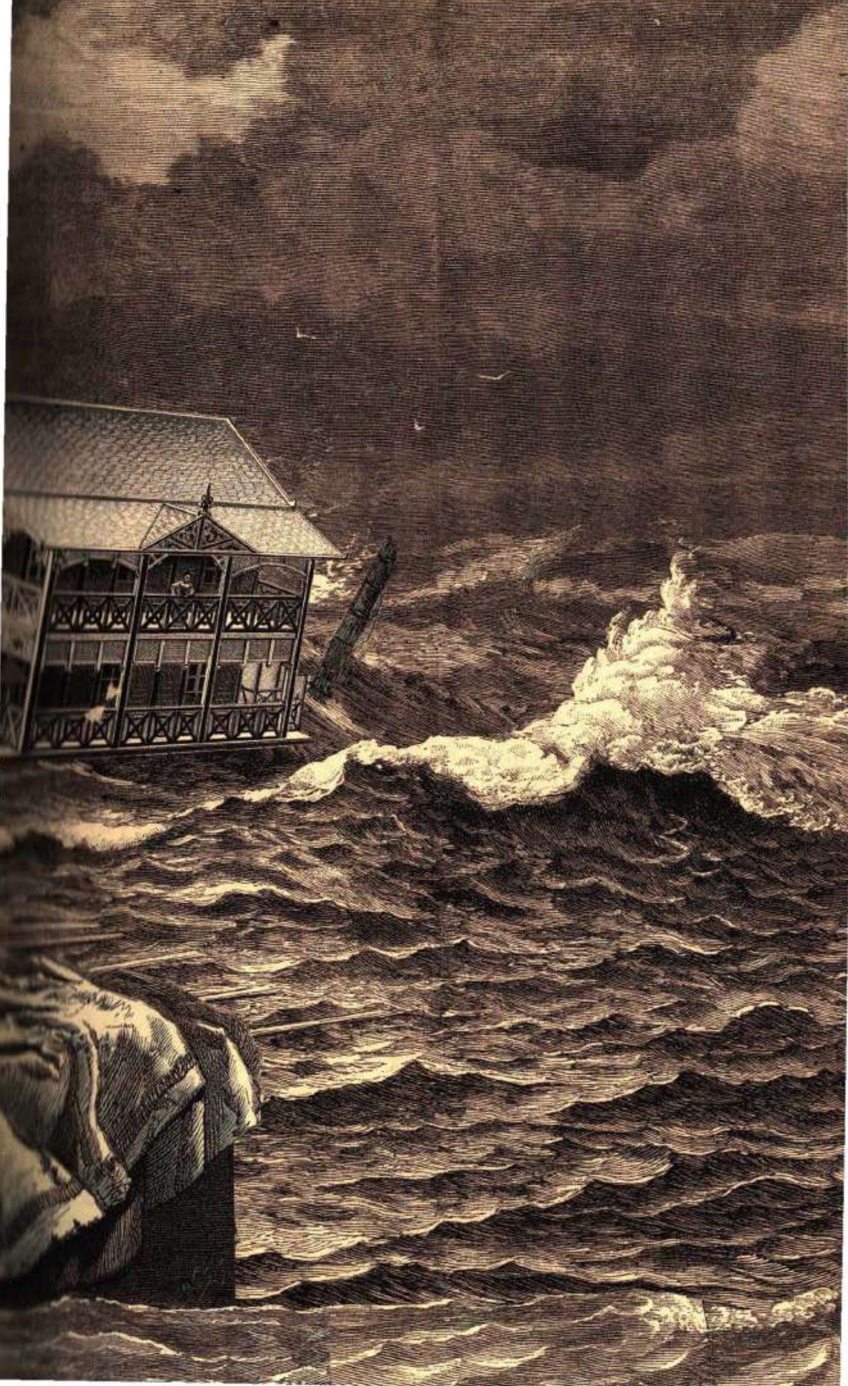
Yanımda yatan adam anlatmaya başladığında aylardan şubattı. Adam ağzını açtı ve anlatmaya başladı: Derin derin uyuyordum, dedi, sıradışı hiçbir şey dikkatimi çekmemişti, ancak ansızın odanın içinde uçuşan yarasa sürüsünün yol açtığı bir hışırtıyla uyandım, yarasaların fırıl fırıl odada dönmeleri odayı adeta karartmıştı. – Birkaç dakika üzerlerine şemsiyeyle vurdum, baktım kayboldular, ancak ortalık tam sakinleşmişti ki, yeniden belirdiler. Ben de onlarla ilgilenmemeye karar verdim, uyumaya devam ettim, sadece üzerime konan birkaçını tutup duvara firlattım. Sanırım, dedi yanımdaki adam, sanırım üzerimde paltom vardı ve altına hiçbir şey giymemiştim, çırılçıplaktım.

O gecenin sabahında, yattığım yatakta yanımda bir el duruyordu ve bu elde ilgimi çeken bir şey vardı. Aynanın karşısında oturuyordum, dedi adam günün birinde, sadece bacaklarımı ve başımı görebiliyordum. Biraz sonra görebildiğim sadece bacaklarımdı, dedi adam, aynanın karşısında oturuyor, bacaklarımı görüyordum, ellerimi dizlerimin üzerine koymuştum, başım kaybolmuştu, yoktu, gitmişti. Sesimi duymaktan korkmuştum o gün. Sustum, dedi yanımdaki adam, sesimi çıkarmadım, bütün bir gün sesimi çıkarmadan aynanın karşısında oturdum, sonra ansızın hareket etmeye başladığımı fark ettim, ne var ki, ansızın hareket etmeye başlayan *ben miydim*, değil miydim, anlayamadım.

Parmaklarımın arasından masanın ve tabağın üzerine bir şey damladı. Yüzüm akıp gidiyordu ve yerde, ayaklarımın dibinde, lavabonun hemen yanı başında, ansızın sürünerek ilerleyen çiğ et parçası duruyordu. Derken, içimde yabancı bir şeyin büyüdüğü hissine kapıldım, tüylerle kaplı, kocaman, sesi çıkmayan bir şeydi bu. Pencere önündeki yağmur suyu birikintisinin içinde yapış yapış yeşil lifler gördüm, sonra masanın üzerinde duran ekmeğin içindeki küfü gördüm, bir de karşımda ve yanımda kıpırdamadan duran insanların bağırsaklarının hareketlerini gördüm, bu insanların içindeki canlı hayvanları gördüm, insanların içinden usul usul dışarı çıkan derilerinin altındaki ve bağırsaklarındaki solucanları gördüm. Bedenimi çevreleyen dış dünyanın içinde olup biten hareketleri gördüm, aynada bu bedenin yüzeyini gördüm, beden yüzeyini; ve de dışarıdan gelen, tenimi delerek ve deliklerden geçerek bedenimin içine giren hareketleri gördüm, itiş kakışlar gördüm, bedenimin çığlığını duydum, dedi yanımdaki adam, çığlığını duydum ve acıyla zonklayan bir şişlik fark ettim, bütün yaşamın bir tür iltihabıydı sanki, sonunda bedenim birkaç yerinden patladı, adeta akıp gidiyordu, pencereden dışarıya akıyor, kaçıyordu, pencerenin önündeki yabancı doğanın içine, sonra da bir kahvehanenin içine aktı bedenim.

Durumumu tasvir etmek için kâğıt ve kalem sipariş ettim. Sonrasında, ekmek gibi kızgın fırına atılıyo-

rum duygusuna kapıldım, kapıyı arkamdan kapatmalarını neden istediğimi tam olarak bilmiyorum. Daracık delikler içinde hava alamadan sürünüp durmak beni yordu, hesabı ödedim ve kendimi dışarı attım.

4 Mart'ta iki gözümün ortasında birkaç siyah tüy fark ettim, ancak hepsinden önemlisi, şimdi zemin beni emiyordu, yerin içine gömüldüm, dilimi tamamen kıllar kaplamıştı, bu kılların uzayarak ağzımdan dışarı taştıklarını gördüm. Ayakkabılarımı çıkarmak istediğim sırada, ayaklarımı bulamadım. Ne var ki dizlerim hâlâ yerlerindeydi, bu yüzden yere diz çöktüm ve elimle başıma vurmayı denedim, gelgelelim ellerim yok olmuştu. Çevremde ne varsa her şey keçeye benziyordu, o gün kafamın içi de keçe ve jelatinli etten ibaretti. Alnımdan ansızın bir kulak çıkmaya başladığını fark ettim, kulak, kelimenin tam anlamıyla fışkırırcasına çıkıyordu. Aynada gördüm, karşımda bir kulak büyüyordu, diye yanımdaki adam anlattı. Midesinde kurbağalar ve semenderler vardı.

Bense o günlerde konserve kavanozunun, ispirtonun ya da peltenin içine daldırılmış gibi öylece oturuyordum. Ya da şöyle diyeyim, ölüp giderken bedenimde çalkalanan bir gürültü hissediyordum, kendimi hareket eden bir yumru gibi, şişlik gibi algıladım. Ertesi gün 5 Mart'ta saçlarımın içe doğru

uzadıkları duygusuna kapıldım. Ya da bağırsaklarım uzuyor, ağzımdan dışarı fırlıyor gibi geldi bana. 6 Mart'ta ansızın şöyle düşündüm: Solumayı unuttun! Sadece bu korkunç, dayanılmaz, evet tiksinti veren şeyi düşündüm.

O günlerde odamda otururdum. Çıt çıkmazdı, sadece hafif bir tıkırtı, Ay geçip giderken pencerenin önünde hafif bir tıkırtı duyardım, pencereden zaman zaman adamın biri içeri bakar, bana ya göz kırpar ya da başıyla selam verir, ya da hiçbir şey yapmazdı, sadece başını iki yana sallayarak önümden geçip giderdi. – Aslında ben de pek bir şey yapmıyor sayılırdım. Ay'ın içine bakarak hafifçe başımı sallardım. Son günlerde meydana gelen ve o sırada anımsadığım maceralardan ve olaylardan iyice yorulmuş, tükenmiştim. Caddeler yanıyor, duvarlar çöküyor, insanlar sisler arasında birbirine giriyordu, ancak küçük bir tıkırtı dışında çıt çıkmıyordu. Yüzünü görebildiğim tek insan bendim, o da aynaya bakarsam tabii. Bir de ay büyüyordu, gerçekten büyüyordu. Az kalsın beni yutacaktı.

22 Mart'ta uyandığımda üzerime bir kadın oturmuştu. Üzerime oturmuş, bacaklarını ayırmıştı. Adınız ne, diye sordum. Bir şey anımsamaya çalışıyordum, ancak neyi anımsamaya çalıştığımı bilmiyordum. Sanırım ne olduğunu bilmediğim bir şeyin üstesinden geldim, diye aklımdan geçirdim. Belki

de üstesinden gelmedim, ancak içimdeki duygu o şeyin geçtiğini, bittiğini, sona erdiğini söylüyordu.

23 Mart'ta uyandığımda üzerimi karlar kaplamıştı. 24 ve 25 Mart'ı hiç anımsamıyorum. Ancak bu sürenin benim için hiçbir anlamı olmadığını biliyordum. Bazen bir şeyler yaşıyordum, bunların ne olduğunu şu an anımsamıyorum, ancak bazen bir şey yaşıyordum, uzun sürmezdi, tuhaf değildi, üzerinde konuşmaya bile değmezdi, hele anlatılması olanaksızdı, aslında söyleyeceklerim bundan sonra dikkate alınmazsa daha da işime gelir.

26 Mart'ta uyandığımda şöyle düşündüm: Bugün olanlar, bir daha asla, tekrarlıyorum: Bir daha asla olmayacak. 27 Mart'ta uyandığımda hiçbir şey olmadı. Hiçbir şey yaşanmadı. Ancak uzunca bir zaman sonra bir şeyler oldu, o da düşüncelerde, kafamın içinde... 27 Mart'ta bir süre ağır ağır düşünerek zaman öldürdüm. İçeri giren insanlarla bazı sıkıntılar yaşadım, ne var ki kim olduklarını anlayamadan çekip gittiler. Çıktılar, arkalarından kapı kapandı, ondan sonra bütün geceyi, yatağımın yanında sağ tarafta duran kapının nereye açıldığını düşünmekle geçirdim.

Günün birinde; dünyaya gelmiş olduğuma, bana ait kollarım ve bacaklarım bulunduğuna, bir başım bir

de yüzüm olduğuna çok şaşırdım. Günün birinde bir de şunu fark ettim, yüzüm, aynadan bana bakıyordu. Bu, 30 Mart, saat 14'te oldu.

2

Artık kendimden söz etmek istiyorum, dedi yanımda yatan adam, en iyisi hemen başlayayım. İyi de ne söylesem? Belki de şunu: Bu arada sahte bir isimle Londra'nın kuzeyinde yaşıyordum, yolda karşılaştığım Doktor Q'ya, hakkında tamamen yanlış yargılara vardığı bir kişi olduğum düşüncesini kabul etmesini söylemiştim. – O gün Londra'nın kuzeyinde, burada tekrarlamak istediğim şu konuşma geçmişti.

Bunu söylemeniz ve tarzınız hoşuma gitti, dedi Q. Ayrıca konuya yaklaşımınız da hoşuma gitti. – Olabilir, dedim, ancak artık başka işlerle uğraşıyorum, başka işlcrim var. – Açıkçası: gidiyorum, gittim. Londra'nın kuzeyinden ayrıldıktan sonra oturdum her şeyi yazdım. Yazdım ve bunu yapmam çok ses getirdi, çevremde çok hayranlık ya da şaşkınlık uyandırdım. Bu, nisanda oldu. Sanıyorum nisan başında, bundan sonra ne olacak, diye düşünmüştüm. Bu konuyu düşünmeye başlayınca her şey olmuştu.

Önümden solucan gibi uzayan trenler geçip gitti. Susuyordum, istasyon otelinde karşımda oturan adam da susuyordu. Sonra adam doğruldu, soğuk ve sessiz lobiden ve masaların önünden geçti, kapıya yöneldi ve dışarıya, karlarla hafifçe örtülmüş istasyon avlusuna çıktı. Rüzgâr uğuldarken ben de adamın peşine düşmek zorunda kaldım, karanlık

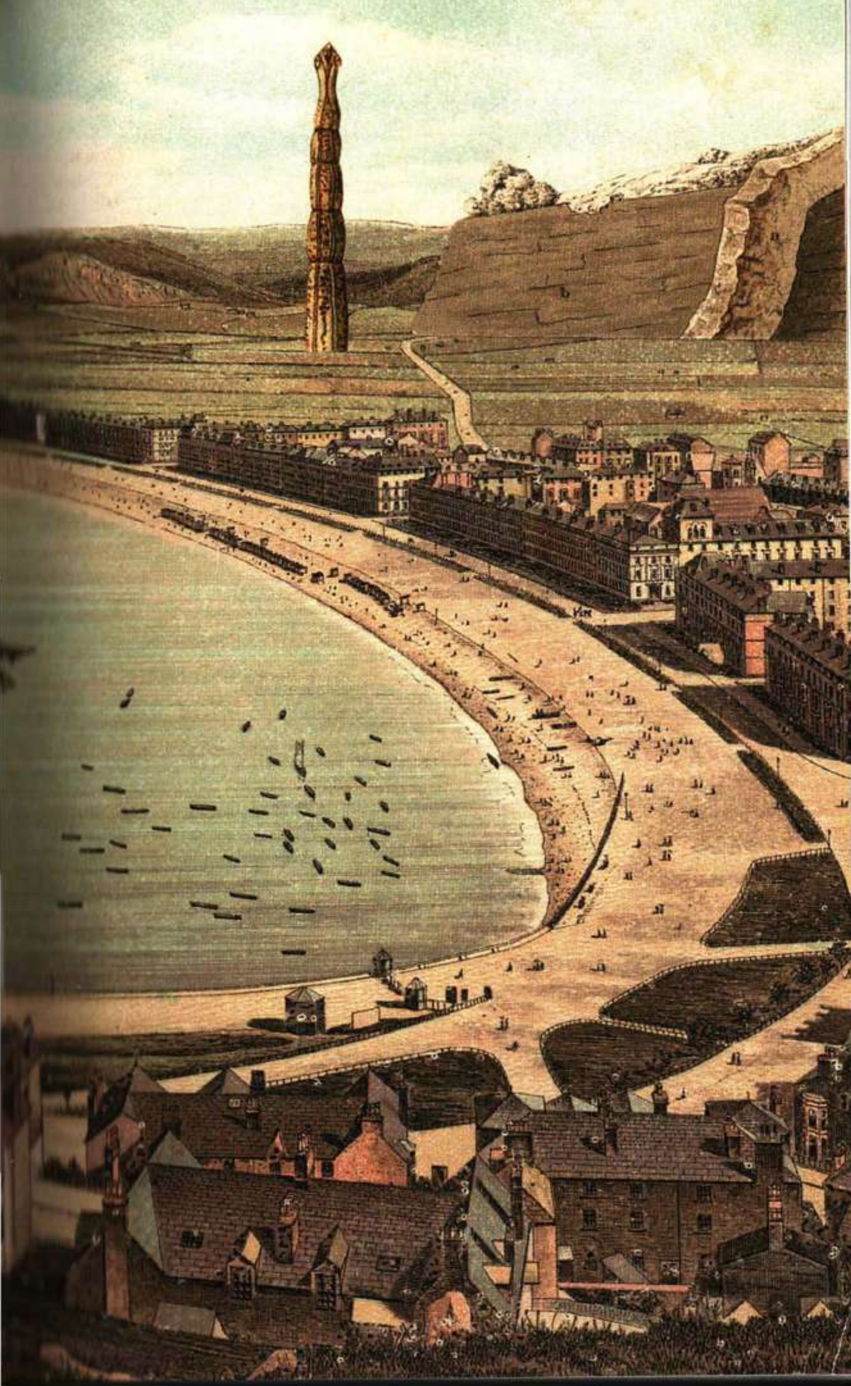
caddelerden yürüdük, dikiş makinesi fabrikasının önünden geçtik, sonra mezbahanın, sular idaresinin, gaz ve elektrik idaresinin önünden geçtik ve devam ettik, kömür fabrikası, bisküvi fabrikası, bira fabrikası ve bir sürü fabrikayı geçtik, yerel mahkeme, ticaret odası, hamam, dans salonu, saray meydanı, müze, tiyatro binası derken yaşamım değişti, adamın peşi sıra gitmek ve yeni bir yaşama başlamak zorunda kaldım.

3 Nisan'da dışarıda bardaktan boşanırcasına yağmur yağdığı sırada saray otelinde adamın karşısında otururken, o andan daha üstün bir ânın asla olamayacağını düşündüm. Elimde, az önce okuduğum bir mektup tuttuğumu fark ettim. Bundan sonra ne olacak, diye bana sordular. Bir fikrim yok, dedim, bilmiyorum.

Orada uzun bir zaman öylece otururken, bir adam omzuma vurdu. Bu, Doktor Q idi. Önce ayağa kalktım, sonra yine yerime oturdum. Oturduğum yer istasyon restoranıydı ve o an neler düşündüğümü anımsamıyorum. Dert etmeyin, dedi Doktor Q.

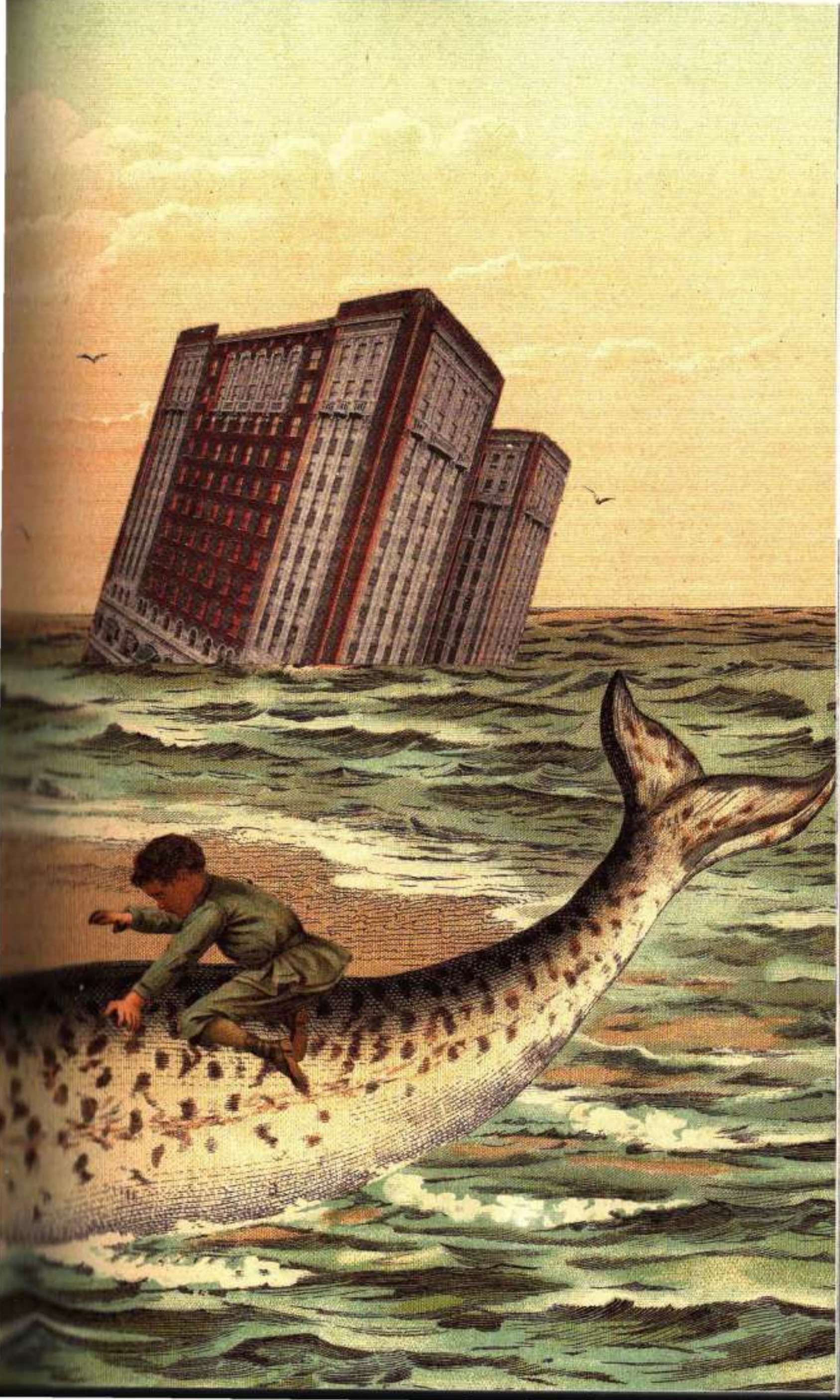
Bundan sonra neler olacak, diye bana sordular, ne yapmayı düşünüyorsunuz? Ne mi yapmayı düşünüyorum? Bilmiyorum, sanırım önemli şeyler değil. Belki kendime bir elbise diktiririm, elbette çok geçmeden de rehine veririm. Sonra pencereyi

kapatmayı uygun gördüm. Üzerine uzanabileceğim bir kanepe satın aldım. İnsan yaşamın içine öylesine uzanabilirse, yumuşacık olur, diye yazdım. O günlerde bu durumun avantajlarının tadını çıkarıyordum. Yaşamın içine uzanıverdim ve bir süre öylece yattım. Uyandığımda bedenimde yabancı bir şey hissettim, soğuk ve çıplaktı, üzerimden atmaya çalışırken baktım ki, üzerime bir kadın oturmuş, ellerini de omzuma bastırmıştı. Gözlerim kapalı olmasına karşın, kadının kollarını, bacaklarını, yüzünü ve açık duran kocaman ağzını gördüm. Dışarıda kapılar açılıp kapanıyordu, adım sesleri duydum, demek biri geliyor ya da gidiyordu. Biri gitti, kapılardan birini açtı ve yok oldu. Bu nisandaydı, nisan sonuydu.

3

Mayıs başında düşünecek fazla bir şeyim olmadı. Bildiğim tek şey, beni yutmamaları için ağızları açık nesnelerden uzak durmam gerektiğiydi; örneğin kapakları açık gardıroplardan ya da bavullardan, özellikle seyahate çıkmak üzere hazırladığım bavullardan, dedi yanımdaki adam.

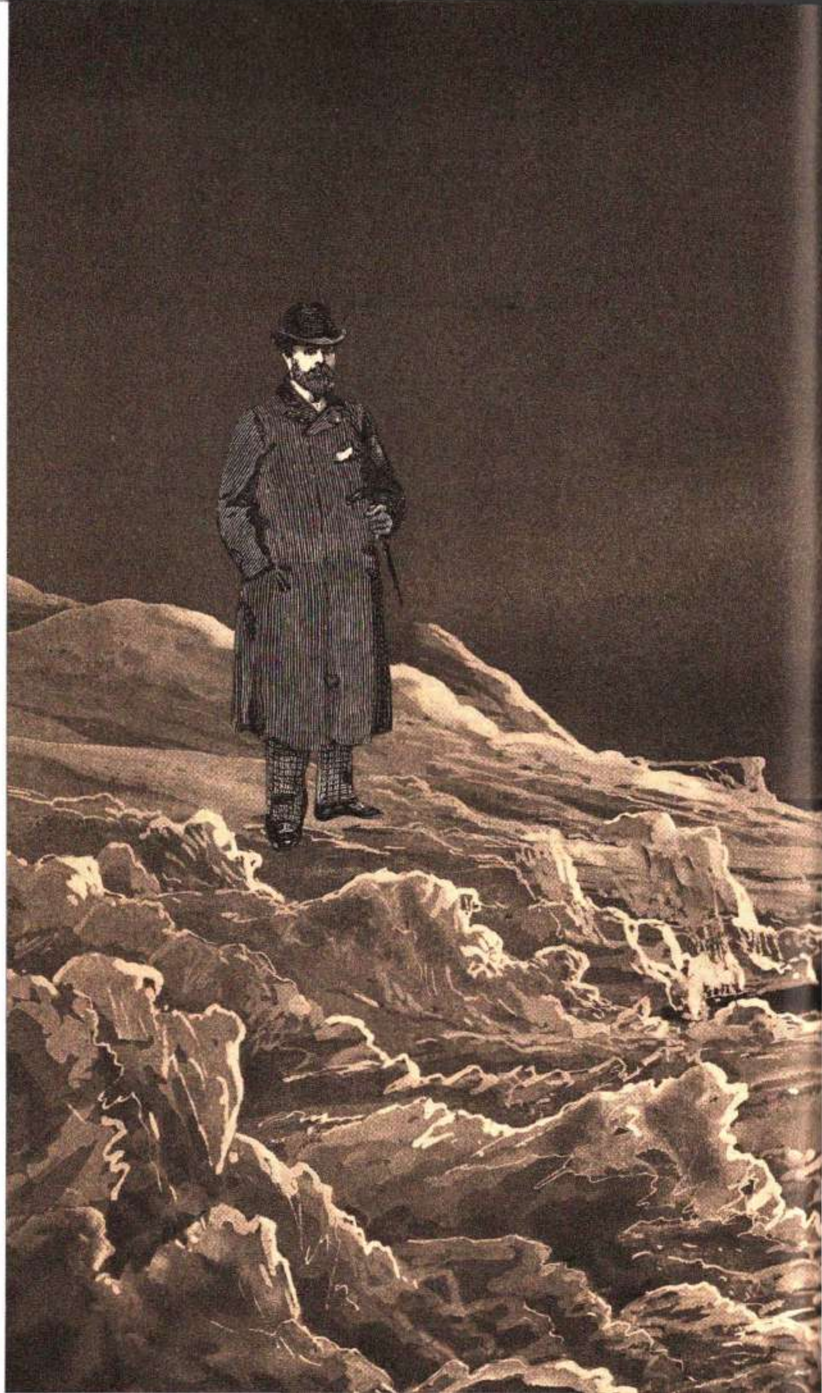
Örneğin, dedi adam, Berlin'de yolun karşısındaki tiyatro binasında çıkan yangında, otelin kızgın camlarına elimle dokunduğumu anımsıyorum. Bu dokunuşun bende yarattığı derin etkiyi anımsıyorum. Ayrıca tamamen ağaçsız bir alanda Berlin'de çıkan rüzgârı anımsıyorum. O rüzgârı o güne kadar, pencerenin arkasından ağaçları sallamasıyla tanırdım. O âna kadar, rüzgârın ağaçları salladığını değil, ağaçların sallanmasıyla rüzgâr oluştuğunu sanırdım.

Mayıs ortalarında aynada solgun bir yüzle, açık bir ağız gördüm. Ansızın titremeye başladım. Üç ya da dört gün titredim, belki biraz daha uzun bir süre, belki de bir hafta. Hiçbir şeyi tutamıyordum, elime ne alsam yere düşüyordu. Merdiven basamaklarını üçer üçer çıkıyordum, arkamda sürekli adımlar duyuyordum, benim için en kötüsü metroya binmekti. Gündüzleri yataktan çıkmıyor, yaşamımı her yönüyle gözden geçiriyordum. Odanın tavanını gözden geçirmek ve künhüne varmak görevlerim arasındaydı. Konuşabiliyordum, dedi adam, ancak

istediğim hız ve sıklıkta yapamıyordum. Ara sıra yere baktım ve ellerimi gördüm, ancak bunlar benim ellerim mi, yoksa yanımda duran ve pardösüsünü ilikleyen kadının elleri miydi, bilemedim; bu, 17 Mayıs akşamıydı. O akşam bir şeye, sanırım yumuşak, bombeli bir şeye dokunmaya çalıştım, ancak ulaşamadım. Çok önemsemedim, üzerinde fazla durmadım, başka şeyler düşündüm.

Orada öylece yatıyor ve kim olduğumu bilmiyordum. Kendimi, dahası nereden geldiğimi ve nereye gitmekte olduğumu anımsayamadım. O günlerde, arka plandan geçip gittikleri sırada gördüğüm adamları da anımsayamadım. Başlarında bereleri, ellerinde çantaları vardı, ne var ki onları anımsayamıyordum. Uzun, geniş, altlarında örneğin silah ve şişe gibi anımsayamadığım bir şeyler gizledikleri paltolarını da anımsamıyordum. Onları anımsamıyordum, daha sonra başka bir odada gördüğüm diğer adamlarla karıştırıyordum. Sorunlarım ve koşullarım değişmemişti. Birisi ıslık çaldı. Bu, ben değildim. Biri, birkaç kelime etti. Bu da ben değildim. Ancak bu şimdi bendim, bu bendim.

Ertesi sabah kendimi yatağımda otururken gördüm. Oda, geçip gitmekte olan zevahirle doluydu, ince, kalın, uzun ve kısaydılar, bir görünüp bir kayboluyorlardı. Aceleyle birisi tanıştırıldı. Bu, ben değildim. Birisi sanırım bir şey soruyordu, bu da ben

değildim. Bir şeyin hareket ettiğini gördüm: Birisi ayaklarına çorap giydi. Bu, bendim. Evet, gerçekten bendim. Hızla ve soluk soluğa dışarıya hole çıktım. Bende değişen bir şey yok, dedim. Ne düşüncelerim ne de düşüncemi kendime saklamış olmaktan duyduğum keyif değişti, bu yüzden hoşça kalın, elveda, dedim. Sonra bambaşka bir yöne gittim.

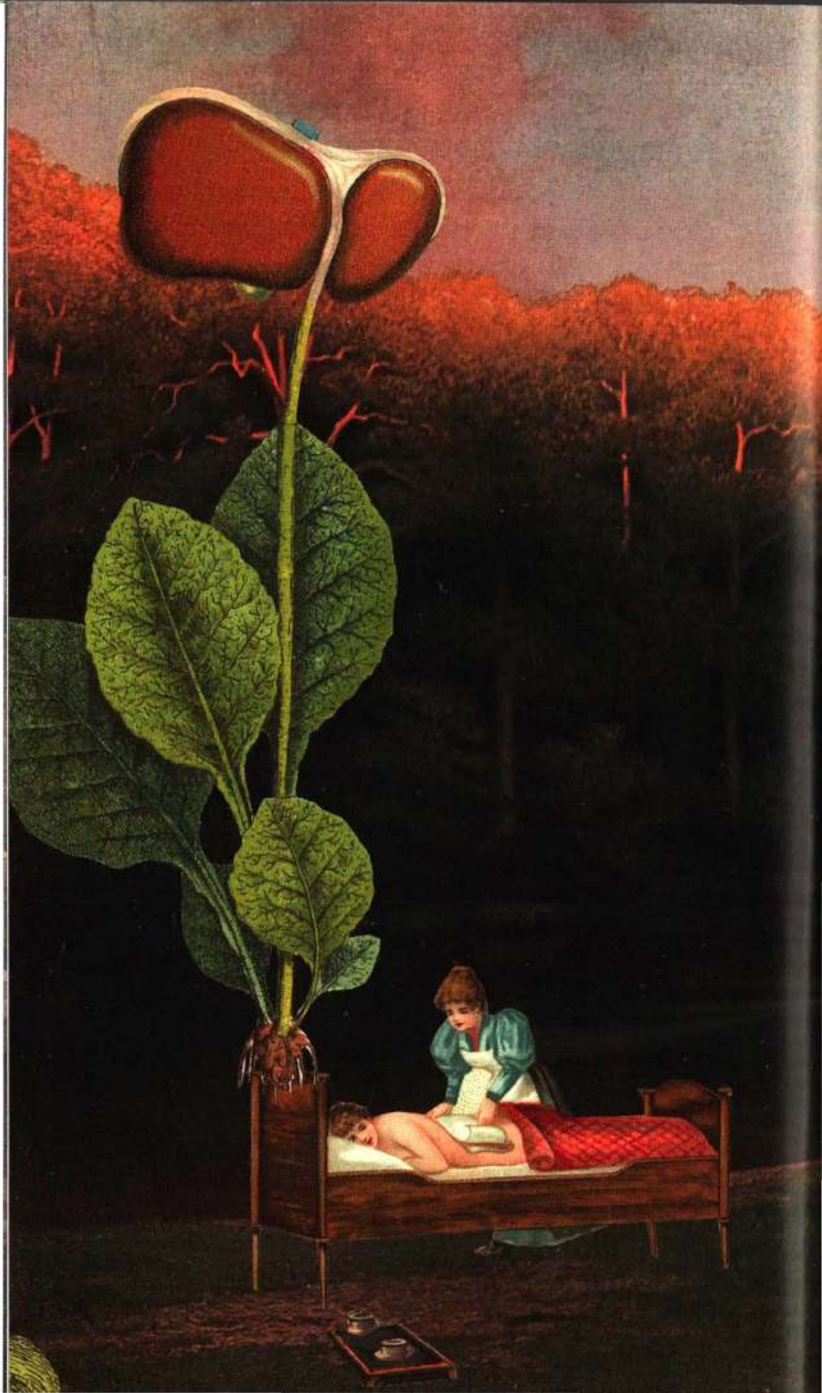
Sonraları pencere önünde beste yapmaya başladım, cama vurmaya başladım, gramofonun üzerine eğildiğimde rahatça görülebiliyordu, o günlerde huzur özlemi içindeydim, sanırım işin kötüsü, gramofonun durmadan çalmasıydı, bu yüzden neden susmak bilmediğini anlamak için gramofonun üzerine eğildim. Aslında önemsiz bir müzik çalıyordu, pek anlamlı değildi, müziğin üzerine eğildim, ölçü bitinceye kadar o anlamsız müziğin üzerine eğildim.

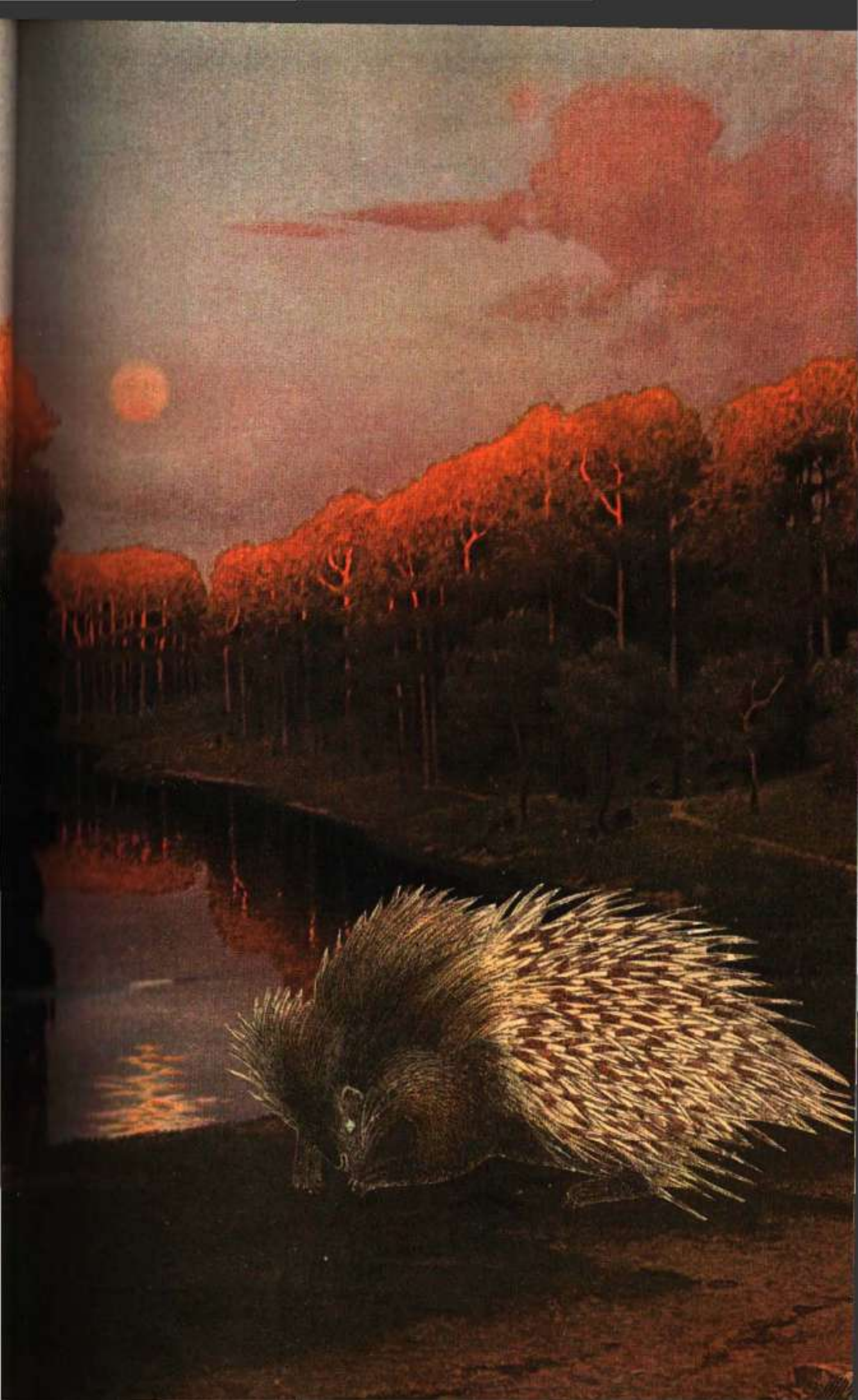
Nasıl, iyi misiniz, diye Doktor Q mayıs sonunda sordu. İyi değilim, dedim, ayrıca soluk almakta zorlanıyorum. Bu konu üzerine, soluk almak üzerine bir şeyler yazmalısınız, dedi Q. Soluk almakla ilgili bir şeyler yazın: *Soluk almakta zorlanıyorum.* Böyle yazın.

Haziran başında ayağa kalktım ve gittim. Ortadan kayboldum. Kapı arkamdan gümbürtüyle kapandı. Bir süre yayan gittim, zıplayan duvarların önünden geçtim, sonra sanki sıradışı bir şey olmamış gibi

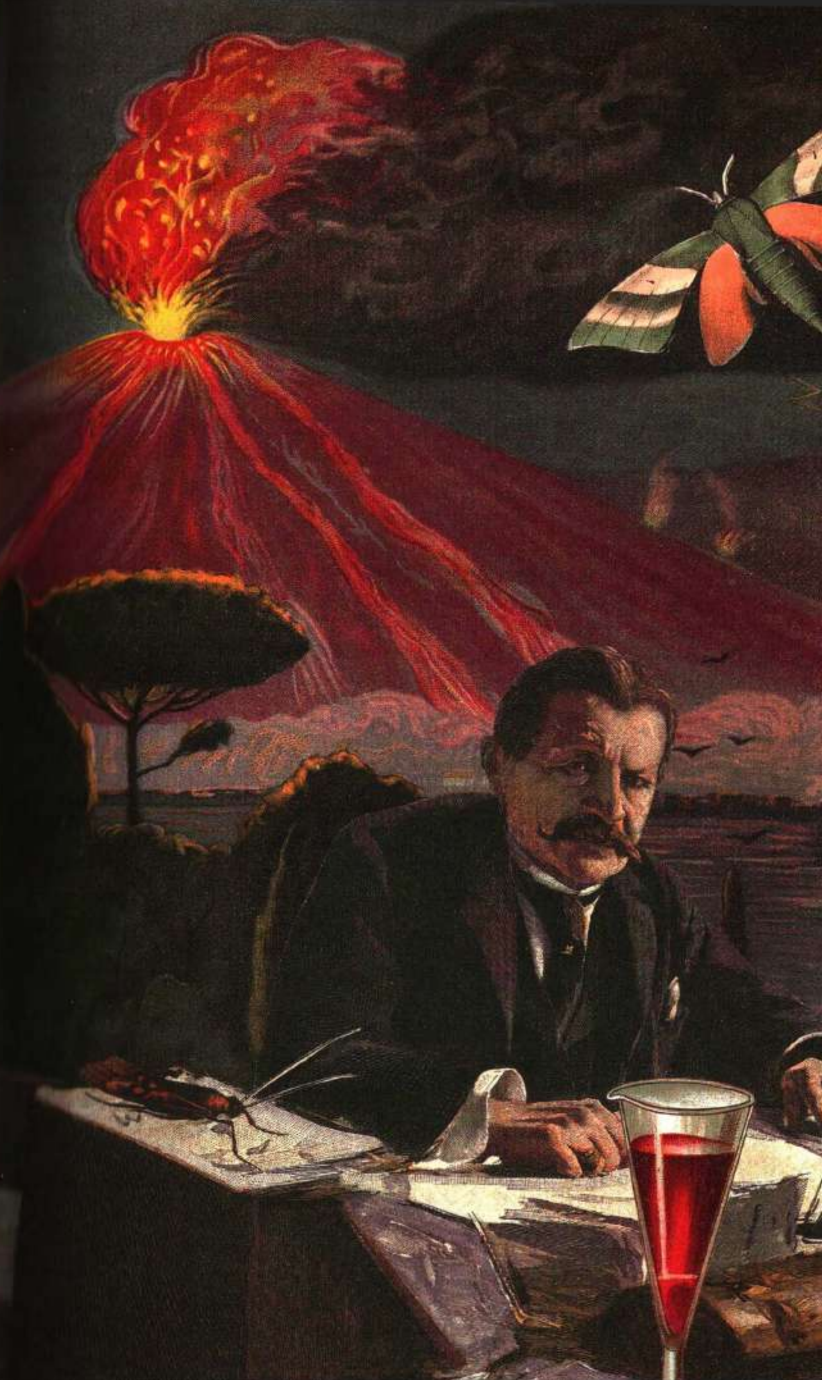
merdiven çıktım, ayın vızlayarak geçip gittiği ve uzaklarda parçalara dağıldığı o akşam, herhangi bir merdiveni çıktım.

O günlerde yaklaşık yirmi dilde söyleyebildiğim bir cümle vardı: *İstasyona nasıl gidebilirim* diyebilmek, binip gitmek için yeterliydi. Artık dünyanın bir ucundan diğerine gidiyordum. Çok şey gördüm ve yaşadım ve sanırım şu andan başlayarak anlatacağım hikâyeleri daha önce de anlattım; ancak bunların güzel hikâyeler olduklarını düşünüyorum ve yeniden anlatacak olmama birinin karşı çıkacağını sanmıyorum, ne var ki şimdi, bu bölümde anlatmayacağım.

4

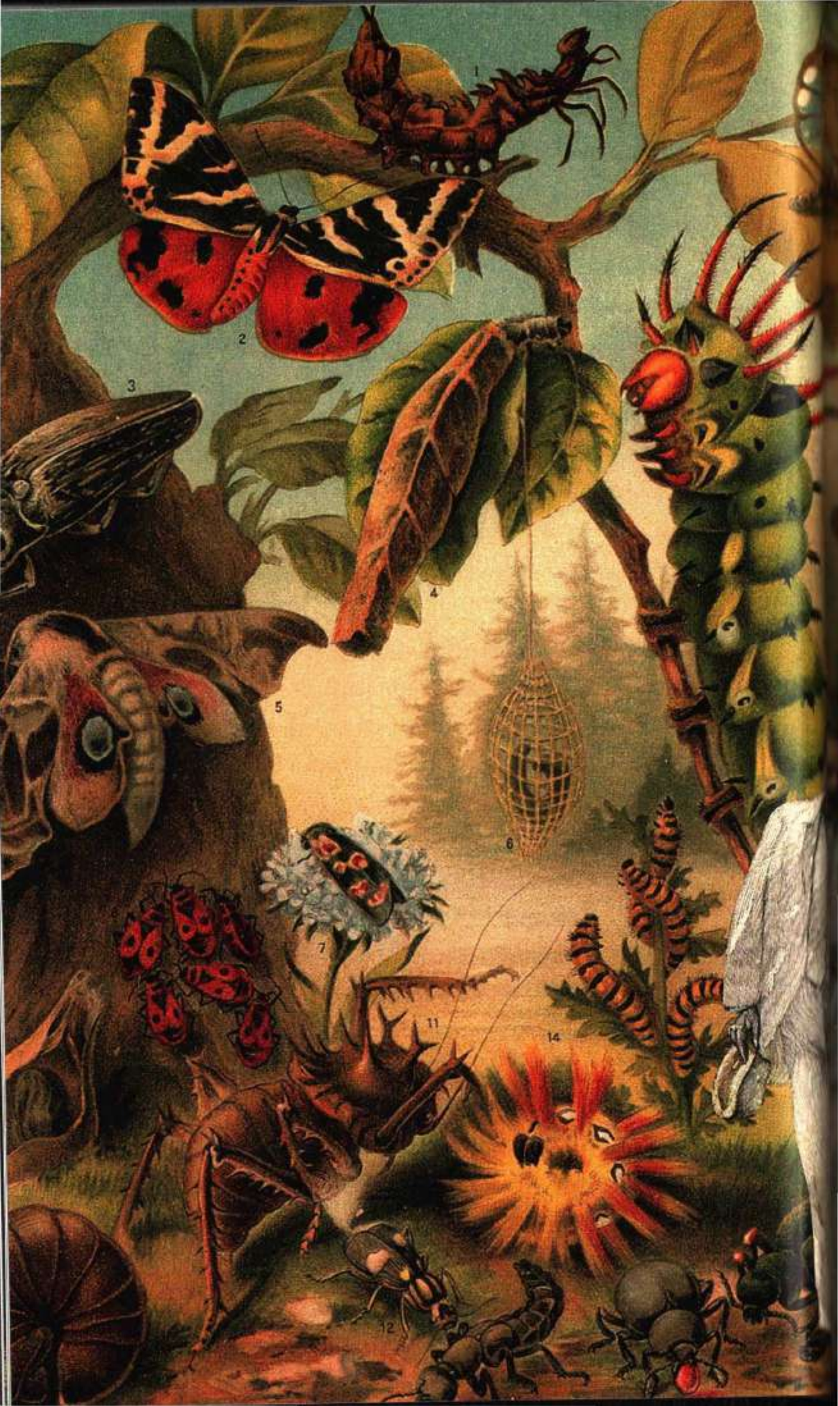
Temmuz ortası bir birahaneye oturmuş, kendime bir bira söylemiştim, dumandan göz gözü görmeyen bir köşeden müşterilerin seslerini duyuyordum. Yine buradayım, diye düşündüm. İçinde domuz paçası tuzlaması ve haşlanmış patates olan tabağın üzerine eğildim. Nasılsınız, diye yanımdaki adam sordu. Çok iyiyim. Bacağım beni epeyce zorluyor, ancak sadece yürüdüğüm zaman.

İnsan çevresine bakınca ortalıkta kendinden parçalar görüyor, dedi yanımdaki adam, insan ağır ağır dağılıyor, dedi temmuz sonunda. Soluk alıyor, soluk veriyoruz, sadece hava. Bu böyle. Bakın: Hava. Hepsi hava. Birisi ellerini kaldırmış, sonra da masanın üzerine bırakmıştı. Masa örtüsünün üzerinde ıslak bir leke bir de kabartı gördüm, sanki örtünün altında bir şey hareket ediyordu, sanki hareket ediyor ve kaçıyordu, örtünün altında bir kabartı, hareket eden bir kabartı vardı. Önümden etle dolu bir tepsi geçirdiler, etlerin dumanları tütüyordu, bir şey söylemek istedim, birkaç sözcük sadece, ancak kararımı bir başka olasılıktan, sessizlikten yana verdim. Temmuz sonu artık sadece çatal sesleri duyuyordum, çatal sesleri ve yutkunma yutkunma yutkunma.

Akşam oldu, gelgelelim hiç şaşırmadım. Pazar, pazartesi. Yanımdaki adam kalktı, bir şey söyledi ve gitti. Bu, 8 Ağustos'taydı. 9 Ağustos'ta seraların

bulunduğu yerden büyük bir puro çıktı. Hava durgun ve açıktı, puro, hafifçe ve yumuşak bir hareketle yerinden doğruldu ve mezbahaların bulunduğu avluya yuvarlandı. Orada dolaşanlar, bu puronun virajlar alarak uzaklara doğru süzüldüğünü şaşkınlıkla gördüler. Derken puro ufkun ardında kayboldu, bu, yaşamımın unutulmaz anılarından biriydi. Bu iş nasıl devam ederse etsin, bu sahneyi, bu durgun havada gerçekleşen yumuşacık dönüşü, bu soluksuz yükselişi bir kez daha aktarmam gerektiğine inanıyorum. Bana bütün dünyayı dolaştıracak olan bu küçük buluşuma kendimi teslim etmiştim. Her şeyi geride bıraktım ve insanın kolay kolay erişemeyeceği bir yükseklikte süzüldüm. *Amerika'ya!* diye seslendiğimde, beni bu yöne gitmekten vazgeçirecek tek bir insan çıkmadı. Daha sonra sıcak çatının altına oturdum ve sigara içtim. Bir defasında Illinois'da kendimi sevinçten aşağı atmak istedim, ancak yapmadım, bir lokantaya girdim ve tavuk yedim, sonra da konsere gittim. Üzerime bir keman ışını isabet etti, ne var ki sonrasında olup bitenleri hiç öğrenemedim. Yüzümün üzerinden sulu bir genç hanım, şeffaf ve su gibi ıslak bir genç hanım aktı. Sonra öylece akıp gitti ve yerin dibine sızdı.

Eylülde güzel bir havada Chicago'ya girdim, sonra yine kayboldum. Üç gün sonra New York'a geldim. Akşama doğruydu. Tanımadığım beş kadın çevremi sardılar. Beni havaya kaldırdılar ve salonun

1
2
3
4
5
6
7
11
14
12

21
22
31
32
23
24
34
30
26

ortasına taşıdılar. İyi yolculuklar, diye seslendiler. Oklahoma'da bol şans. Böylece bir sonraki bölümde nerelerde bulunacağımı öğrenmiş oldum. Ertesi gün otelimde uyandığımda havayı kucakladım. Ağzımı kapattım. Söylemek istediğim her şey söylenmişti.

5

Bütün dünya ansızın hareket etmeye başladı, üzerinden buharlar yükseliyor, sesini çıkarmadan titriyordu dünya, ansızın içeriye usulca bir şey girdi, sonra yürüdü gitti, sallana sallana merdivenleri indi, uyuklayan hımbıl bir adamdı bu, bir deli gibi gizlice ilerliyordu. Normal bir yürüme değildi onunki, evet yürüyordu, bu doğru, ancak anlaşılmaz bir yavaşlıkta, sanki yastıkların üzerinde yürür gibiydi. Sonunda tablonun üst kenarından çıkarak sessizce ortadan kayboldu. – Siz orada ne yapıyorsunuz? diye ansızın sordum.

Hiçbir şey başlangıçta göründüğü kadar önemli değil, dedim ansızın, çarşamba günüydü; bu, okurların büyük bir kısmının anımsayacağı bir gündür. – Siz orada ne yapıyorsunuz? diye ansızın sordum. Aynanın karşısında durmuş, kendime şunu söylüyordum: Siz orada ne yapıyorsunuz? – Bu, başımdan geçen maceraları asla anlatmama kararı aldığım günlerdeydi; bu, şimdiye kadar, bu ana kadar, sözünü ettiğim o çarşambaya kadar sıkı sıkıya uyduğum bir karardı. – Ne var ki bu arada, atlayamayacağım ve şimdi söz etmek istediğim bazı olaylar meydana geldi.

Burası, dedim, örneğin çok soğuk. Ya da başka bir şekilde başlayayım. Başlarda bulunduğum yer çok soğuktu. Ya da daha başka: O ıssız ve soğuk atmosferde, hareketsizce karların altında kalmış bir

yere geldim. Hiçbir vukuat yoktu. Bu hareketsizlik ve sessizlik hoşuma gittiği için, nerede olduğumu kimselere söylemedim. Kendim de bilmiyordum. – Aslında yalnız değildim, aksine sık sık ziyaretime gelenler vardı. Geliyor ve gidiyorlardı. Aynanın önünde durdum, arkamda birilerinin içeri girdiğini gördüm. Bu insanlar, başkaları gibi giyinmişlerdi, yüzleri de başkalarının yüzleri gibiydi, hepsi seslerini çıkarmadan arkamdan geçtiler ve tekrar dışarı çıktılar.

Hareketsizliğin kokusu dikkatimi çekti. Hiçbir sorunumun olmadığı dikkatimi çekti. Masanın üzerinde bir şey duruyor, ancak dumanı tütmüyordu. Konuşan yoktu. Konuşulmadığı dikkatimi çekti. Uzaklardan hafif bir müzik sesi duyuyordum, sonra o ses de kayboldu ve büyük bir sessizlik başladı, bu, hayatım boyunca hiç duymadığım bir sessizlikti.

Birisi ansızın yatağa uzandı ve öylece kaldı. Bu, bendim. Uzandım ve öylece kaldım. Sonra neden kalktığımı bilmiyorum. Ancak bildiğim ve o an bundan emin olduğum şu var: O'nun içinde, O'nun ortasındaydım. Şimdi geçen olaylar gerçekten meydana geldiler, sadece sıraları farklıydı ve olay yeri doğal olarak O değildi, O'nun ortası değildi. – Aynanın karşısında duruyordum. Siz kimsiniz? diye kendime sordum. Adım X, en kısa yoldan zengin

ve ünlü olmak istiyorum. Aslında burada vakit geçirmemem, A ya da B'de olmam gerekirdi.

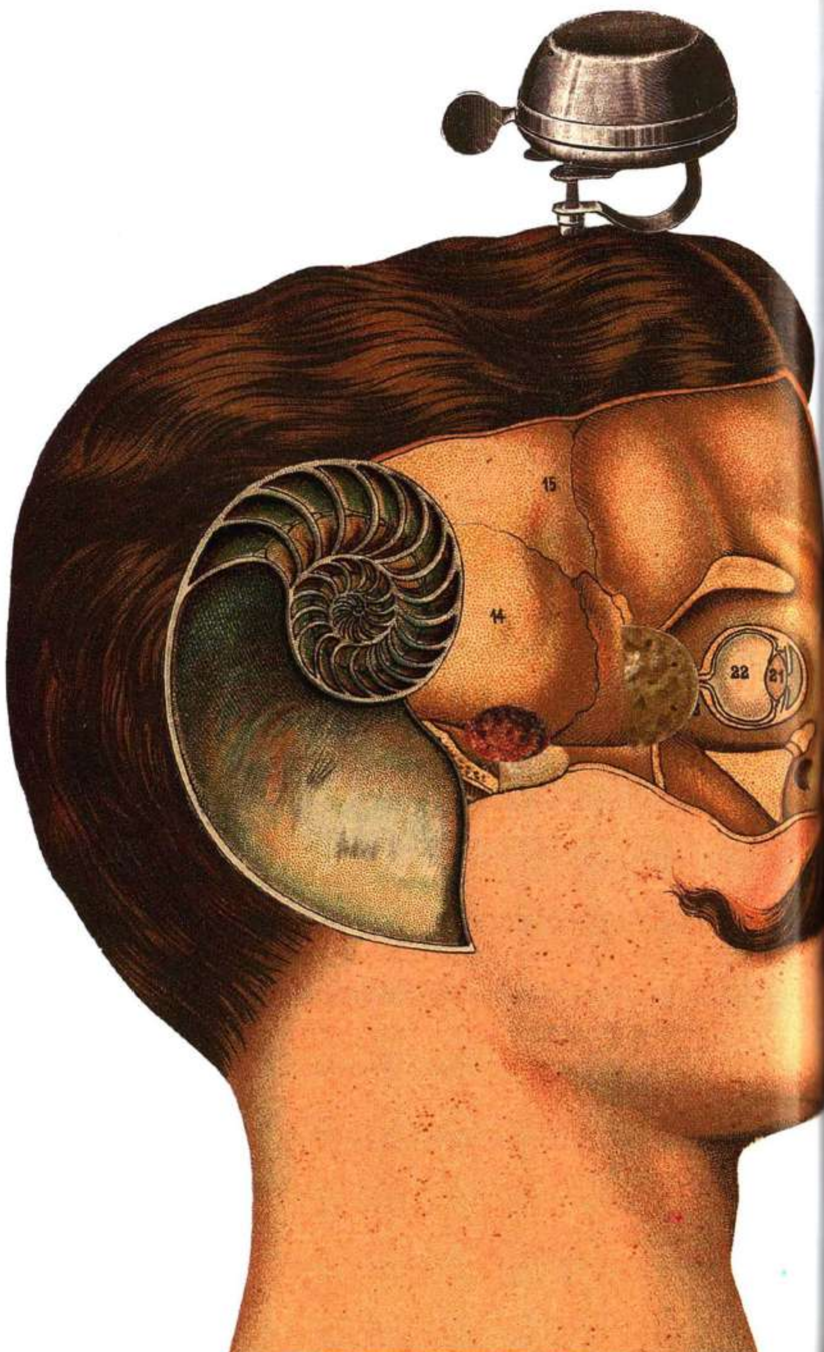
Bu, birinci maceranın başlarında, çarşamba günü olmuştu. Gelecek bölümlerde maceralarımın tarzı adamakıllı değişecek, kişilerin, koşulların, insani ve iklimsel koşulların tarzı, vaziyetler, düşünceler, hedefler, bağlantılar ve nedenler de değişecek.

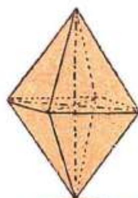
Başlarda belki de Amerika'nın içinde, Amerika'nın batısında geniş bir ormanlık arazi içinde koşuyordum. Amerika'nın bütün ormanlarından, ıslanmış çalılıklarından, hendek ağızlarından, içleri oyuk kocaman ağaçların içinden geçtim, gökten düşen devasa bir dumanın içinden koşarak geçtim ve düşünmeye başladım. Bir şeyin fare gibi caddeyi hızla aştığını gördüm, boynunu eğmiş, sırtını bükmüş, kertenkele gibi seri hareketlerle sinsice ilerliyordu. Bir şeyin yuvarlandığını gördüm, yukarı ya da aşağıya doğru yumuşacık yuvarlanıyordu, hiç sesini çıkarmadan ağzının ucunu yalıyordu, dudaklarını, göz kapaklarını yalıyordu, ayak tabanlarını, kulaklarını, üzerindeki seyrek tüyleri yalıyordu. Görünüşe bakılırsa amaçsız hareket eden insanlar gördüm, yaptıkları her şeyi ahlaksız bir hızla yerine getiriyorlardı, temkinden, tedbirden yoksundular, gördüğüm ne varsa hepsi o devasa, gökten düşen dumanın içindeydi.

Bu konuya yeniden dönmen mümkün. Ancak ben konuya dönmeden önce bir adam ortaya çıktı. Anlayacağınız ansızın, tam o anda, o dumanın içinden bir adam çıktı ve yaptığı keşiflerle ilgili kısa bir bilgi verdi. Adam, soğuk kuşakta bulunanlar dışında, dünyanın bütün ülkelerinden geçtiğini anlattı. Ormanlık alanların bulunduğu bölgelerden, Avrupa, Asya, Afrika ve Avustralya'dan geçmiş, ancak şimdi içinden çıktığı gibi bir dumana hiç, asla rastlamamış.

Adam ansızın büyük bir kararlılıkla kuzeye doğru koşmaya başladı, ben de yazdım, not ettim. Adam koşarken kollarını öne doğru atıyor, diye not ettim. Her şeyi, bulduğu ya da dikkatini çeken her şeyi bir tür dalgınlıkla inceliyor. Bazı nesneleri ağır ağır, bazılarını da hızla havaya kaldırıyor. Eğer, diye yazdım, sıkılganlığa kapılırsa, başını bir çukura gömüyor, ancak sonra hemen çıkarıyor. Böyle anlarda adamın gözlerini kapattığını gördüm. Dahası yüzünde bilinmeyen bir keşiften duyduğu kaygıyı da fark ettim. O dumanın içinde ortadan kaybolmadan önce, sanırım adamın derinlerinde güvensizliklerden örülü bir öbek vardı, diye yazdım. O sözcüğü bundan böyle olabildiğince az, belki de hiç kullanmayacağım, şu an son kez kullanıyor olabilirim: Duman.

Batıya doğru bakmaya devam edelim, şu ana kadar keşfedilmemiş olan devasa boş alanı atlayalım, onu

15
14
22
21

R

atlayalım ve sahile varalım. Burada sanırım her şey değişim halinde, diye düşündüm. Bir banka oturdum, üzerinden buharlar yükselen denizi hiç sesimi çıkarmadan seyrettim, sonra sol tarafa koştum, yakınlardaki küçük bir plajın önüne geldim, görülecek önemli mekânları bulunmayan bir yere ayak bastım ve bu yere ayak basarken büyük beklentilerim yoktu.

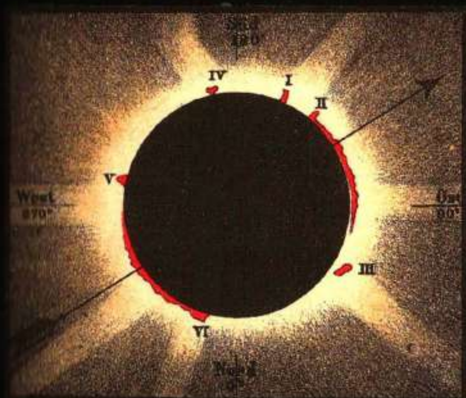
Daha sonra bir lokantaya oturmuş, bir çift kalın müstehcen sosis yiyordum, sosislere çatalımı batırınca içlerinden sosisli sular fışkırdı. Sigara dumanının ardında yumuşacık hareketler gördüm, kulağıma gelen şeyler de oldu. Oturmuş yemeğimi yiyordum. İşte orada hâlâ oturuyor ve yemeğe devam ediyordum. Hayır. Yemeğim bitmişti, orada öylece oturuyor, orada kaç zamandır oturduğumu düşünüyordum. Hangi lokantada oturduğumu, kuzu mu, yoksa kızıl bir erkek geyik mi yediğimi dahi bilmiyordum.

Bu arada, çeşitli kapılardan farklı zamanlarda bir grup insan içeri girdi, bana selam vermeden kendilerine oturacak masa baktılar. Kurşun atılmadı, bıçak çekilmedi, büyük bir sükûnet içinde iskambil oynandı, bira içildi. Adamlar arada bir alınlarını buruşturdular, dişlerini gıcırdattılar. Oradan anlatacaklarımın hepsi bu kadar. Daha sonra bir başka lokale girdim, bu anlattığım sahneler orada daha

şık bir çevrede tekrarlandılar. O günlerde üzerinde hiç düşünmeden günde üç, dört öğün yemek yedim. Yemek yemeyi alışkanlık edinmiştim. Herkesin önünde yiyebildiğim kadar yedim.

Günün birinde birahanede otururken, piyanonun başında bir adam gördüm ve Hartmann bu, dedim. Önümde çorbam duruyordu, yerimden fırladım. Ne var ki adam Hartmann değildi. Sonra *Traube*'ye gittim, orada fazla kalmadım, çıktım *Stern*'e girdim. Hartmann'ı görmedim, piyanoyu bile görmedim.

6

IV
I
II
V
West
270°
III
VI

Bu arada artık Amerika'dan söz edilmiyordu. Demek ki Çin'e bir göz atmanın vakti gelmişti. Oradan geçen bir adam, size Çin'in kısa bir tarifini yapacağıma söz vermiştim, dedi, işte şimdi, işte size Çin'in kısa tarifi. Çinlilerin, dedi adam ve yanıma oturdu, hiçbir şey sükûnetlerini bozamaz. En önemli nokta bu. Onlar sahip oldukları bütün tutkularını, sükûnetlerini kaybetmemek için kullanıyorlar. Güzel bir gündü. Hava mı nasıldı? Yanımdaki adam bana geçmiş yaşantısını anlattı, ayrıca botanik alanında yapılmış bazı keşiflere dikkatimi çekti. Akşam olunca sonunda kanlı vadiye ulaşmıştık. Ufak tefek şeylerden konuşurken, yumuşacık çölün içine daldık.

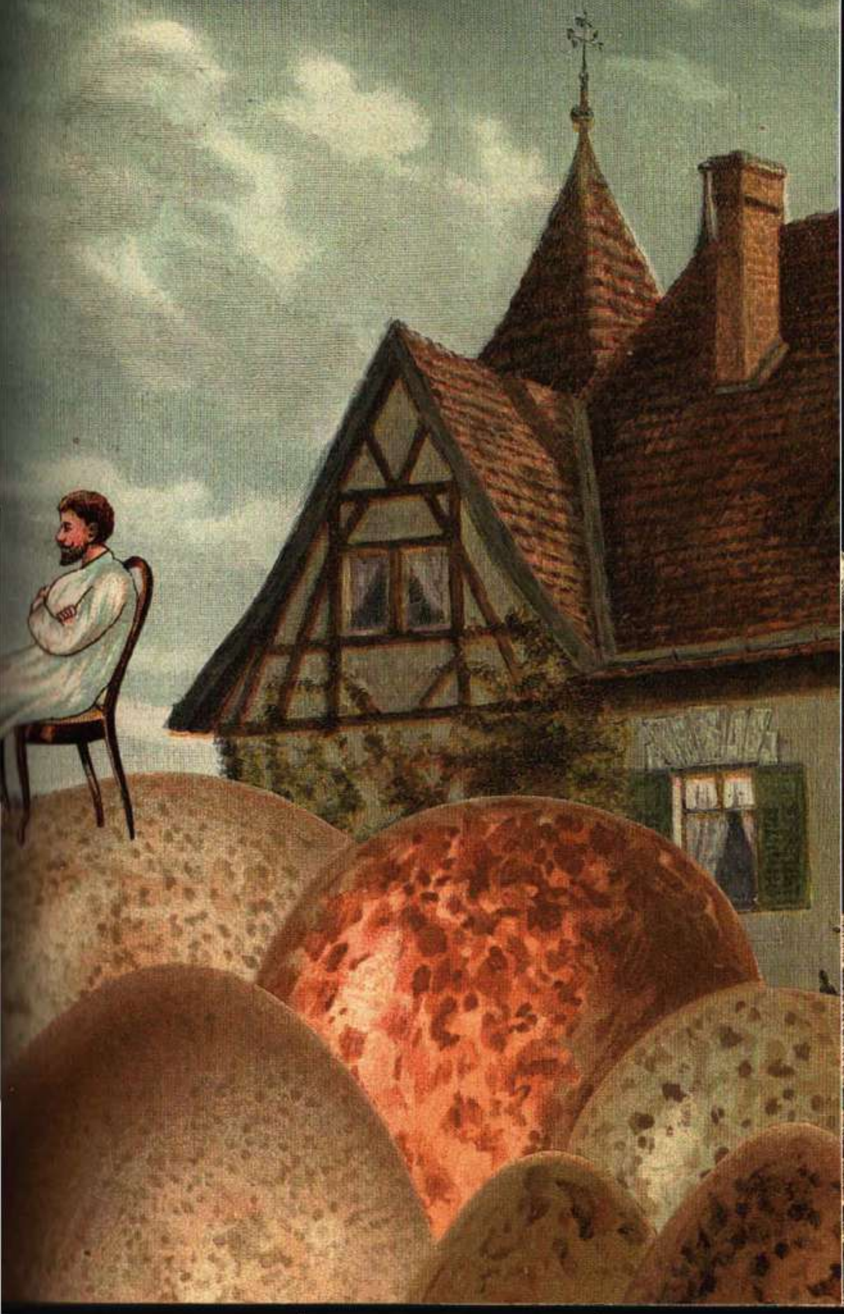
Şimdi O'ya gitmek istiyorum, dedim ansızın. O'da ne işiniz var, dedi adam. Tamamen kişisel bir mesele, dedim. Oraya iki yoldan ulaşabilirsiniz, dedi adam ve vedalaştı. Hiç düşünmeden oraya doğru üç gün boyunca yürüdüm. Birisi şapkasını çıkardı. Bu, bendim. Birisi ayakkabısının tekini çıkardı. Bu da bendim. Konuştum. Çeşitli konularda konuştum. Hayır, hiçbir konuda konuşmadım. O ânın koşulları böyleydi. Kıvrımlı yollardan geçerek insanların yaşamadığı dağlık bölgelere vardım, uçsuz bucaksızdı ve topraksızdı ve burada bitkilerden eser yoktu. Su diye bir şey zaten yoktu. Hiç sesimi çıkarmadan ayağımı sürüyerek güçlükle yürüdüm, daracık geçitler aştım, her yerimi

kesen sivri kayalardan atladım. Kuşların kara ve bitkin halde gökyüzünden düştüklerini gördüm, treni bile olmayan vahşi bir doğada uzun, iç gıcıklayıcı çığlıklar duydum. Uzaklardan çıkagelen bir adam, yaklaşık on ile on dört gün içinde kuruyup gideceğimizi söyledi, bu toprak bizi kurutup yok edecekmiş, dünyadan kökümüzü kazıyacakmış. Bu adamı daha sonra O'nun koridorlarında gördüm, samimi samimi gülümseyerek yanımdan geçti gitti.

O'da *Biertunnel* diye bir meyhaneye girdim, oturmama izin verdiler ve bu izni seve seve kabul ettim. Bazı hareketler duyumsadım, bu doğru, ancak bunlar anlamlı değildi, dahası bu hikâyenin gelişim aşamasında tamamen gereksizdiler. – Bir şapka kancası gördüm ve asılı paltolar gördüm. Sobanın üzerinde titreşen hava dikkatimi çekti ve artık biliyordum: Neler olduğu görülemeden bir şeyler olacak. –

Kanepede, oraya iğneyle dikilmişçesine oturan meyhaneci kadın, susuyordu. Yanımda bir adam oturuyordu. Beresini çıkarırken ellerini gördüm. Onları o âna kadar ceplerinde saklamıştı; bunlar, o güne kadar gördüğüm en büyük ellerdi. Bu ellerle masanın üzerinde ne varsa; tuzlukları, hardal çanaklarını, küllükleri ve kürdanlıkları sağa sola itedi. Pantolon çıkarma konusunda sohbet etmeye

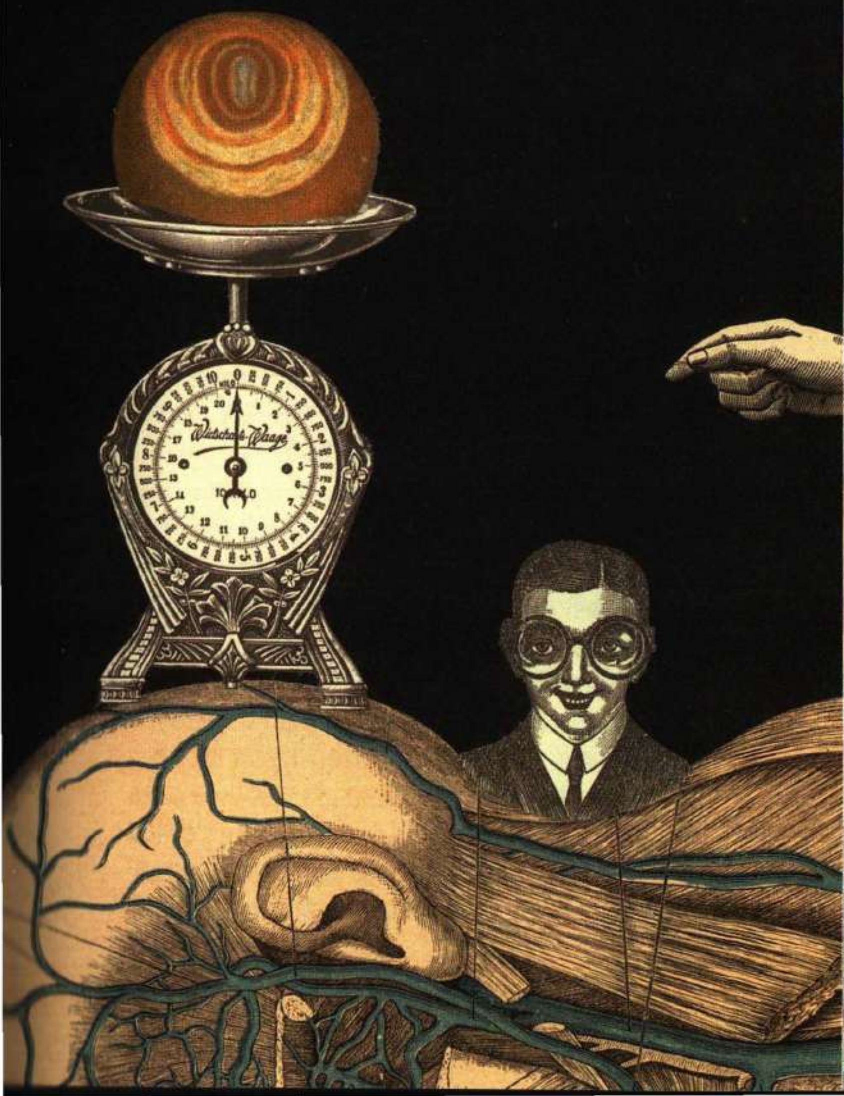
başladı ve az önce sözünü ettiğim meyhaneci kadının pek hoşuna giden bir hikâye anlattı. Kadın, şu pantolon çıkarma eylemini bir ara görmek istediğini söyledi, ancak şimdi değil, daha sonra görmek istiyordu, şimdi hiçbir şey, hiçbir hareket görmek istemiyordu.

Adam anlattı; tamamen durgun gibi görünen bir yataktan bir gün bütün gücüyle havaya sıçramıştı, amacı anında ortadan kaybolmaktı. Sonra mönü kartının ucunu ısırdı ve dedi ki: Şimdi dikkatli bakın, daha büyük parça ısıracağım. Adam iniltiyle arkasına yaslandı ve bir süre konuşmadan yanımda oturdu. Ansızın sessizce yere kayıp gitti. Güzel bir ekim günüydü. Birisi masayı kuruyordu. Çevre, gezintiye çıkmış insanlarla doluydu. Ancak böyle değildi. Farklıydı. Buz gibi göğün altında korumasızdım, aynanın karşısında duruyordum. Arkamdan bir adam inanılmaz bir yavaşlık içinde usulca geçti ve hiç sesini çıkarmadan tablonun üst kenarından çıkarak ortadan kayboldu.

Sonra puromu küllükte söndürdüm, iyi geceler, başımı eğdim, seslere kulak vererek merdivenleri çıktım. Sadece masalara zaman zaman konan bardaklar, sadece yutkunma, sadece bardakların doldurulması, sadece bira musluğunun sesi, sadece garson kızın adımları, sadece sigara yakılması, sadece parmakların masayı tıklatması, sadece sandalyelerin

takırtısı, sadece saatin tıkırtısı, sadece öksürük ve aksırık, sadece puro yakılması ve sadece dumanın ağızdan üflenmesi dışında çıt yoktu.

7

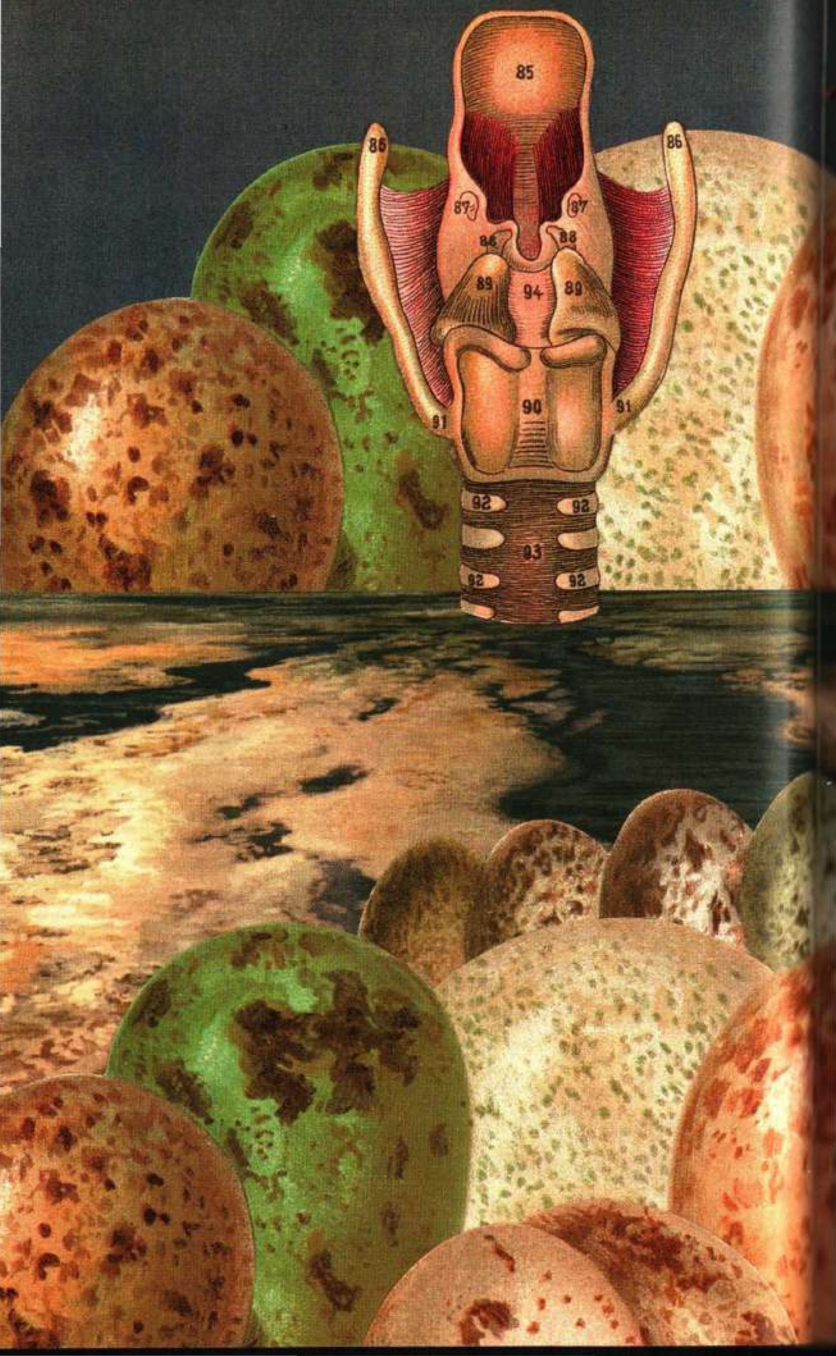

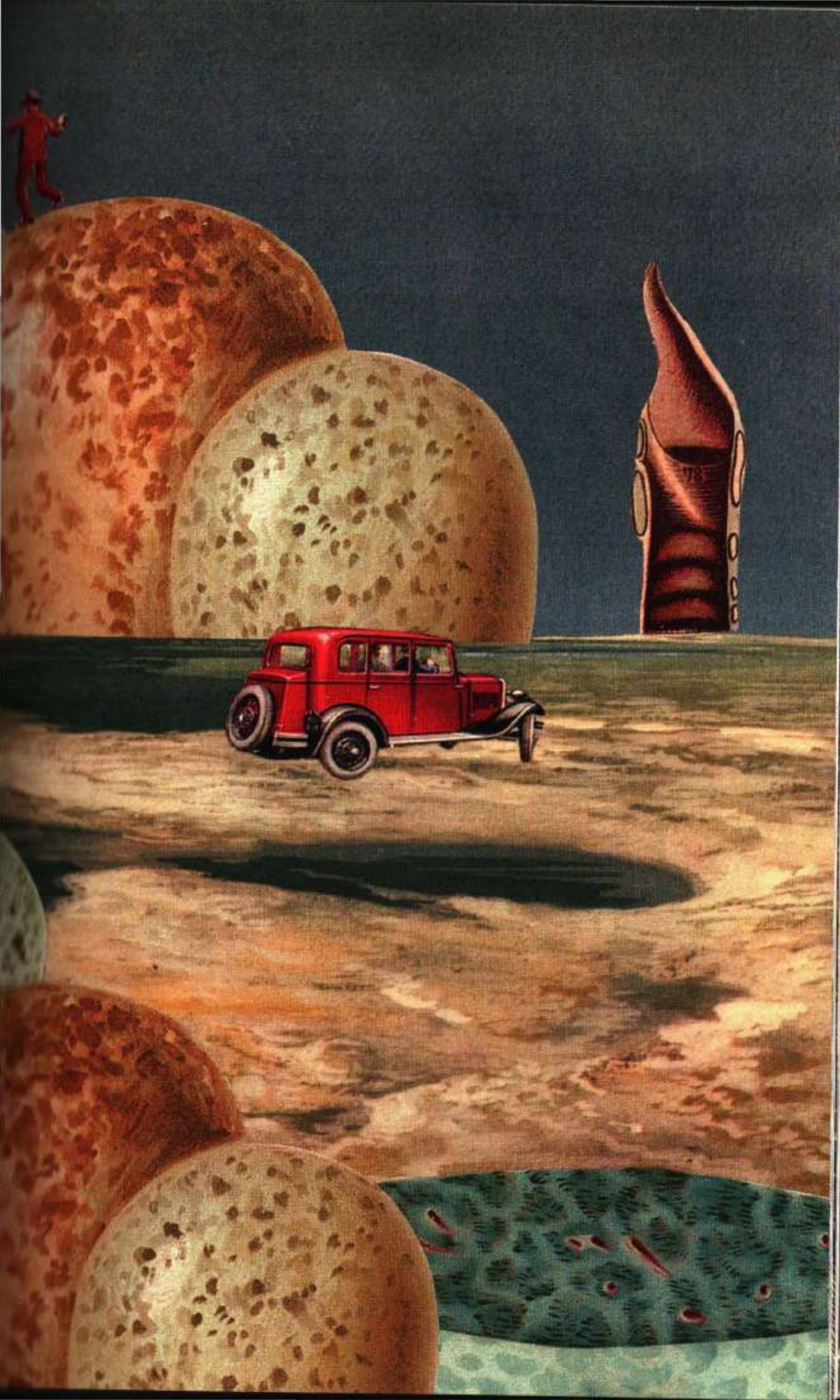
Daha sonra *Kurhauskeller*'de dana yahni yedim. Yemeğimi bitirdikten sonra, yağmurlu havaya çıktım, yağmur o gün öyle şiddetli yağıyordu ki, restorana geri döndüm ve dışarıda hüküm süren havayı anlatmak istedim. Ne var ki, ben henüz hava durumunu anlatmaya başlamadan önce, bana, benim ortadan kaybolduğumu ve nereye gittiğimi kimsenin bilmediğini söylediler. Bu, kesinlikle birinci maceranın sonu, bir sonrakinin de başlangıcıydı.

Daracık bir aralıktan karanlığa, tuhaf bir çevrenin ortasına çıkmıştım. Arazi, bir uçtan bir uca geniş ormanlarla kaplıydı. Hava, hastalıklarla dolmuştu. Ulaşım koşulları kötüydü. Birkaç caddeyi geçtikten sonra, hafifçe yukarı doğru çıkan tozlu bir patikanın kıvrımlarını izledim. Bir süre sonra *Martinsburg* restoranına ulaştım, o gece orada dans akşamı düzenlenmişti. Önümden zıplayarak geçen bir erkek dansçı, bunu çok iyi anımsıyorum, kaynayan kanın içinde elleri şiştiği ve genişlediği için, beyaz deri eldivenlerini gerektiği kadar hızlı çıkarıp atamadı. – İçeri girerken üç hanımefendi üzerime doğru uçuştular. Aralarından birincisinin, arzularını özetleyen birkaç cümleyle meramını anlatmak gibi bir yeteneği vardı. İkinci kadının kendini ifade etme yetisi birkaç karanlık sözcükle sınırlıydı. Üçüncü kadınsa kendini, art arda bastığı korkunç çığlıklarla ifade ediyordu. Ancak yürüyüşü tüy gibi hafif ve güzeldi,

yumuşacıktı, kavisler çiziyordu, yukarıdan, masadan çığlıklar atarak aşağıya doğru süzülmesi ve bütün cazibesiyle üzerime uzanması muhteşemdi. Duvak benzeri giysisini açarak sermesini ve kalıplamasını görebiliyordum, okuru temin edebilirim ki, bu çok eğlenceli bir süreçti. Gecenin kalan bölümünü kadının odasında geçirdim. – Uyandığımda karanlık, buz gibi bir odada incecik beyaz bir örtünün altında yatıyordum. Yatağım bana olağanüstü sert geldi, yanımda yedi kişi daha yatıyordu, üzerleri beyaz bezlerle örtülüydü. Kimse soluk almıyor, kimse inlemiyor, kimse konuşmuyordu, yattığım yerden doğruldum ve ölülerin arasında yattığımı o an fark ettim, adını aklımda tutamadığım bir oteldi burası.

Güney batıda her yer simsiyahtı. Kabaran bir deniz ve biraz ötede duran kaplumbağalar dikkatimi çekti. O an dört bir yandan gelen adamlar yaklaşıyordu, sık ağaçlıklı dağlık bir arazide dört bir yandan adamlar yaklaşıyordu. Sözcüklerle araları iyiydi, Doktor Q'dan bahsettiler. – Q, dünyanın en ıssız, en karanlık köşesinde yaşıyormuş. Yaşamı gezip tozmaktan ibaretmiş. Örneğin Q, yoldan geçen ihtiyatsız kişileri yakalamak ve kıskaca benzeyen elleriyle boğabilmek için ağaçların tepesinde otururmuş. Ben o günlerde göğsüme kadar bir çukura düştüm, sonra büyük adımlarla havada ilerledim, mehtap beni aydınlatıyor ve ben kesik kesik duyulur şekilde soluk alıp veriyordum. Savananın bodur

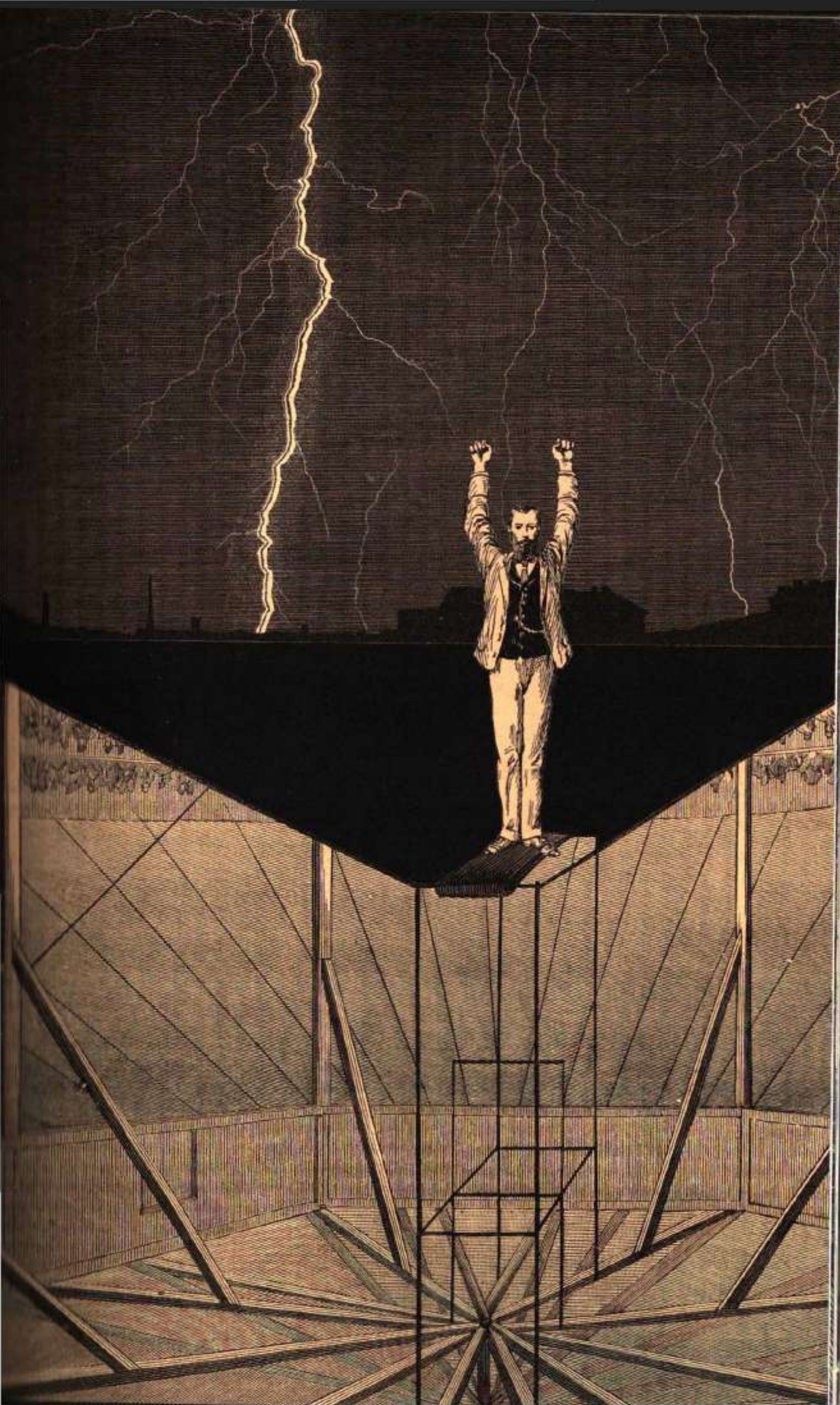

85
86
86
87
87
88
88
89
94
89
90
91
91
92
92
93
92
92

ağaçlıklı maki örtüsünü görebiliyordum. Kar yığınlarının arasına gömüldüm, başıma kadar yumuşacık daldım. Daha sonra çamurların içinden yürüdüğüm doğrudur, kibarca gülümsedim ve başımı salladım, sonra büyük bir süratle gözden kayboldum. Her şey, adeta uykudaymışım gibi kolayca oluverdi. Çalılıklardan çıktım ve akşam bir restorana gittim.

Garsonlar beni saygıyla eğilerek karşıladılar. Oturduğum masaya doğru kendilerini kuşlar gibi atmalarını anımsıyorum. Tabakların dumanları tütüyordu, orkestra çalıyordu. Her köşede kemancılar masaların üzerine eğildiler, insanlar her yerde tabakların üzerine eğildiler ve garsonlar insanların üzerine eğildiler ve aşçılar tencerelerin üzerine eğildiler ve bir kadın yukarı doğru kaymış eteğinin üzerine, siyah çorabının üst kısmının üzerine eğildi. – Pencereden içeriye ansızın bir ağaç uzadı. Garsonlar uçup gittiler, ben restorandan ayrılırken bir başka müşteri de aynı şeyi yapmayı düşündü. Böylece art arda dışarı çıkmış olduk, ancak ben bu kişiyle daha sonra ilgilenmedim. Doktor Q'dan başkası olmayan bu adam, o günlerde tanınmış bir tenordu, bense dünyayı yalayıp yutmayı aklına koymuş ünlü bir yolcuydum.

Ormanların iç kısımlarına doğru ilerlemeliyiz, dedi, yanımda yürüyen Q. Biz de çok hafif, inceden inceye gürültüler çıkararak ormanın içine dalmaya

devam ettik. Bu ağaçsız ve kurak topraklarda zaman zaman ateş edenler oluyordu, o zaman çevredeki insanlar hızla dağılıyorlardı.

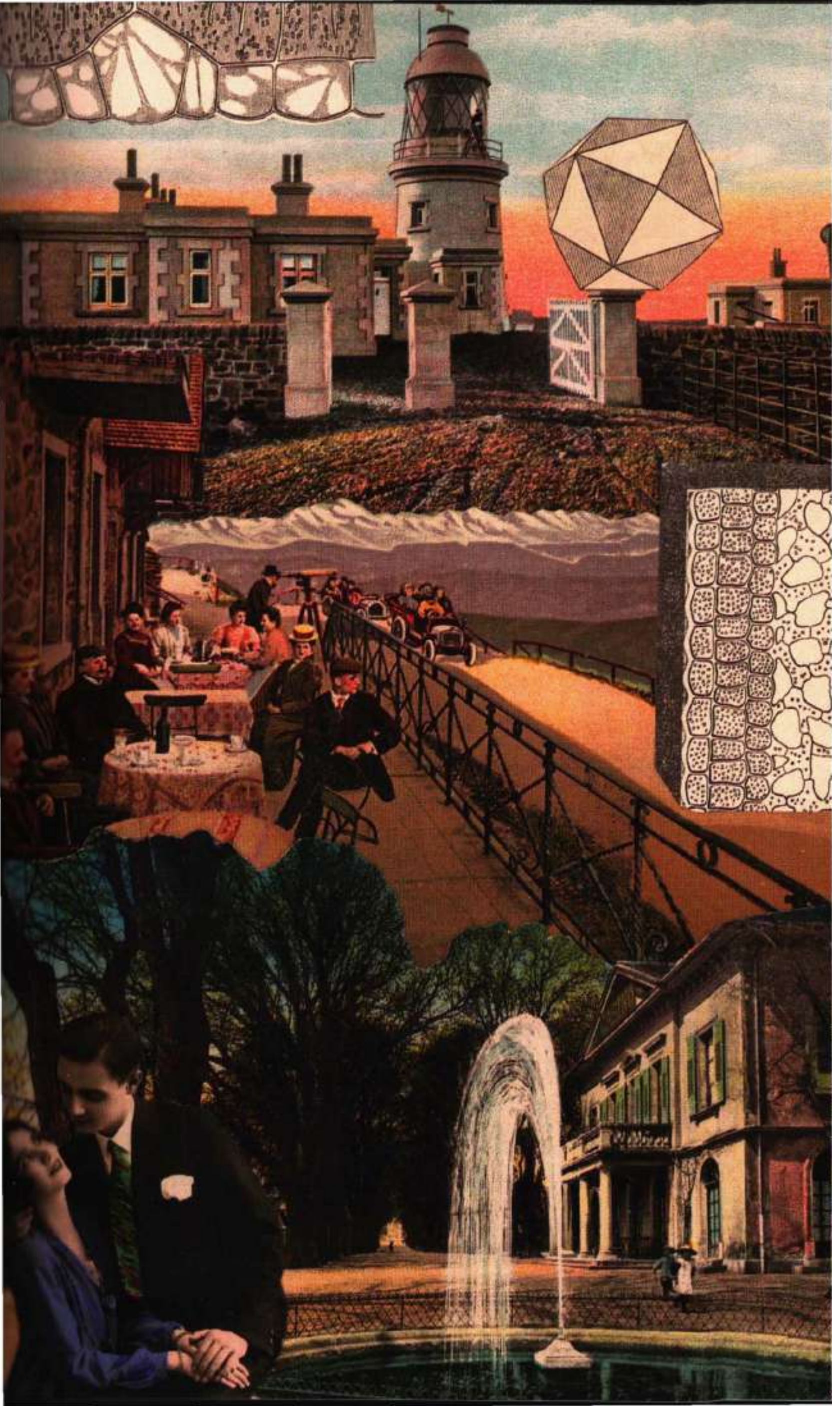
Ansızın sert bir gümbürtü duyuldu. Bir şey gümbürdeyerek parçalandı. Çalıların arasından bir şey çıkmaya başladı. Darmadağın olmuş bir yüz gördüm, buz gibi gökyüzünün altında çıplaktı ve ben ne diyeceğimi bilemedim. Bir sarsılma gördüm ve bu, başıma gelen en korkunç sarsılma diye düşündüm. Sonra neler olduğunu ansızın anımsadım. Konuşmalar kesildi. Rüzgâr yön değiştirdi. Elinde küçük bir kabak taşıyan bir kişinin önünden geçtim, sonra iki küçük kabağı olan birinin önünden, sonra ellerinde çeşitli şeyler taşıyan bir sürü insanın önünden geçtim, onların ellerinde de kabaklar vardı, ama onlarınkiler büyüktüler.

Ansızın, meyvelerin kabarıp şiştiği bir bölgeye geldim, kocaman pırıl pırıl göletler gördüm, bunların sanırım o güne kadar etraflı bir tarifi yapılmamıştı. Sabit hafif bir ışıkta kocaman göletler ve kocaman hortumlar. İstasyon oteline çıkan geniş bir merdivene doğru yaklaştım. Otelci kadın yukarıda el ediyor, başını sallıyordu, sanki bu el etmeler ve baş sallamalar benim için gibiydi. Sallanır kapıdan geçerek karartılmış lobiye girdim. Elimle dokunarak ilerlediğim duvarlar dümdüzdü. Ne amaca yönelik olduğunu kestiremediğim bir şey homurdanarak

MAND=BAR

geçti gitti, ansızın karanlık da basmıştı, tutunduğum duvarda ıslak el izleri gördüm. Yukarıda, merdivenin en tepesinde otelci kadının başını salladığını gördüm. İçimi saran heyecanı burada olduğu gibi anlatmam olanaksız. O gece kar yağdı, ne var ki kısa zamanda eridi. Güneş, durup dinlenmeden doğudan batıya kayıyordu. Bir adam geçti, şapkasını kaldırdı. Amerikalı olduğunu söyledi. Sükûnetimi korudum. Ne var ne yok, Mister? diye sordum. Ne var, ne yok mu? dedi Amerikalı, şöyle, az önce yarasalar beni öldürünceye kadar emdiler. Adamı gerçekten de üstü başı kan içinde buldum, üstelik içinden hâlâ kan boşalıyordu. Sonra adamı gözden kaybettim, yolculuğumu tek başıma sürdürdüm. O gün uzunca bir süre sesimi çıkarmadan oturdum, koştum, hayır, korktuğum için değil daha çok meraktan yaptım bunu, koştukça koştum ve birçok yerde ortaya çıktım. Daha sonra, içerideki eşyaları ayırt etmenin mümkün olmadığı karanlık odalardan geçtim. Bir süre iki sandalye çevresinde dolandım, sonra suya atladım, sesimi çıkarmadan dibe çöktüm. Arkamdan çığlıklar ve soluklar duyuldu, yol arkadaşım, doğal yeteneği olan kaçmayı kullanmamıştı, kaçmasını gerektirecek bir şey yokmuş gibi yapıyor, donuk bir umursamazlıkla yoluna devam ediyordu. Bir şey gırtlağı çatırtıyla açtı ve bu gırtlak, bütün dünyayı yalayıp yutmaya yetebilecek kadar büyüktü.

8

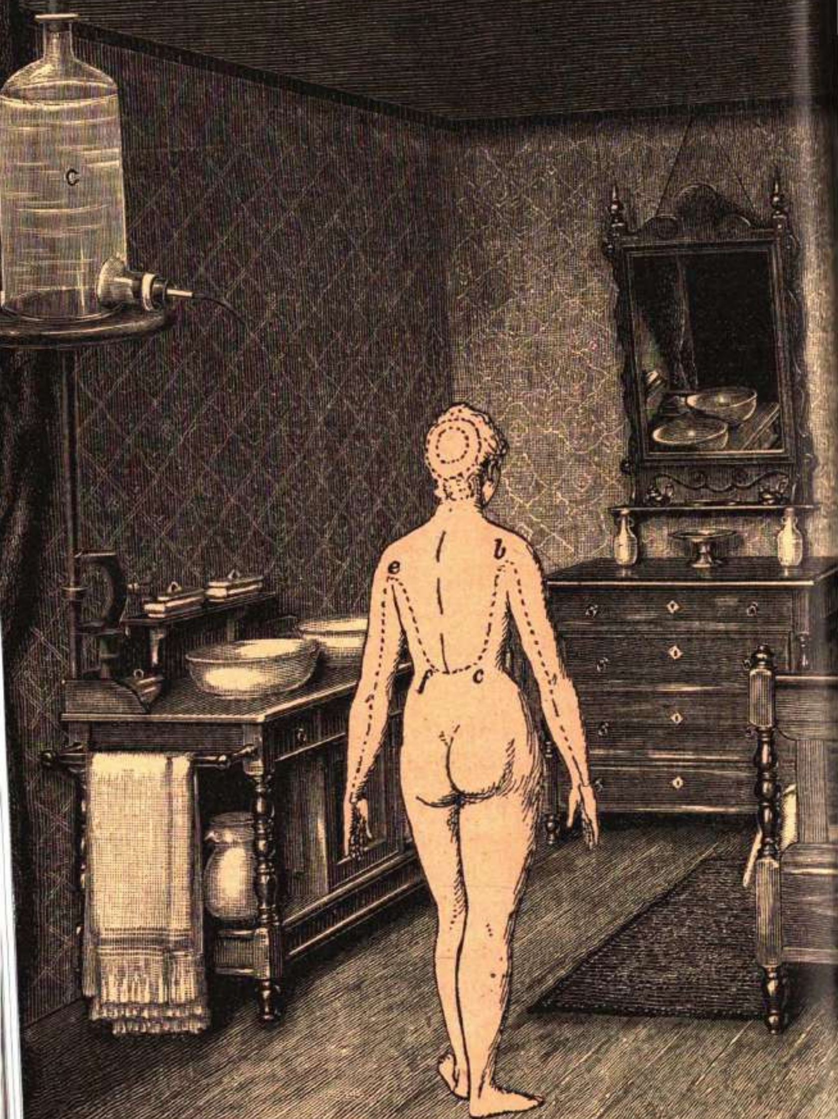
O günlerde kaldığım istasyon otelinin zeminleri gıcırdıyordu. Odama girdiğimde, kocaman ellerini, çevresinde bulduğu her şeye daldıran bir adam gördüm. Yorganı kaldırdım, yatağın üzerinde ölmüş sinekler gördüm. Pencere eşiklerinde kurum, lavabonun içinde de akmış, kurumuş bir şey gördüm, kusmuk gibiydi. Dolabı açtım, hızla geçen, sonra da yarıkların arasında kaybolan hamamböcekleri gördüm. Zaman zaman asansörden çıplak kadınların çıkarak koridorlarda dolaştıklarını gördüm.

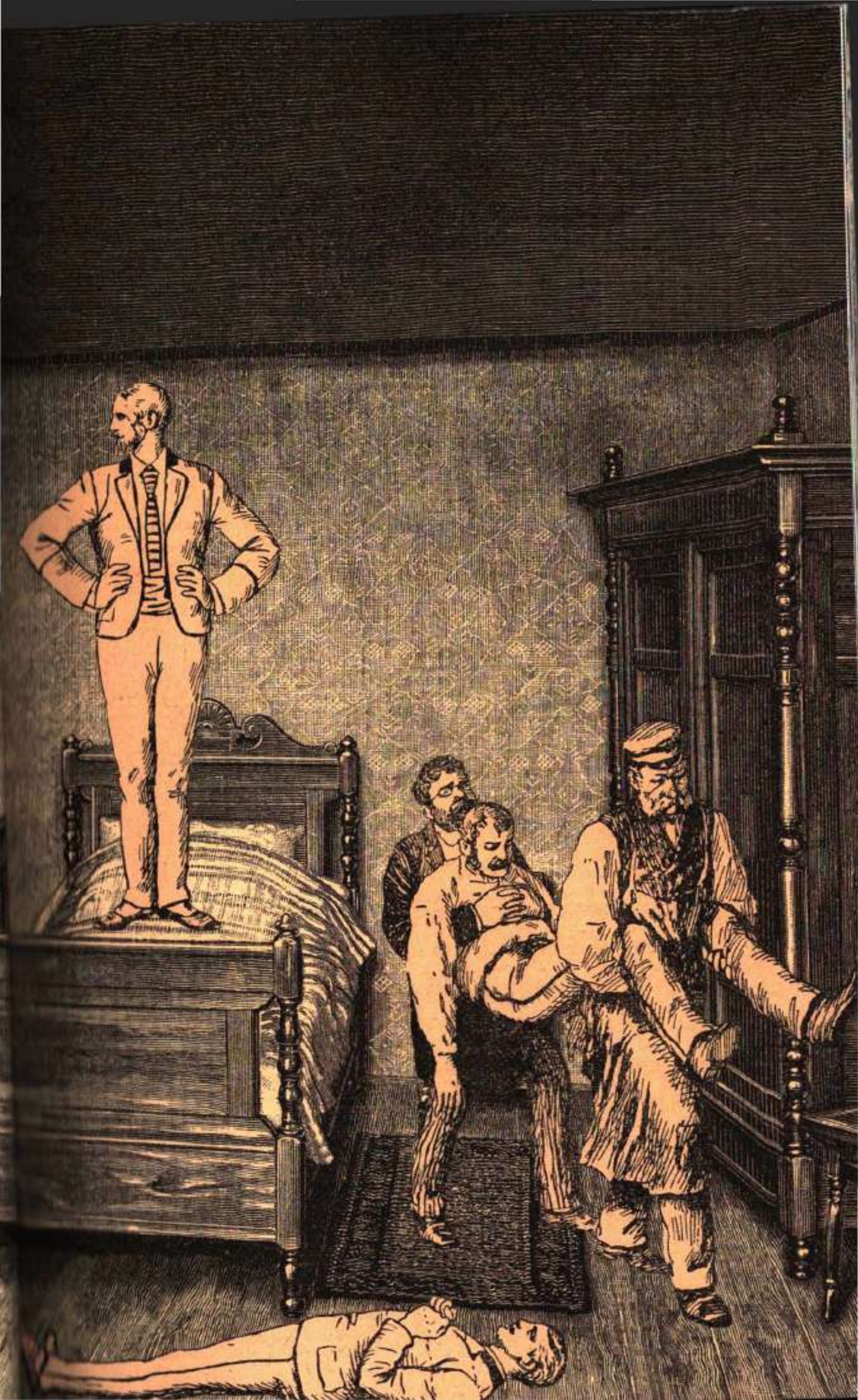
Sonunda O'ya ulaştım ve kimselere tanınmadan *Biertunnel*'de oturdum. Durumlarına bakılırsa anlamsız hareketler yapan insanlar gördüm, her şeyi ahlaksızca sayılabilecek bir hızda özensizce yapıyorlardı. Ansızın oturdukları yerden doğrulan, bardaklarını boşaltan ve yerlerinden fırlayan, ya da tersine, yerlerinden fırlayan ve bardaklarını boşaltan insanlardı bunlar. Yanımda beti benzi atmış bir adam oturuyordu. Adamın kasketini ve kocaman ellerini gördüm. Sakalı çenesinden düşmüştü. Geriye doğru itilmiş bir tabak gördüm, içinde sosislerden soyulmuş zarlar ve kurumuş ekmek parçaları vardı. Adam ansızın ayağa kalktı, merdiveni çıktı ve tablonun üst kenarından çıkarak ortadan kayboldu, o sırada bardaklar devriliyor, bira yerlere akıyor, lokantacı kadın arkada çığlıklar atıyordu. Artık gitmem için bir neden kalmamıştı. Kendime

bir bira daha söyledim ve her şeyin kendi içinde çöktüğünü gördüm, iki yudum arasında her şeyin kendi içinde çöktüğünü ve battığını gördüm.

İstasyon oteli öylesine soğuktu ki, giriş kapısı donmuştu. İstasyondan gürültüler duydum, lokomotiflerin düdüklerini, sert çarpışmayı duydum ve demiryolları üzerine yazdığım sert makalem çok geçmeden her yerde büyük yankılar uyandırdı, o günlerde ortalığı kasıp kavuran demiryolları yolsuzluğunu korkusuzca ortaya çıkarmaya başladım. O sırada pencerenin önünde oturmuş, hızla geçen yolcu trenlerini izliyordum.

O günlerde, geceleri uyumamaya karar vermiştim. Gündüzleri uyuyor, geceleri uyanık duruyordum ve ben dolaşırken herkes uyuduğu için kendimi oldukça yalnız hissediyordum. O günlerde geceleri nedensizce oradan oraya geziyordum. Odanın şurasından nedensizce öteki tarafına geçiyordum. Birisi sordu: Bizi terk etmek mi istiyorsunuz? Ben de, hayır, hayır, kalacağım, dedim. Ancak sonra, ertesi gün, odayı olabildiğince hızlı terk ettim. Merdivenden aşağıya yuvarlandım ve her yerini dumanların sardığı bir ortama kaydım, oraya oturdum, kendime bir bardak bira söyledim. Daha sonra bir kafeye oturdum, gelen geçen insanların kafasını koparan bir sıçanın midesine inmiş gibiydim, azman bir sıçanın midesine. Fincanların şın-

C
e
b
f
c

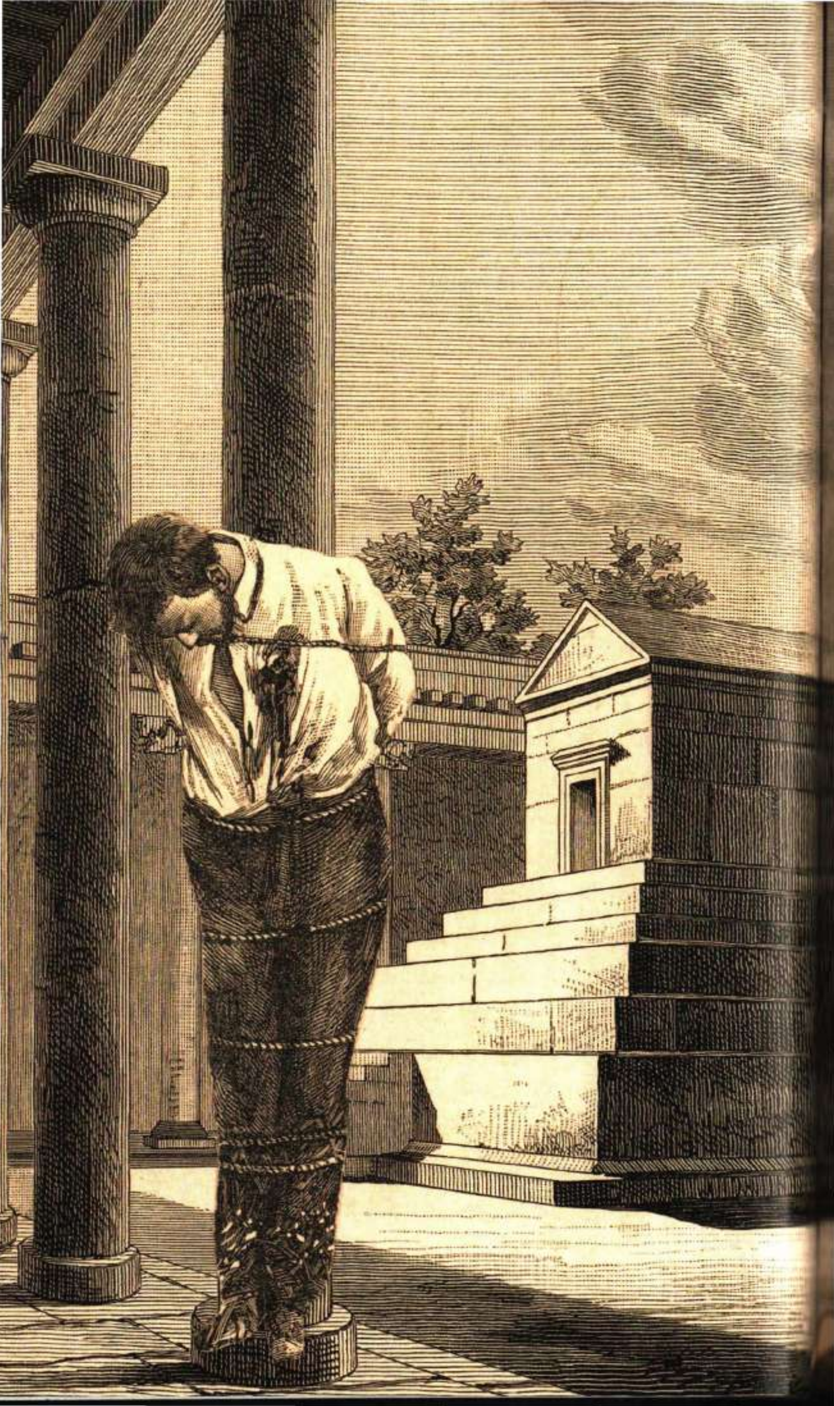
gırtısını, demliklerin, kahve demliklerinin sesini, bir de uzaklardan hafif bir tıkırtı duydum, bu, kafe masasına vuran parmaklarımın tıkırtısıydı.

Dışarıdaki, sıçanın ağzının önündeki sesleri de duydum elbette, masamda oturuyordum, dizlerimi mide duvarıma bastırmıştım, ete, mide etine, işte bu kafede yutulmuş ve sindirilmemiş bütün şeylerin üzerine bastırmıştım. – Burada böyle uzun süre oturamayacağımı anlamıştım, bu yüzden hayvanın ağzından çıktım, bu tabii hayvan ağzı değildi, ben de orayı bir an bile hayvan ağzı olarak algılamamıştım zaten, yeri geldiği için, HAYVAN AĞZI sözcüklerinin hatırı için kullandım: HAYVAN AĞZINDAN, yani şu hayvan ağzından, şu HAYVAN AĞZI sözcüğünden çıktım, çünkü bu ikisi sadece kafamın içindeki ya da kafamın içinden çıkma sözcüklerdi ve aklıma ansızın YİYECEK DOLABI sözcükleri geldiği için, bir yiyecek dolabının önüne geldim. – Daha sonraki makalelerimden birinde de anlattığım gibi, bu dünya, onlara ihtiyacım oldukları zaman aklıma gelen bir dizi güzel sözcükten oluşuyordu. Bundan bir an bile kuşku duymadığımı biliyordum, eğer aklıma AYAKKABICI sözcüğü gelirse, bunun hemen sonrasında bir ayakkabıcının önünden geçecektim, ya da ağzımdan KERPETEN sözcüğü çıkarsa, masanın üzerinden derhal bir kerpeten yere

düşecekti. Bu durumda ben de KERPETEN sözcüğünü ağzıma almaktan kaçındım. Bu arada kış gelmişti, bunun nedeni aklıma KIŞ sözcüğünün gelmiş olmasıydı, içinden sözcüklerin döküldüğü ağzım öyle soğuktu ki, sözcükler buzdağları gibi ağırlaşarak yüzüyorlardı, ya da yüzenler, cümlelerin sivri uçlarıydı. Hava yeniden ısınınca, HASIR ŞAPKA sözcüklerini düşünmem yetti, bir baktım, kafamda hasır şapka vardı. Ya da MEYHANE sözcüğünü düşünüyordum, derken bir meyhanede oturuyor ve BİRA sözcüğü aklıma geldiği için bardak bardak bira içiyordum, bu; yaşamım boyunca, dünyanın sonuna kadar böyle devam etti.

Bir gün, şimdi adını anımsayamadığım bir kentte bir restorana oturmuştum, ağzımda büyük bir puro vardı. Karlar, tramvay vagonlarını örtecek kadar yükselmişti, canım orada kalmak istemediği için yeniden yola koyuldum. Elbette kafayı biraz çekmiştim, ama sorun değildi bu. Ansızın restoranda yapayalnızdım. Yastıklar üzerinde yürürcesine, sanki yürürken hiçbir sorunum yokmuş gibi merdivenleri çıktım. Sonunda tablonun üst kenarından çıkarak kayboldum.

Evet, bayanlar ve baylar, kış işte burada, bütün sertliğiyle çatırdıyor, erkekler pipolarını içiyorlar, evler yok oluyor, caddeler yok oluyor, yollar ve yürüyüş,

her şey yok oluyor. Karanlık, ufacık, iç içe geçmiş bir kafede oturuyorum. Çinli garsonlar uçuşarak geçiyorlar, parmak uçları nasırlı ve buruşuk, bu olağanüstü değil mi? Bu, olağanüstü bir son değil mi? Evet, bayanlar ve baylar.

Fırtına, otelin terasında masanın üzerinde duran bardakları savurdu. Şiddetli bir yağmur yağıyor, ama ben arkama bakmıyorum.

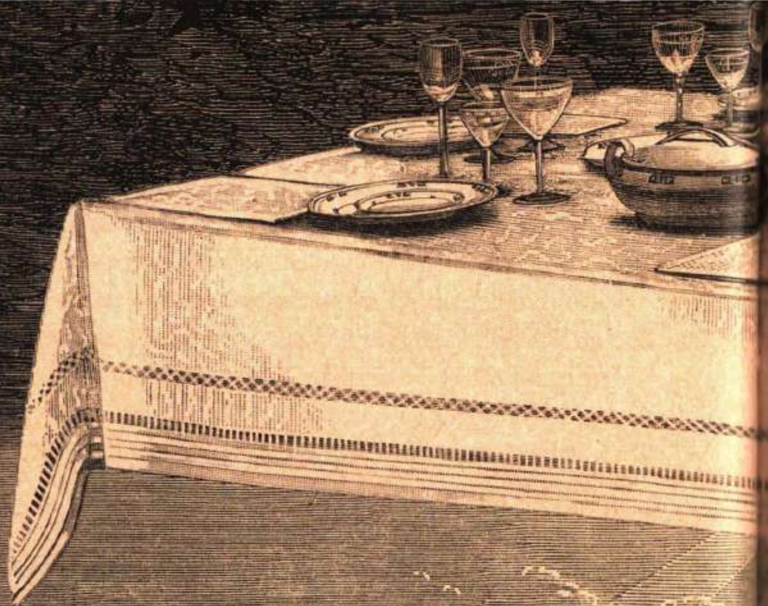
9

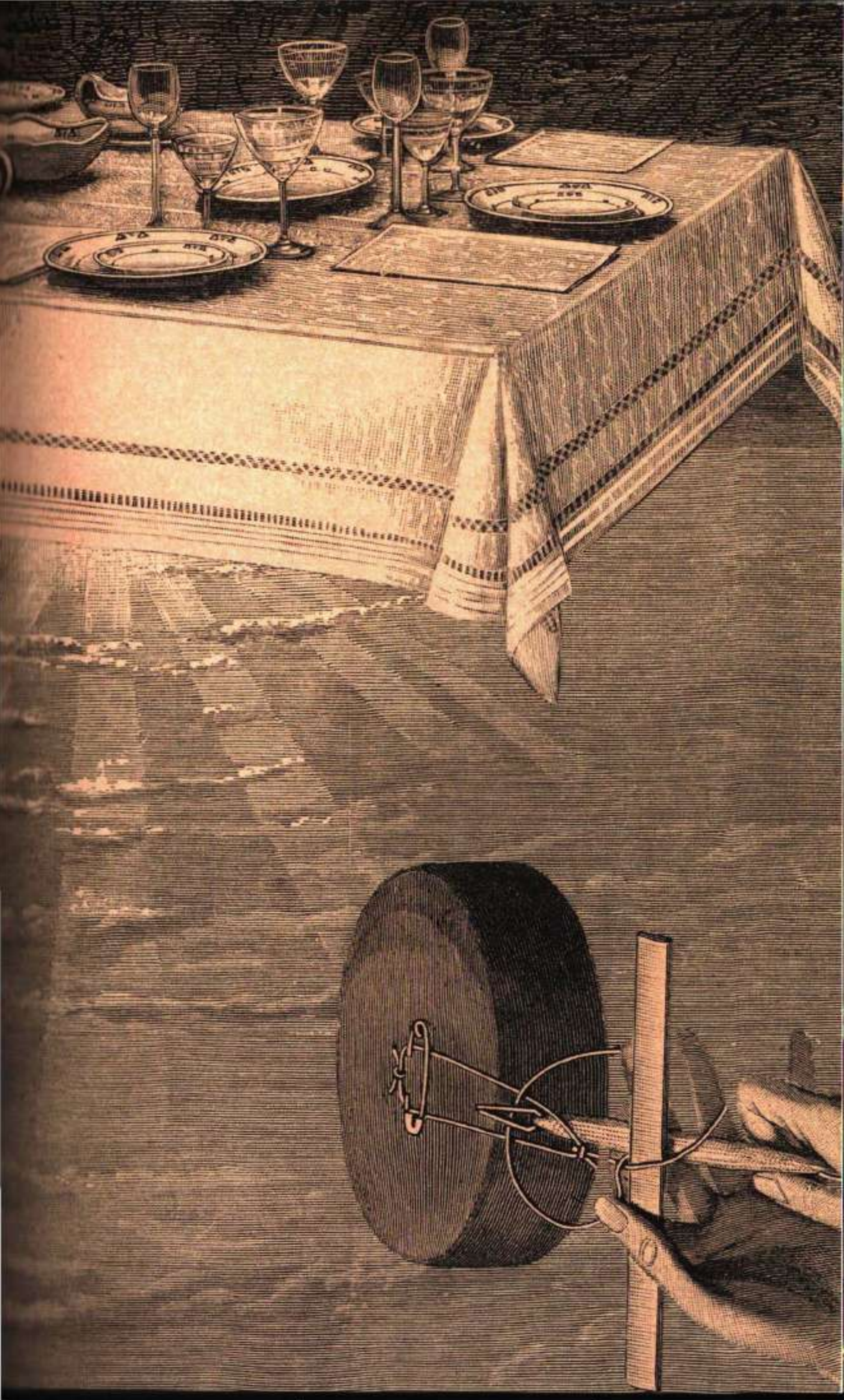

Wendekreis

Dağlardan korkmam ben. Aynı şey kış için de geçerli, ondan da korkmam. Genel koşullar da korkutmaz beni. Yaşadığım dairenin duvarındaki bir düğmeye basıyorum ve anında çevremi bir pırıltı, bir ışıltı sarıyor. Benim şansım kimselerde yok, konforum olağanüstü, odam şatafatlı koltuklar, yapay şişlikler ve derin halılarla donatılmış. Bir işaretim üzerine hizmetliler hafifçe eğilerek geliyorlar, aynalar pırıl pırıl, aynalarda kadehleri kaldırdığımı ve boşalttığımı görüyorum, gördüğüm kadarıyla durumum kötü sayılmaz, aynalarda, çevremi saran kadınların soyunmalarını görüyorum, çevremde öylesine çok kadın var ki, hareket bile edemez oldum. Dokunuşları olağanüstü bir doğrulukta, düğmeleri açıyor ve çekiştiriyorlar ve ben o an yaşadığım büyük zevki aynada görebiliyorum. Ancak ansızın karanlık zamanlar başlıyor, aynada görüyorum bunu, çöküşüm durdurulamaz ve başlarda üzerime hokka gibi oturan takım elbisem, hızla kötüleşen koşulların kurbanı oluyor. Gölgesinde iki büklüm ölüp gittiğim koşullar, bana hiç değilse aynada öyle geliyor, ansızın değişiyorlar. Kenti terk etmeyi ve aynasız başka bir daireye yerleşmeyi aklımdan geçiriyorum. Yine de her şeye biraz karamsar baktığımı düşünüyorum, hiç olmazsa bu bölümde oynadığım rolü tamamlamaya çalışıyorum. Kısacası, giderken aynanın içine doğru sesleniyorum: Hakkımda hiçbir şey bilmiyorlar. Hiçbir şey. –

O günlerde insanlardan uzak, Buchs'ta yaşıyordum. Derdim yoktu. Uzanırdım, uzanmadığım zamanlarda ayağa kalkar ve uzanırdım. Günler böyle geçerdi. Uyurdum, uyanırdım, sıralama buydu. Uyurdum, uyanırdım ve uyurdum. Ansızın uyandım. İçinde uyandığım odayı inceledim. Bu odaya nasıl girdiğimi bilmiyordum, bilmek de istemiyordum. Uyandığımda incecik sert ıslanmış bir şilte üzerinde yatıyordum. Yattığım yerden doğrulunca, bir ağızdan sarkan bir puronun ucunu gördüm. Bu, benim ağzımdı, ancak benim puromun ucu değildi. Ayağa kalktım ve paltomu giydim. Mehtap beni öylesine değiştirmişti ki, eski tanıdıklarım bile beni yabancı, geceleri görünen beti benzi solmuş bir hayalet sandılar. Her zamanki gibi eğlenmeye baktım. Durum böyle demek dedim ve kendi sözlerime güldüm.

Ansızın arkamda birinin soluk almaya başladığını duydum, ansızın biri bağırdı, bir süre sürdü bu, arkamı döndüğümde yarı çıplak bir kadının gardırobun yanında durduğunu gördüm, başının üzerinde müthiş müstehcen bir şey taşıyordu, kocaman vajinamsı bir şeydi bu, bir tür şapkaydı, ıslaktı ve kırmızı kırmızı parıldıyordu, ağzı açılmış ya da yarılmıştı, patlamış bir bitki şeklindeydi, yanlarından klitoris benzeri bir şey sarkıyor, başından kızılımsı bir şey akıyordu. Kadın bağırdı, ancak ne dediğini ve neden bağırdığını bilmiyorum. Saçlarımın yeni

kesilmiş olduğu duygusunun ve kadın çamaşırı kokusunun tadını çıkardım.

Belki bu konuya, bu odaya ve bu günlere zaman zaman dönerim. O zamanlar üzerime ateş açtılar, ancak isabet ettiremediler. Zehirli içeceklerle beni ortadan kaldırmayı da denediler, örneğin gecenin bir ortasında, yabancı çıplak bir kadının bana uzattığı bardağı anımsıyorum. Bense gülümsemekle ve yutkunmakla yetindim ve hiçbir şey belli etmedim, burada, bu yanmış gibi duran, bu bomboş, karalara boyanmış odada; bu jaluzileri yamulmuş, pencerelerine ateş edilmiş, duvarlarına kurşun delikleri açılmış odada, bu akmış kan, ekşime, ölüm ve çürüme kokuları içinde hiçbir şey belli etmedim. – Burada, fikrimi söylememe izin varsa, şunu eklemek isterim: Kendimi bir süre için olmadığım bir kişi sandım. Sonra başımdan geçenleri yazmaya başladım. Bir kurşunkalem buldum ve çalışma masasında bulduğum bir kâğıdın üzerine yazdım. Ansızın karanlık bastırdı. Günün birinde ortadan kaybolabileceğimin olasılıklar arasında tutulmasını söylemek isterim ve o gün nereye gittiğimi kimseler bilmeyecek.

10

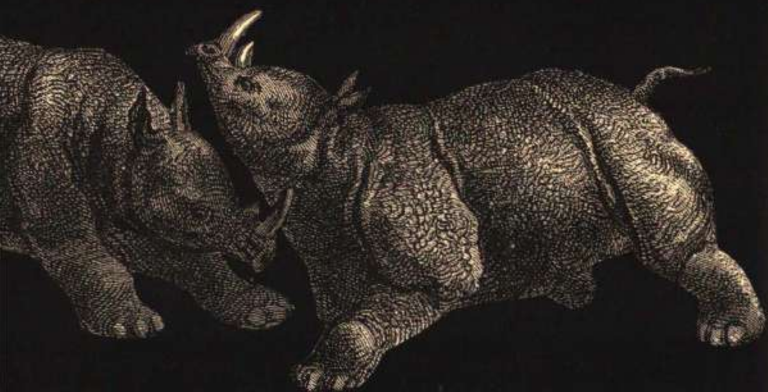

Ansızın dışarı çıktım ve yeni bir bölüme başladım. Işığı söndürdüm ve usulca evin ışıksız holüne kaçtım. Kısa ve tekinsiz bir andı. Bu tekinsiz andan hemen sonra sokağa çıktım, sokak, üstelik bu mehtapsız gecede, benim amaçsız yürüyüşüme hiç uygun değildi.

O günlerde amacım dağlara gitmekti. Günün birinde Buchs'u terk ettim ve Goms'ta ortaya çıktım. Bu arada öğrendiklerimizden sonra, bulunduğum yerin Goms olduğu elbette ki ihtimal dışı, Obergoms da olamazdı, bambaşka, adını unuttuğum bir yerdi. Şu andan başlayarak Gletsch'e gittiğimi savunuyorum ve kimse beni bunun aksine inandıramayacak. Gletsch'in güzelliğini hayranlıkla seyretmeye gelmiştim, bundan kimsenin kuşku duyacağını sanmıyorum. Ne var ki, Gletsch'in güzelliği, beklediğim güzellikle kıyaslanınca silik kalmıştı. Şiddetli yağmurlar kasabanın bir bölümünü önlerine katıp götürmüşlerdi. Sabırsızlığım büyüdükçe büyüdü. Bu yüzden, bir şeyler atıştırdıktan sonra Gletsch'i terk etmeye karar verdim. Her zamanki gibi kalın toprak tabakaları üzerinden aşağıya doğru kaydım, çok kötü düştüm, bir süre havada uçtum, ancak yara almadan kurtuldum. Bata çıka geçtiğim ırmaklar ve diğer küçük akarsulardan söz etmeyeceğim. Tırmanmak zorunda kaldığım kayalıklı dağlardan da söz etmeyeceğim. Yanmış ormanları, dumanları hâlâ tüten kömürleşmiş patates tarlalarını da anlatmayacağım.

Ve hiç kimse, yolda rastladığım, şapkasız, seslerini çıkarmadan yanımdan geçip giden insanlardan söz ettiğimi ileri süremeyecek, burada anlatmayacağım, o an için beni rahatsız etmeyen, ancak bütününe baktığımda rahatsızlık ve üzüntü duyduğum koşullarda yaşayan bu insanlardan söz etmeyeceğim. Sayısız gezintilerin başlama noktası olan, tüylerle kaplı küçük Lax kasabasının durumunun önemli olduğunu gördüm, ancak bu konuya değinmeyeceğim.

Ağaçları yollara deviren şiddetli bir fırtına, durumumu kötüleştirmek için beni hazırlıksız yakalamıştı. Sonra fırtına dindi. Şu halde fırtınayla ilgili başka bir şey yazmama gerek yok. Ancak fırtına sürecek olsaydı bile bu konuda tek bir söz etmeyecektim. Hava koşulları, bu arada satın aldığım otomobili yoldan kaydırmamak için büyük bir çaba harcamamı gerektirmişti. Bozuk yol, sık ormanlar, karanlık gece, sacın takırtısı, sileceklerin gürültüsü; St. Gallen'e geldiğimde bunların hepsini unutmuştum. Orada kendimi iyice alkole verdim. Bütün bir gece, sonra bir gece boyunca daha içtim. Caddeler ve meydanlarda naralar attım, yoldan geçenlerle boğuştum, ama onlar beni dikkate almadılar. Sanırım o günlerde bütün bir geleceğim söz konusuydu. Kim olduğumu henüz unutmamıştım. Nerede olduğumu, dünyanın hangi köşesinde bulunduğumu da biliyordum. Benim gibi birinin, yeter ki istesin, kendi ayaklarıyla istediği her yere gidebileceğini de biliyordum.

11

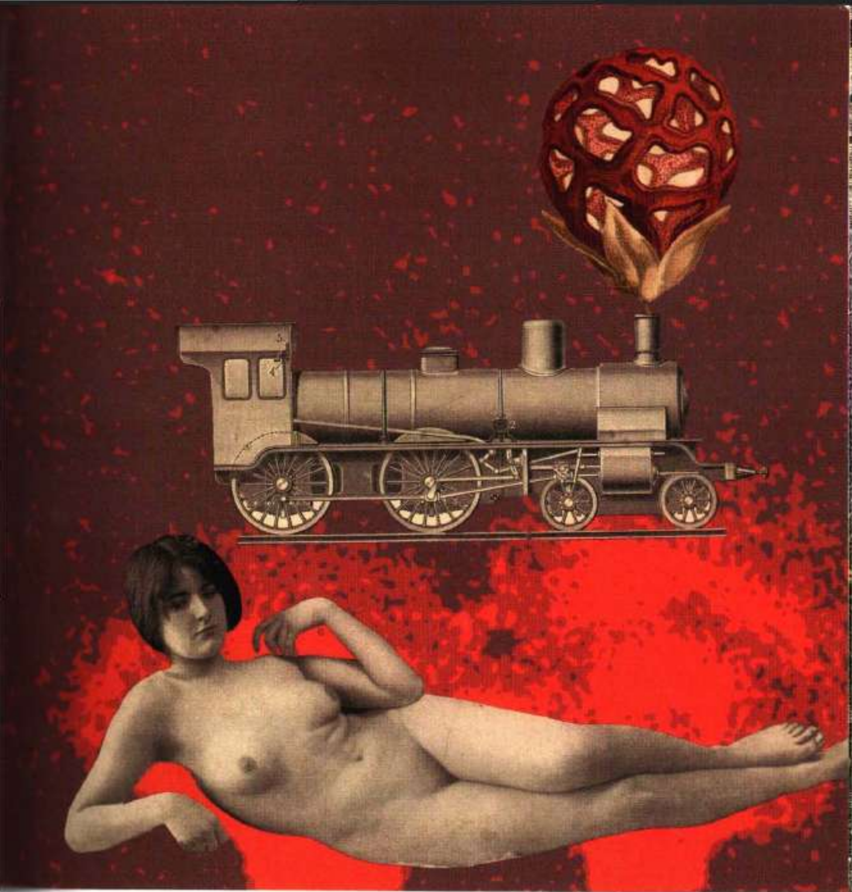
Salı günü oraya varmıştım ve bu, baharın sıradışı olaylarından biri olmuştu. Her açıklamama uzun uzun alkış tutuluyordu. O günlerde belki de şöyle demiştim: Burası, göründüğünden daha karanlık. Merdiveni çıktım ve bu karanlığın içinde bir şeyin irkildiğini gördüm, bir vücuttu bu, vücuda dokunduğumda müthiş bir yumuşaklık ve yalayan kocaman bir dil hissettim. Aynı anda ev, şiddetli bir hareketle sarsıldı. Kar yağdı, bir baktım üzerime bir şeyler düşmüştü, ağır, beyaz ve soğuktular.

Evin holüne ayak basarken aklıma iyi bir fikir geldi, ancak uygulamaya koyamadan aklımdan çıkmıştı. Olsun, dedi Bayan Q, benimle birlikte yukarıya, evime çıkın. Evet, dedim, bu iyi bir başlangıç. Merdiveni çıkmaya başladık, biz çıkarken ve konuşurken, biz merdivenleri çıkarken, uzun süredir aynı yerde durduğumuzu ve artık konuşmadığımızı fark ettim.

Neden konuşmuyorsunuz, diye Bayan Q sordu, sırtında kürk manto, ayaklarında ışıl ışıl yanan rugan çizmeler vardı. Ve gerçekten şimdi ben de duymuştum, konuşmuyordum. Bir asansör kabininin, içinde giysili bir kadınla yukarı doğru süzüldüğünü gördüm. Bayan Q ile merdivenleri çıkarken, sadece bu giysili kadını ve bir adamın elini gördüm. Sanırım kadın konuşuyordu. Bir şey söylüyordu, ancak yanılıyor da olabilirim.

Çarşamba günü önlerinden geçtiğim, sular içinde kalmış, çamurlarla kaplı, üzerlerinden buharların yükseldiği koyu renkli fabrikaları bir süre sonra unutmuştum: Fabrikalar, çamur, su, hepsi unutulmuştu, üzerinde yük mavnalarının kaydığı sular unutulmuştu; mavnalar, güneşin arkalarında kanlar içinde başka bir bölgeye doğru battığı fabrikaların önünden geçip gidiyordu. Bu arada güneşin rengi ve kolayca ortadan kayboluşu da inanılmazdı. Bütün bunların bir anda olup bittiği göz önünde bulundurulursa, en iyisi o ânı unutmak olacaktı. Sadece, o ânın, hayatımın en güzel anlarından biri olduğunu söylemek istiyorum.

12

Oânın peşini elbette bırakmayabilirdim, o yumuşacık batışta, tamamen iç içe geçmiş, kenarları yıpranmış tabloda öylece kalabilirdim. Ya da şu resimlerde, kayalıkların, kaya parçalarının kırılarak, hemen ötemde yola düştükleri fotoğraflarda kalabilirdim. Manzara çok hoştu, ancak gelecekteki manzara hakkında konuşmak istemiyorum. Yaklaşık iki saat sonra Porto'ya girdim ve önemli bir şey yaşamadan Porto'yu terk ettim. Ne var ki, bizlerin Porto ve çevresinden anladığımız, eskiden geçtiğim diğer bölgelerle uzaktan yakından kıyaslama bile kabul etmez.

Yoluma durmadan devam ediyordum. Varlıklarından haberimin olmadığı bölgelere geldim. Bu bölgelerden ayrıldıktan sonra, onların varlığını ve oralara gittiğimi bile unutmuştum. Örneğin Finlandiya'ya vardığımda, Finlandiya'da değil, İsveç'te olduğumu fark ettim, ya da İsveç'te değil Danimarka'daydım, ancak bu da bir tahmindi, sonradan anladığım üzere gerçekte, adı geçen ülkelerden çok daha uzaklarda bulunan bir bölgedeydim.

Nefes aldım, Chicago'ya gelmişim, nefes verdim, baktım, bir başka yere gelmişim. Haritanın kenarındaydım, bir sonraki tren istasyonuna ya da uğultulu caddelere çok uzaktaydım. O günlerde dayanamayacağım bir şey yok gibiydi, sadece yal-

nız olduğum düşüncesine dayanamıyordum, sessizliğe, ya da soğuğa, sıcağa, insanı büzen soğuk gecelere ya da gündüzleri ansızın ortama yayılan sıcağa, konforsuzluğa dayanamıyordum, o günlerin değişmeyen sevimsizliğine, tırmalayan kuraklığına ve ağaçsızlığına dayanamıyordum.

Derken, Kansas City'nin kuzeyinde beni şaşırtan bir şey oldu. Yoldan geçen insanların başlarına, benim de başıma gökten ıslak çamaşırlar yağdı. Sonrasında bir şey olmadı, sadece bedenim biraz sallandı. Uzun bir geceydi. Ara sıra kalktım ve gitgide büyüyen karanlığa baktım. Yakınımda insana benzeyen bir karaltı fark ettim. Bir de şunu eklemek isterim, hayır, bir şey eklemek istemiyorum.

Ertesi gün, bu arada Ohlahoma'ya, Tulsa'nın kuzeyine gelmiştim, gökten ölü kuşların yağdığını gördüm, kuşlar gökten cansız olarak masaların üzerine ve yanlarına, bahçelere ve evlerin çatılarına düşüyorlardı. Ay, sanırım aydı, ay buz gibi ve hızla pencerenin önünden geçti. O sırada bir kadın gecenin içine bir çığlık attı. Ay kaybolmuştu ve kadın gecenin karasının içine çığlık attı.

Yoldan geçen bir adam, üzülmeyin, dedi. Tam da o an, orada duruyordum ve elimde adamın sözlerini not edebileceğim bir kalem yoktu. Adam bize

üzülmemememizi söyledi ve ben bunları yazamadım. O adamın söylediklerini yazamadım. Ne var ki bu, başka bir şeyin başlangıcıydı ve yeri bu değil, bir sonraki bölümdü.

13

Her şeyi not edin, dedi yoldan geçen adam, en güçlü hazları, en hareketli duyumları, kokuları, duyguları, her şeyi not edin, hiçbir şey olup bitmediğini düşünseniz bile, olup bitenleri not etmeyi alışkanlık edinin. – Örneğin şu sesi not edin. Bu sesin tuhaf bir özelliği var. Şu sesi duydunuz mu?

— Hiçbir şey duymuyorum.

— Tuhaf bir şey duymuyor musunuz?

— Hayır, hiçbir şey duymuyorum.

— Tuhaf bir şey duyduğuma iddiaya girerim. Siz duymuyorsunuz, öyle mi?

— En ufak bir ses duymuyorum.

— Tehlikeli bir şey de mi? Sıradışı bir şey de mi duymuyorsunuz?

— Hiçbir şey.

— O halde yanılıyor olmalısınız, ben duyuyorum çünkü.

Küçük odanın içi karardı. O gün orada birlikte oturduğumuz Doktor Q, öne doğru eğildi. Ruh halini değiştirdiğinde hep öne doğru eğilirdi. Adam ruh halini sürekli değiştirdiği için, sürekli öne doğru eğiliyordu. Bunu duydunuz mu? diye sordu Q.

— Cızırtı gibi bir şey duydum. Az önce bunu mu kastetmiştiniz?

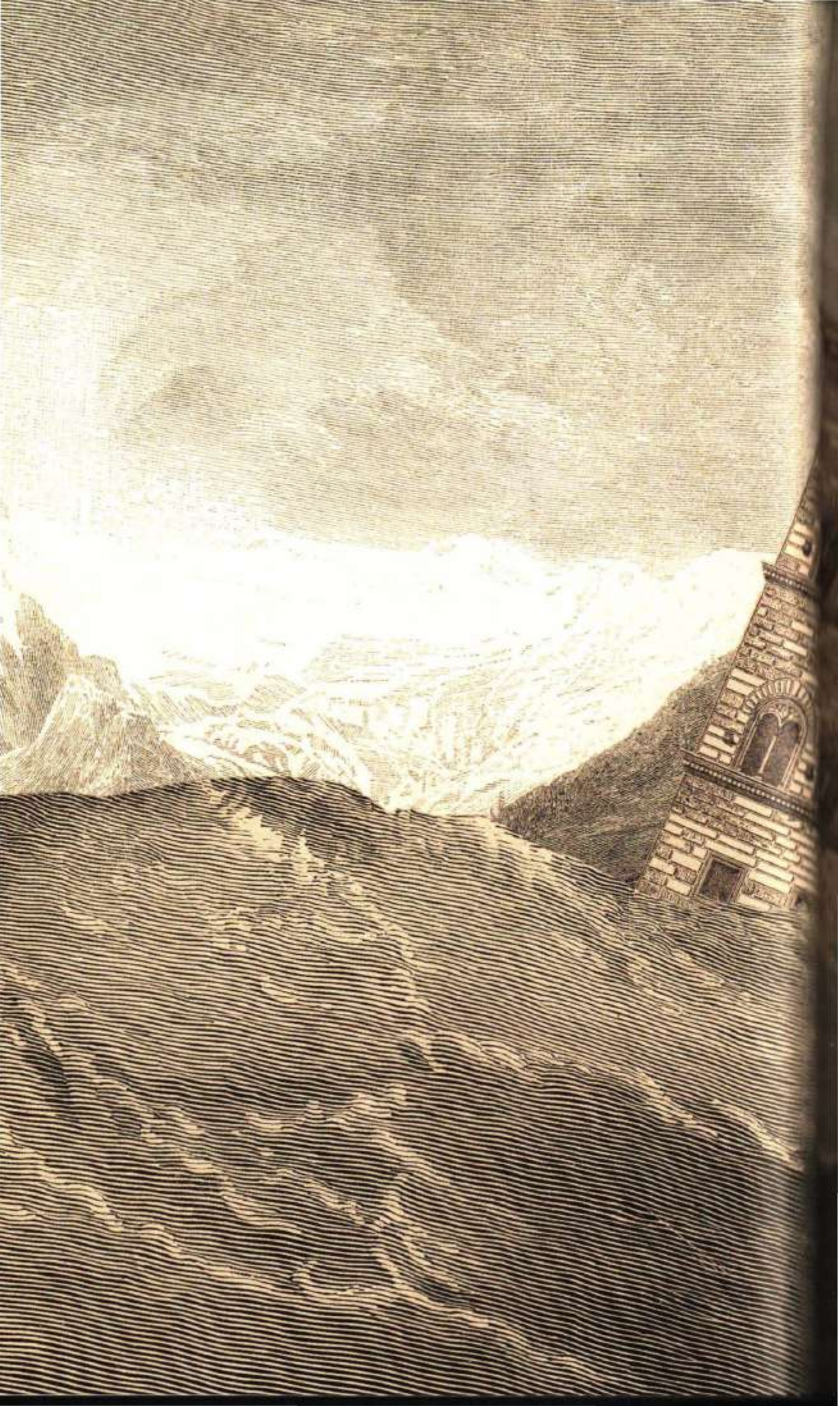
— Evet, onu demiştim, cızırtı, cızırtı gibi bir şey, duyuyor musunuz?

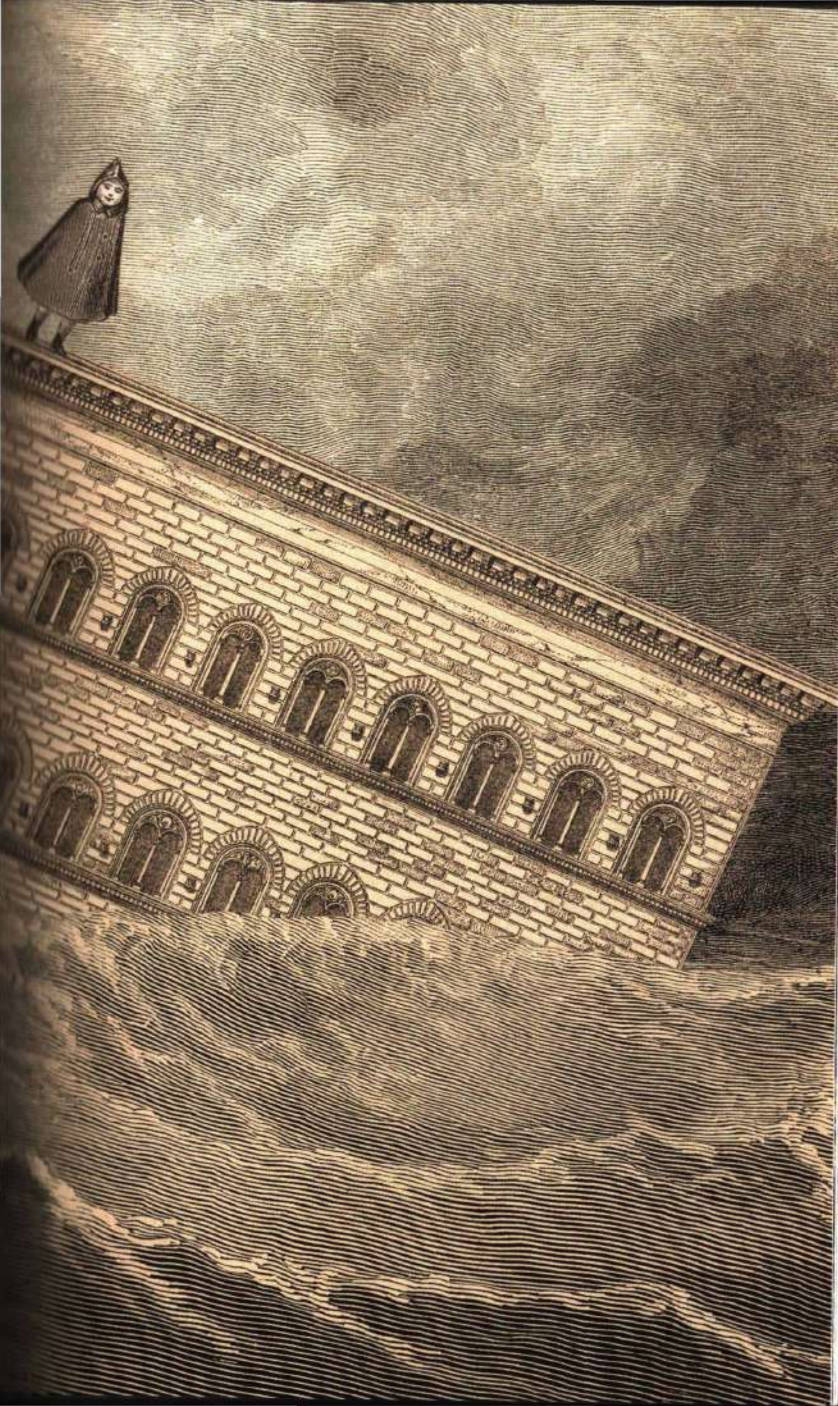
— Evet, bir cızırtı duyuyorum.

— Bence bir yerlerden kısa, kuru bir gürültü de geliyor. Sıradışı bir şey mi oldu diye bir gidip baksanıza. Kısa, kuru bir gürültü.

Parmak çıtlaması gibi bir ses duymuştum. Sonra, çatıda yürüyen hayvanların çıkardıkları gibi bir gürültü duydum. Tepemde bir şeylerin yürüdüğünü, bir tırmalama, bir kazıma, bir tür çatırtılı hışırtı duydum. Zaman zaman da, yumuşak olduğunu hissettiğim bir bedenin soluyarak kendini üzerimde öne doğru ittiğini duydum. Ürkmüş kuşların uğultularını ve şu an tarif edecek sözcük bulamadığım bir sürü başka sesler duydum. Sonra deniz gibi, denizin yıkanması gibi bir gürültü duydum. Ondan sonraki zamanım kulak çınlamaları, piyano çalmak ve geceleri uzaklardan gelen çığlıklarla geçti. Sonrasında oluşan kocaman sessizliğe çok şaşırdım.

Ertesi sabah ansızın ışığı açıp aynaya baktığımda görüntüm karşısında dehşete düştüm. Duyduğum çöküntüyü daha da artırmak için başka bir aynanın önüne koştum, burada az öncekinden daha korkunç, daha dehşet verici görünüyordum. O andan başlayarak aynaya bakmak için her fırsatı değerlendirdim, şapkasız ve iki büklüm kendime doğru ilerlediğimi gördüm, üzerimde palto, şiddetli yağmurda sırılsıklam olmuş bir palto vardı.

Elimden geldiğince ürkmemiş gibi görünmeye çalıştım, yerimde doğruldum, aynada gerçekten gülümsediğimi gördüm. – Kendimi gülümserken görünce şaşırdığımı burada fazla vurgulamak istemiyorum. Sonra bir süre kendimi aynada görmedim. Kendimden hiçbir şey, tek bir parça bile görmedim. Gelgelelim sonra yine başladı: Sağ elimi uzatınca, sağ elimin bir bölümünü gördüm. Gördüğüm hareketler üzerinde kafa yorsaydım eminim bunlara sevinirdim. – Elimde ne vardı öyle? Şapka değildi, dahası şapkadan tamamen farklı bir şeydi. Önemli bir şey değildi, tarifini yapmamı gerektirecek kadar anlamlı bir konu değildi.

Ertesi gün yüzümden usul usul renksiz saçlar çıkmaya başladı. Bir sakalın neredeyse hiç fark edilmeden gelişimini izledim. Bir aynanın önünden geçtiğim sırada, sakallı ve asık bir suratla ölmekte olduğumu gördüm. – Kim bu? diye sordum. Benim, diye yanıt verdim. O an bir şey eşeliyor, tırmalıyordu, bir şey gıcırdıyor ve çatırdıyordu.

Her şeyi yazın, dedi Q, her şeyi, bu eşeleme ve tırmalamayı, bu gıcırdama ve çatırdamayı da not edin.

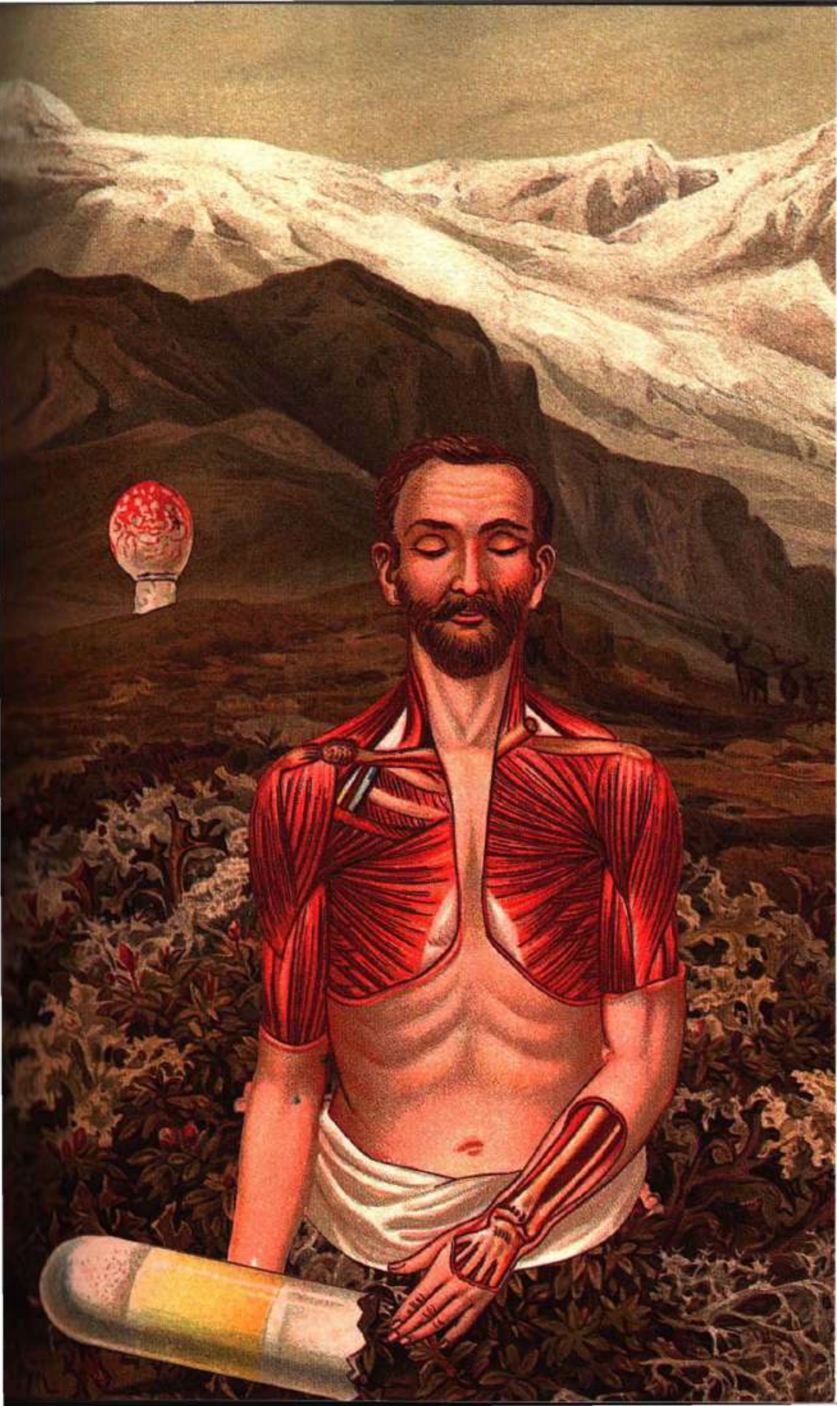
Bu arada nasıl göründüğümü unutmuştum, aynaya bakmadığım için, gitgide daha çok unutuyordum. Bu bölümün sonunda bir aynanın önünden geçti-

ğim sırada, oradan geçip gidenin, içeri girip, dışarı çıkanın *ben* olup olmadığımı artık bilmiyordum. Bu konunun sonuna gelinmişti. Benden artık eser görünmüyordu. Aynada da.

14

Olayların seyri bizi şimdi kuzeye getirmişti. Oralarda kış başlamıştı. İstasyon büfesinde oturmuş çorba içiyor, bir gün önce ne yediğimi düşünüyordum. Anımsayamadım, ancak sanırım çorba içmiştim. Ondan bir önceki gün yine çorba içmiştim. Peki şimdi, şimdi önümde ne var: Çorba. Şimdi önümde çorba var. Her şeyi not ettim, her şeyi yazdım, istasyon büfesinde oturmuş yazıyordum ve ansızın o kaşık hareketini yaptığım sırada, o yutkunma sırasında, o takırtı sırasında yüzüme serin bir hava vurdu. Üzerime eğilmiş, bana iyi akşamlar dileyen büfeci kadının soluğuydu bu. Bunu da not ettim.

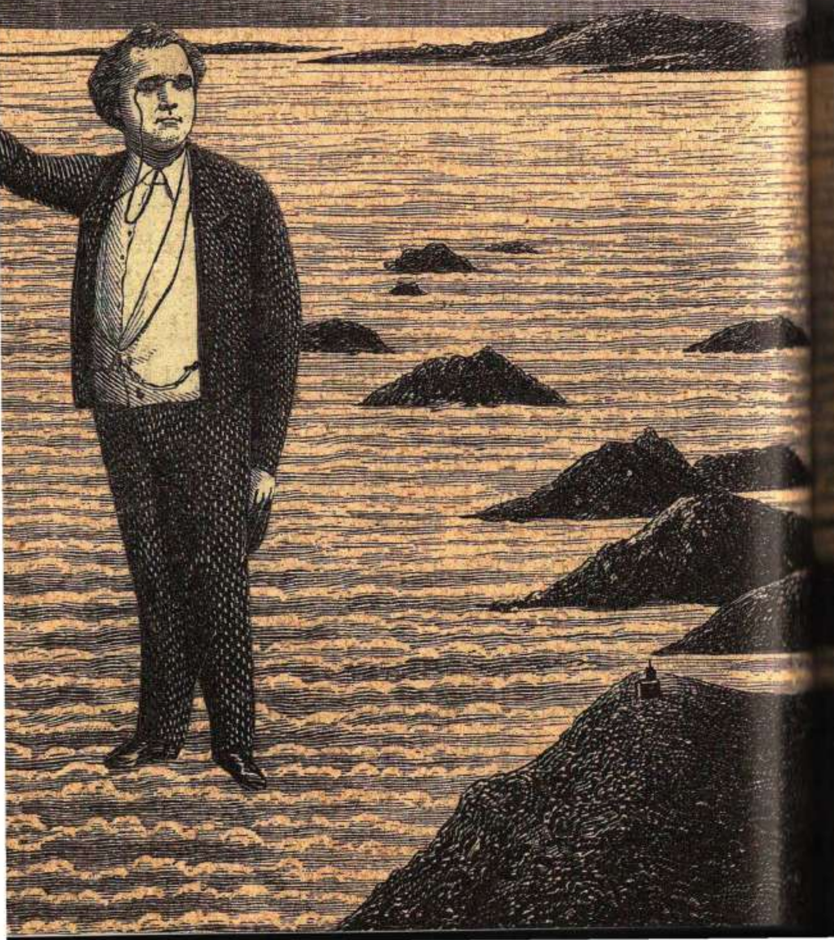
Yanımda oturan Q, kubbe gibi ansızın üzerinden geçen bir kadından söz etti. Q o gün kadına, elleriniz ne kadar çıplak, demiş, çıplak başınıza şapka da takmamışsınız, görüyorum ki boynunuz da çıplak, baştan aşağıya, sırtınız ve bacaklarınızla çıplaklığı çağrıştırıyorsunuz: Çıplak, avucunuzun içine aldığınız kolunuz da çıplak ve eliniz: Çıplak. Q uyanmış ve devasa nemli tüylü bir deliği olan bir gövdenin üzerine çıktığını hissetmiş ve canı bu deliğin içine sokulmak istemiş. Trenime yetişmek üzere ayağa kalktığımda, Q, baldırlardan birinden sızan yapışkan bir özsudan söz etti. Bir merdiven indim, bir merdiven çıktım. Kondüktör arkamdan kapıyı çarparak kapattı ve düdüğünü çaldı. Tren hareket etti, pencereden dışarı baktım, kar yağıyordu, düşünün bir kere, kar yağıyordu, bir süre uyudum ve uyandığımda kar yağmaya devam ediyordu.

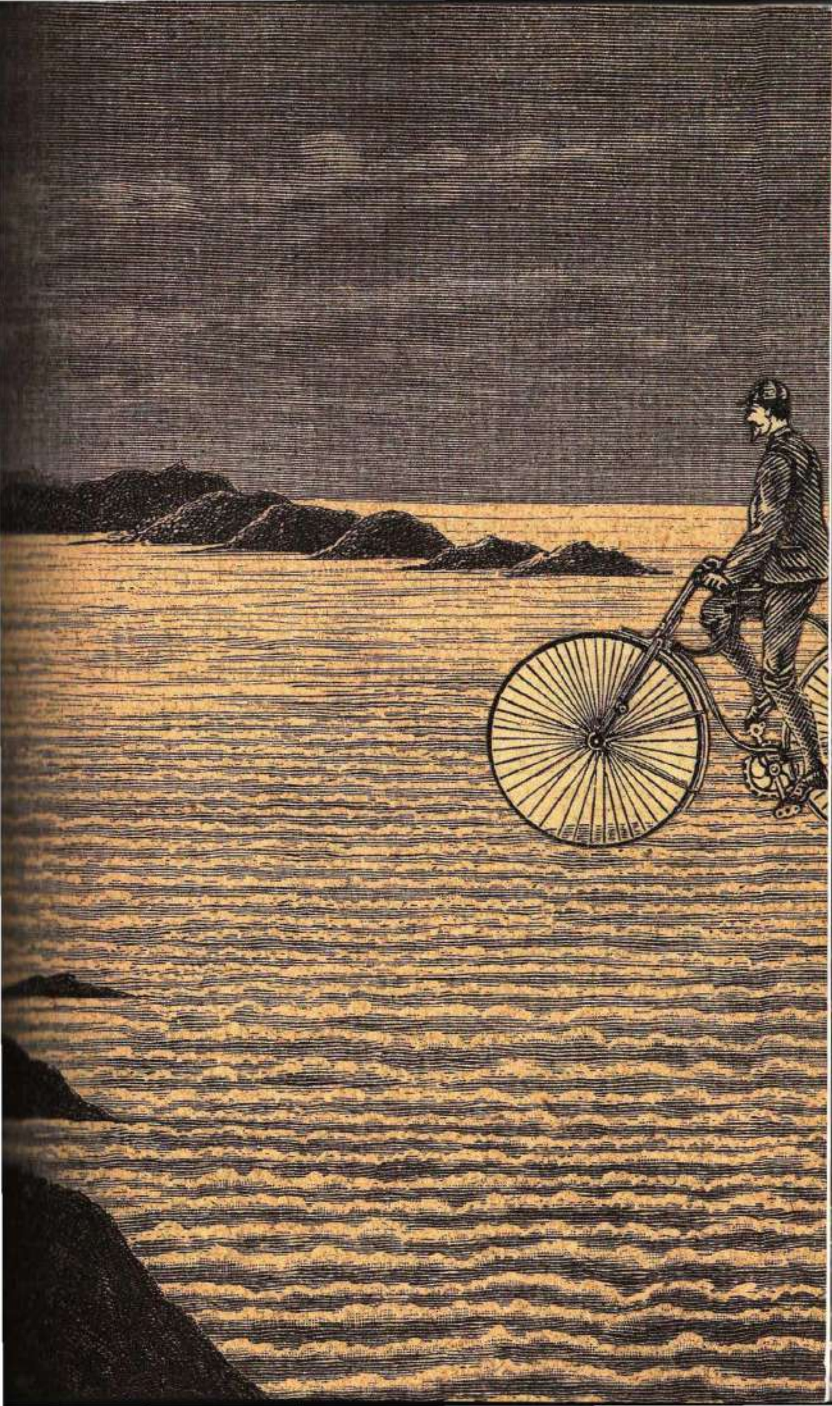
Ertesi gün perşembeydi, kompartımanımda iki erkek oturuyordu. Yaşça büyük olan kilolu biriydi, saatine baktı. Genç olan, bütün yolculuklarda genelde olduğu gibi, bu süreci ilgiyle izledi. Puronun dumanı yayıldı. Tren tünele müthiş bir hızla girdi. Bir kadın başı göründü, bir şapka hafifçe sallandı. Kompartımanın arka kısmında, kanı iyice çekilmiş bir el, koltuk arkalığının üzerinde duruyordu.

O gece erkek yolculardan biri çantasından bir şey çıkardı, ne var ki tren sesi ve kaygı ve beklentilerden oluşan tekinsiz bir karışım bu adamla gerektiği gibi ilgilenmeme engel oldu.

Pencerenin önünde değişen manzaralar gördüm, dar koridorlarda salınarak yürüyen cesede benzeyen, vagonlar sallanırken özlemle uzaklara dalan kadınlar gördüm. Geçtiğimiz köyler küçük ve önemsizdi. Düdük sesleri duydum, kapıların çarpılmasını duydum ve peronlardaki ağır hareketleri gördüm: Geliyor, gidiyor, yok oluyorlardı. Sonra tren yoluna devam ederken ve karanlığa dalarken muazzam bir soluma duydum. Her şeyi not ettim ve bu bölüme şu başlığı attım: *Trenin Kaderi* ya da *Kötü Purolar Arasında.*

Karanlık büyüdü ve geçtiğimiz bölgeleri seçemez oldum. Buralar dağ mıydı ya da deniz miydi ya da orman mıydı ya da neydi? Ezilmiş otomobiller,

her yere saçılmış ağaçlar, devrilmiş bina iskeleleri görmedim, hiçbir şey ansızın şişip kabarmıyordu, köprüler çökmüyordu, kimse emniyet kemerlerine bağlıyken gecenin ortasına savrulmuyordu ve kimse çiğnenmiyordu. Bütün bunlar olup biterken süregelen sessizlik sıradışıydı.

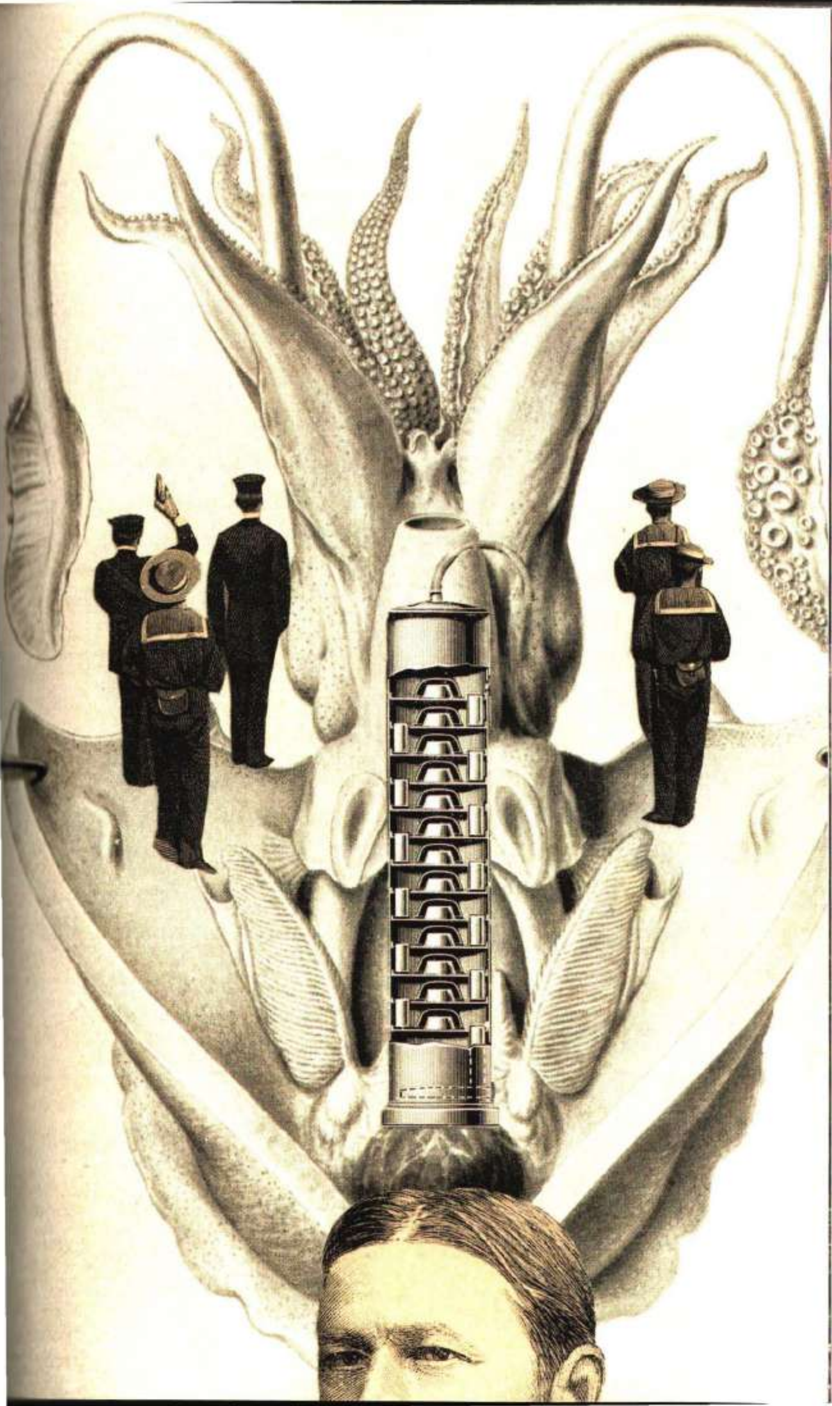
Zaman zaman sahil boyunca insanlar gördüm, ancak çok uzaktaydılar. Orada neler yaptıklarını da seçemedim, belki yardım çağırıyorlardı ya da piknik yapıyorlardı ya da birini öldürmekle meşguldüler. O andan başlayarak başka bir yaşam sürmeye karar verdim ve kararımı uyguladım. Rüzgârda hareket eden ağaçlar gördüm, hareketleri öyle tuhaftı ki, artık ağaca bile benzemiyorlardı. Ve silah sesleri duydum, silah. Nereye gitmek istediğimden ve orada ne yapacağımdan haberim yoktu. Araziler içinden öylece akıp gittim. Bazen vakit çok geç, bazen de çok erkendi, bazen aydınlık, bazen karanlıktı, yani hep farklıydı. Bana, yarın ne yapacaksınız, diye sorduklarında şöyle diyordum: Hiçbir şey. Gerçekten, ama gerçekten hiçbir şey. Nerede ineceğimi ve sonrasında neler olacağını bilmiyordum. Aldırmıyordum da. Tek görebildiğim, bir şeye binmiş, her şeyin önünden geçerek ilerlediğimdi.

Ertesi gün usulca dışarı çıktım. İstasyon binasının önü bomboştu, yolcular yok olmuşlardı, hamallar, taksiciler, garsonlar, gazete ve sosis satanlar yoktu,

P
G
B
a
b

sadece rüzgâr hızla esiyor, yerdeki karları savuruyordu. O an gözüm, şapkasını takan Q'ya kaydı. Ona şimdi dikkatle bakabiliyordum. Seslendim, bir şey söyledim, ne var ki o, sözlerimi anlamadı. Bu, bu köyden ayrılmak ve içimdeki havayı şiddetle dışarı atmak için uygun zamandı.

15

Yeniden odamda oturmaya başladığımda, bir süre yerimden kımıldamamaya karar verdim. Uzandım ve son günlerde ne yaşadıysam yazdım. Yatağımda yatarken, yerimden kalkmadan, bir kez bile doğrulmadan, sallana sallana uzaklara, en şiddetli maceralara açılmak güzeldi.

Yanımda, gördüğü düşlerle sarsılan bir kadın yatıyordu, uyukluyor, sızlanıyordu, sonra ansızın ayağa dikildi. Ya da solgun benziyle köşede oturuyordu. Vantilatörler dızıldarken kadının eteğini yukarı kaydırmaya başladığımda, kendini savunmak için yaptığı hareketler çok zayıftı, aralanan titreyen nemli bir şey gördüm ve not ettim, bu manzaranın arka kısmında külotumsu siyah hızlı bir şey gördüm, kadının ıslak saçlarından sular süzülüyor, yastıkların üzerine akıyordu, bu söz kulağa nasıl geliyor: Yastıkların üzerine? Kadın, asla olamaz, dedi, kışın tam ortasındaydık. Şimdi en akla yakın olan, düğmeleri açmaktı, ancak düğmelerin hepsi açılmıştı. Kadının dilinin ucu ansızın gıdıklayarak boynumda gezindi.

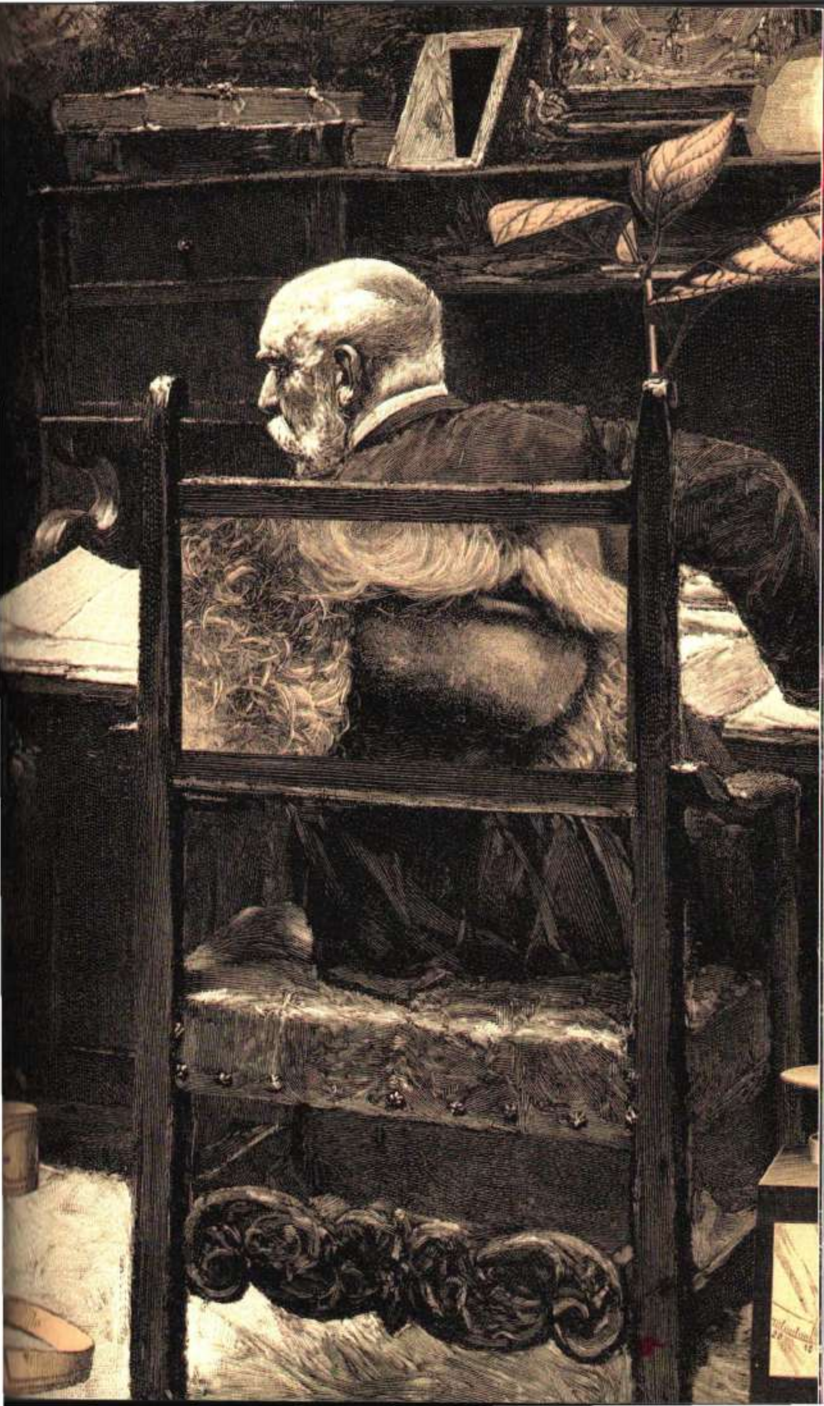
O günlerde ne zaman pencereden dışarı baksam, Bayan Q'yu yanında bir binici, halterci ya da müzik direktörüyle bir otele girerken görüyordum. Kadının bedeninin büküldüğünü, üzerinden bir şeyler damlarken elini bir kâseden çıkardığını ve yüzünün

üzerine bir bez koyduğunu görüyordum. Bu görüntü, cuma günleri evimin karşısındaki otel üzerinde bulanıklaşıyordu.

Pazartesi günü evimin arkasında tuhaf gürültüler duydum ve kapkara toprak kütlelerinin ansızın arka penceremden içeri girmeye çalıştıklarını gördüm. Zemine bir delik açtım ve kendimi alt kattaki odaya bıraktım. Orada oturan adama, ne kadar güzel bir oda, dedim, sonra koşarak kaçtım. Koştum, koştum, sonunda gecenin olmadığı bir köye geldim, orada kocaman gölün üzerinde devasa bir güneş aralıksız parıldıyordu.

Duvar deliklerinin içinde et ve erik gördüm ve dehşetli homurdanma ve horlamalar duydum. Üzerlerine ışıkların vurduğu soğuk yapraklar ve bir gün yere devrilmiş olan koca ağaç gövdelerinin oyuklarında küçük bitkiler gördüm. Üstelik o ağacın yanına uzandığım gün devrilmişti ağaç. Devrilmeyi hissetmedim, sadece bir hışırtı, ardından da hafif bir takırtı, bir kırılma, biraz uzunca süren bir uğultu ve çatırtı duydum, bunların dışında bir şey duymadım. Kuşların havalandıklarını ve vızıldayarak oradan kaçan küçük hayvanlar gördüm, ancak gördüklerim bu kadardı. Saplardan fışkıran sütlü sıvıları gördüm, kazıklı köprülerden geçtim, kaya yarıklarından tırmandım, taşlı, kurak ve kızgın topraklarda yürüdüm. Leke içinde kalmış bir gökyüzü

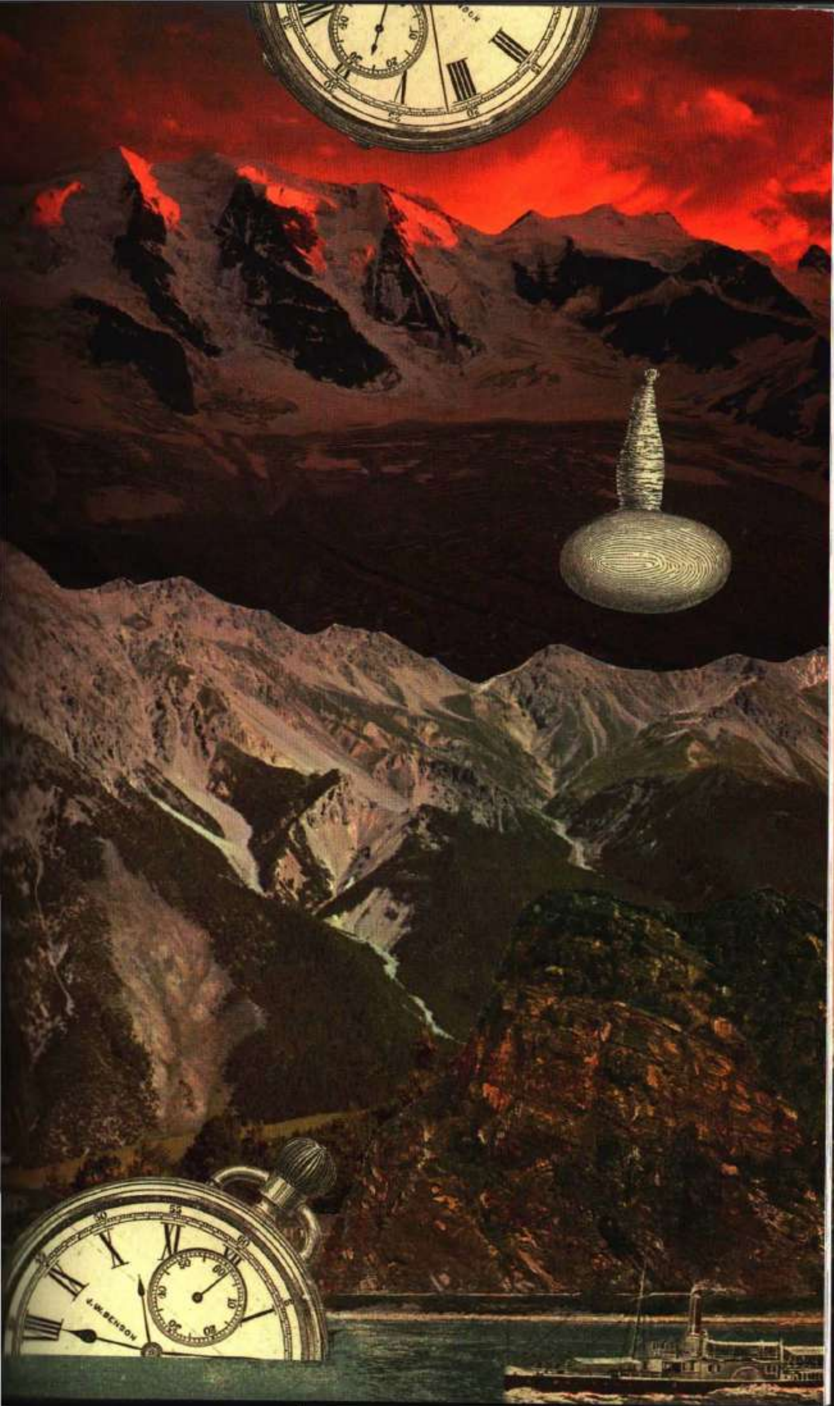
de gördüm, sonra sepetler içinde yığınla armut gördüm, sonra armutları ısıran insanlar gördüm. Meyvelerin suları ağızlarının kenarlarından akıyordu.

Derken bir an önce saklanmamı gerektiren acil bir durum oldu. Nedenine değinmek istemiyorum, ancak acildi. Hızla ve kolayca ve de çok büyük mutlulukla içine gömüldüğüm güzel bir delik bulduğumu da gizlemeyeceğim. Bu, salı günüydü. Çarşamba günü yeniden ortaya çıktım, çektiğim onca yoksunluktan bitkin düşmüştüm, ancak bundan rahatsızlık duymuyordum.

Bir anda duvarın içinden yumuşak bir madde akmaya başladı, bütün giysileri ve bedenleri balmumuyla kaplayan soluk ve yumuşak bir maddeydi bu. Çamurun içine iyice batmıştım ve arkamda kıllı kocaman bir bedenin solumaya başladığını duyuyordum. Kıllı kocaman bir beden, dedim, duydunuz mu? Çok şiddetli bir soluma. Bunu hep duyarım, dedi kadın ve çoraplarını değiştirdi.

Bir şeyin altında büzüldüğünü, sonra sürünerek kaçtığını duyumsadım. Perdelere tırmanan ya da yorganın altına sokulan hayvanlar gördüm. Birisi, inleyen bir bedeni oyup içine girdi. Ben değildim bu kişi, burası kesin, o halde kimdi peki? Hiçbir fikrim yok, diye bağırdım, bilmiyorum, ben yapmadım, yapsaydım bilirdim.

16

J.W.BENSON

O günlerde duyulanlar iyi şeyler değillerdi. Görülenler ise önemsizdi. Bir süre ortadan kayboldum. Artık orada olmadığım dikkatimi bile çekmemişti. – Geçirdiğim bir huzursuzluk nöbeti sırasında otomobilimle batıya gittim. İzleniyor musunuz? diye Q sordu. Hayır, sorun da bu zaten. Her zaman izlendim, üstelik aralıksız, ansızın durdu: Hiçbir tanrının kulu beni izlemiyor, kimse üzerime ateş açmıyor, kimse beni bıçakla tehdit etmiyor, kimseler yok, bakın – dolabın içine bakın: Kimse, hiç kimse, tek bir kişi bile yok, bakın, gözlerinizle görün. Şurada kapının arkasında da kimse yok. Perdelerin, asansör kapılarının arkasında da kimse yok, şurayı, mutfak kapısını da açın: Beni izleyen birini görebiliyor musunuz? Hayır, kimseyi göremiyorum, dedi Q. Ayrıca buradan gitmiş olmanıza da söyleyecek bir sözüm yok, ne var ki dönmenize üzüldüm.

Adama hemen, bu koşullarda olabilecek tek mantıklı yanıtı verdim. Hafifçe ıslık çaldım. Gerçek koşulları fark ettim. Aldıklarımı mutfak masasının üzerine bıraktım. Şimdi huzur arıyor, rahatsız edilmemek istiyorum, dedim. Banyodan şırıl şırıl suların aktığını gördüm. Şapka kaldırma çalışmaları yaptım. Birisinin mantosunu giymesine yardım etme, sessizce durma, dolaşma, kapı açma çalışmaları yaptım, hayvanları şişleme, kadınları soyma, ovarak parlatma ve masaj yapma, konuşmaya baş-

lama ve birinin önünde eğilme, duvara ve mobilyalara yaslanma, sandalyede sallanma, bacak bacak üstüne atma, birine sırtını dönme, öne doğru eğilerek miskince yürüme, ağzımda puroyla birine selam verme ve onu alnından öpme, tıraşsız olma, şapkayı alnıma bastırma, yürürken kollarımı abartılı sallama vs çalışmaları yaptım.

Q o günlerde, bir parça balık etini emdiğini savunmuştu. Dişli dil ucuyla deriyi kesiyor ve eti içten, içten dışa doğru yiyebilmek için balığın içine giriyormuş. Q'nun emdiğini duydum. Bunu neden yaptığını sordum, şöyle yanıt verdi: Öylesine yapıyormuş, bu yüzden yapıyormuş.

Elimde bir şey olduğunu gördüm ve bunun ne olduğunu kendime sordum. Ancak hepsi bununla sınırlı değildi. Sessizce oradan uzaklaştım, mutfağa koştum, döndüğümde bütün konuşmalar kesilmişti. Çıt çıkmıyordu. Neler oluyor, diye düşündüm. Gerçekten öylesine bir sessizlik vardı ki, pantolon cebimdeki tabak ve çanağın şangırtılarını duyduğum hissine kapıldım. Anahtarı çıkardım ve kapıyı açtım, amacım bütün dünyanın ilgisini üzerime çekmekti. Kapının sokağa, açık havaya açılmasını önemsemiştim. Daha sonra *Şinitzel Dağı*'nın başına oturmuş, önümdeki masada duran bira bardağının üzerine eğilmiştim. Oradakiler benimle pek ilgilenmedi.

Bir süre yanaklarımı şişirdim ve yanaklarını şişirmiş birine benzedim. Canım, kendimi çimlerin üzerine atmak istedi, yok hayır, istemedi. Toprağı eşelemeyi de canım istemedi. Gitgide artan bir umursamazlıkla canım bunu yapmak istemiyordu ve doğal olarak sonuçlarına katlanacaktım. Yürümekten soluğum kesilmiş halde kendimi bir banka attım ve uzun süre kimseyle görüşmedim. Ansızın oluşan bu susma hali çok güzeldi. Sanırım müziğin kesilmesi, önümden geçip giden araçların kesilmesiydi bu. Başımı salladım ve kendime bir bira söyledim. Tren düdüğü çaldı. Üzerine karlar yağmış şapkasıyla bir adam içeri girdi ve paltosundaki karları silkeledi. Merdiveni koşarak çıktım, arkamdan bir şey atıldı, başımdan bir şey teğet geçti. Daha sonra tavan arasında durup, elime geçeni, bavullar, eski koliler, bir düzine sandalye, bir sürü tabak çanak ve sepetleri merdivenden aşağıya attım. Sonra kapağı kapattım ve sessizce durdum. Arkamda ansızın tuhaf bir ses, daha doğrusu iki ses duydum. Ancak bu konuyla ilgili artık konuşmak istemiyorum. Bu konuyla ilgili biri bana tek bir soru sorarsa, kalkacağım ve yok olacağım. Arkamda hiçbir iz bırakmayacağım, sırra kadem basacağım. Kısa bir süre sonra beni unutmuş olacaksınız ve bu mesele kendi seyrinde gidecek ve bu seyir sizin sandığınızdan çok farklı gelişecek.

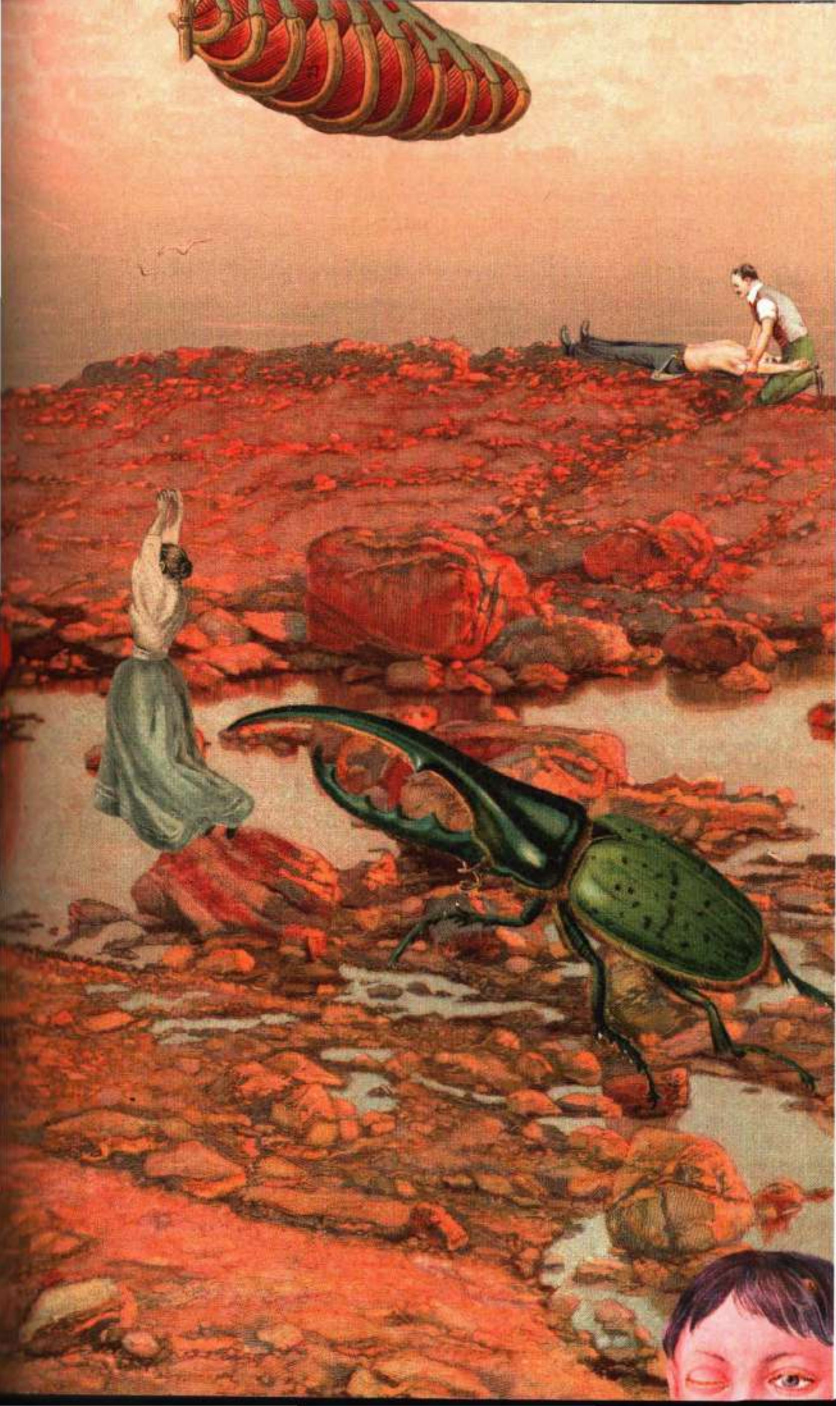
Başımdaki kasketi çekip aldım, ancak kasketimi başımdan çekip alırken beni kimse görmedi. İşe

yaramak için bir buzdolabını boyadım. Duvarları da boyadım. Ayrıca pencere pervazlarını da boyadım. Boyadıkça boyadım, sonra boyanmış, benim tarafımdan boyanmış masanın altında bulduğum bedeni de boyadım.

Kısa bir ara.

Sonra dedim ki: Kimsiniz siz? Ne istiyorsunuz? Vesaire. – Yabancı kadın yanıtladı: Ben, şu şuyum. Şunu şunu istiyorum. Vesaire.

17

Bu kitabın on yedinci bölümünde uyandığımda, beni soğuk bir şeyin, soğuk bir şeyin sıkıca kavradığını fark ettim. Bir vücuttu bu, bana sarılmış bir kadın vücudu, çıplak esnek soğuk soluksuz bir kadın vücudu, soğuk bir kadının vücudu. Bana yapışmış, kulağıma nefes almadan bir şey fısıldıyordu.

Saatin kaç olduğunu bilmiyordum, oralarda sanırım yabancıydım. Hava boğucu ve sakindi, sadece yumuşacık ayakların usulca yürüdüklerini duydum, içine girdiğim ıslaklığı hissettim, bir de bir şeyin dışarı aktığını, bir şeyin de içeri damladığını hissettim.

Ondan sonra oturarak geçen, yumuşak hareketlerin yapıldığı süreç başladı. Dize, baldırlara, kalçalara dokunma, şeffaf giysiler içinde yapılan gece dansı, uçuşarak, gizemli, balkonda yapılan küçük bir dans, konuşmadan yapılan hafif gece dansı.

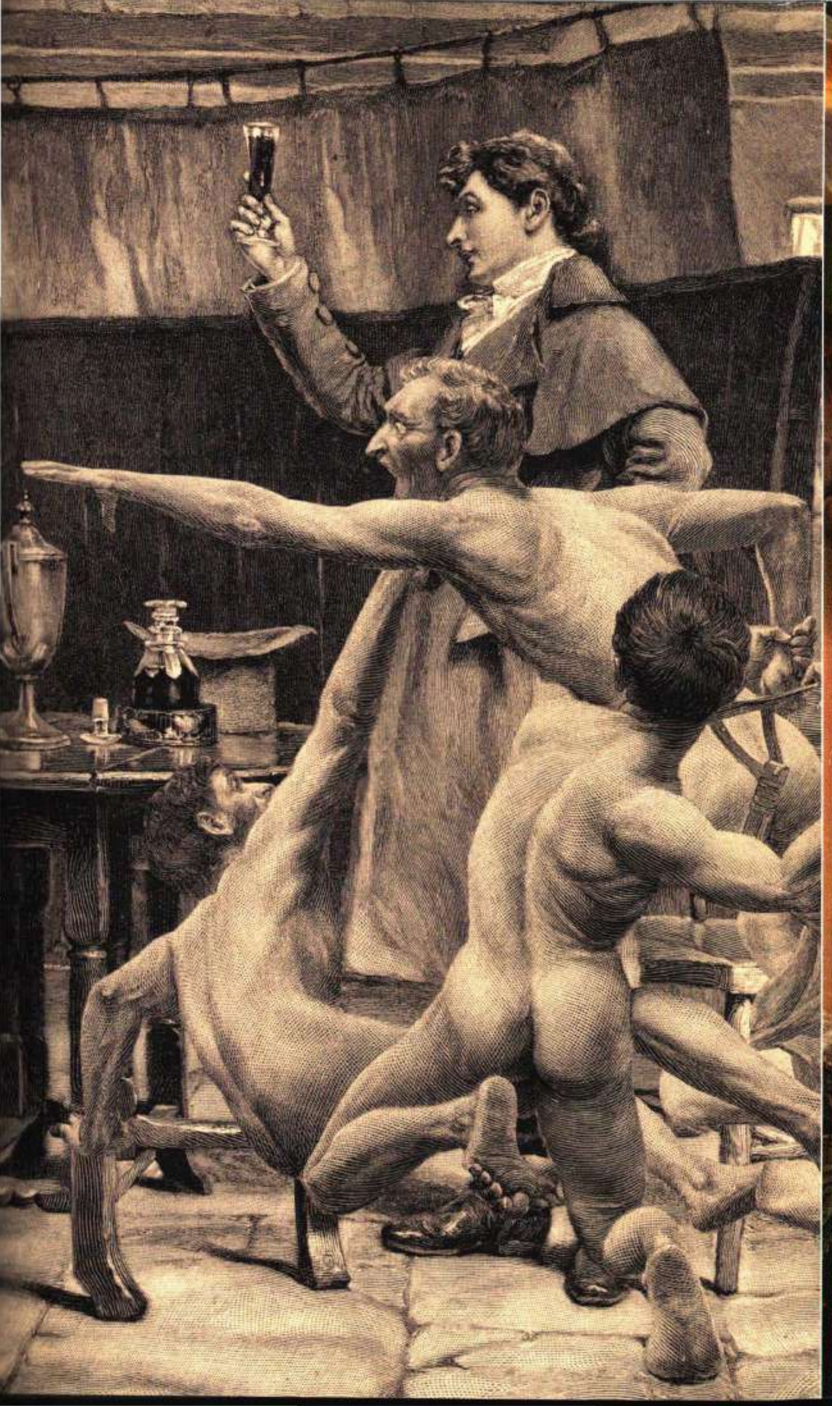
Derken perde yana itildi. Mehtapta aydınlanmış bir el gördüm, bir çift el ve bacakların üst kısımlarına doğru çekilen ince çoraplar gördüm.

Şimdi ne yapıyoruz, diye sordum. Sessiz yabancı kadın konuşmaya başladı, sözleri öylesine yumuşaktı ki, hiç sesimi çıkarmadan onların içine girip uzandım. Ben de bilmiyorum, dedi yabancı kadın, bir sabun parçasıyım ben, lütfen benimle yıkanın.

Kadını ertesi gün Park Hotel'in balo salonunda çok zengin bir adamın yanında gördüm. Müzik başladı ve bir kapının kapanmasıyla birlikte manzaranın üzeri örtüldü. Daha sonra şapkalı biri önümden geçti, adamın kolunda yabancı kadın süzülüyor ve gülümsüyordu.

Kadın bir sonraki ziyaretinde bir kafeden söz etti. Adamın biri ansızın yanına oturmuş ve masanın altından dizine dokunmuş. Adam dizine dokunmuş ve kadın hiçbir şey yapamamış, olay çıksın istememiş ve adam elini kucağına bastırınca bu yüzden hiçbir şey yapmamış, adamın yüzüne bakmamakla yetinmiş. Adamın nasıl göründüğünü bilmediğini anlattı, adam bu otelde kaldığını söylemiş, ancak kadın bir şey söylememiş, kadın bir şey söylememiş, hiçbir şey söylememiş; adam onun kesik kesik soluduğunu söylemiş. Yabancı kadın, kesik kesik solumadığını söylemiş. Adamsa, sadece kesik kesik solumadığını, dahası titrediğini söylemiş, bu konuda, kesik kesik soluma üzerine konuşması gerekiyormuş, bir de titreme üzerine, o sırada garsonlar koşarak önlerinden geçiyormuş, kadının titremesi ve masadaki kahve fincanlarının titremesi üzerine konuşması gerekiyormuş adamın, kadının kesik kesik soluduğunu ve titrediğini söylemiş, sonra kadın ayağa kalkmış ve hızla dışarı çıkmış, garsonlar ellerinde beyaz peçetelerle koşturmuşlar ve masanın üzerindeki bir şey devrilmiş ve içinden bir şeyler akmış ve akanlar sonra silinmiş.

Bundan sonra neler olacak? Bilmiyorum, dedi bir ses. Sanırım bu benim sesimdi. Kadın hâlâ parmaklarımı emiyordu. Doğrulurken elbisesinin hışırtısını duydum. – Hayır, hayır, dedi kadın, zahmet etmeyin, beni kapıya kadar geçirmeniz gerekmez. Yerinizde oturun, beni izlemeyin, dedi yabancı kadın; ancak ille de izlemek istiyorsanız, siz bilirsiniz.

Bunları düşünürken uyuyakalmışım. Çok geçmeden kimseler ziyaretime gelmez oldu, kimse, tek bir insan gelmedi. Ben de yalnızlığımı kabullendim. Hiç değilse bu bölümün sonuna kadar.

18

Ertesi gün cadde ansızın önümde doğruldu ve havaya uçtu. Kaldırım patladı. Evler tepeme düşecek gibi sallanmaya başladılar. Geniş şapkalarını alınlarına kadar indirmiş adamlar koşarak geçtiler, paltoları uçuşuyordu. Ceplerinde soğuk tabancaları vardı ve benimle ilgilenmemelerinden beni tanımadıklarını anladım.

Kafede oturduğunu gördüğüm yabancı kadın da beni tanımadı, beyaz boynunu, tuhaf bir sıçramayla yaptığı hareketlerini, dudaklarının arasına sıkıştırdığı dilini, yanındaki adamın eline dokunduğu upuzun siyah eldivenlerini gördüm.

Sonra kendimi öne doğru, bir çığlığın geldiği yöne attım. Hangi çığlığın, diye Q sordu. Bir çığlığın. Bilmiyorum, biri çığlık attı ve aynı anda kafeteryanın camdan yapılmış çatısından bir adam düştü. Bir süre hareket etti. Sonra hareketler kesildi. Ardından, daha önce hiç duymadığım gürültüler yükseldi. Yabancı kadının kavalyesi, smokin giymiş bir adam, üzerime atlayarak beni ipek bir eldivenle boğmak istedi. Orkestra çalmaya devam ediyordu. Kovadan, şişenin soğuk boynu uzanmıştı. Birisi şöyle dedi: Sanırım Amerika'dayız. Gerçekten de öyleydi, burası şimdi şu anda gerçekten Amerika'ydı. Kendimi öne doğru, bir çığlığın geldiği yöne attım. Çığlığın mı? diye Q sordu. Evet, çığlığın. Ben de bilmiyorum, biri çığlık attı. Başka bir şey olmadı. Kendime

bir bira söyledim ve düşündüm: Burada oturmaya devam edeceğim ve bir şey oluncaya kadar bekleyeceğim. Karşı kaldırımdan geçen Capone, nasılsın, diye seslendi.

Yerimden kalktığımda ne yediğimi unutmuştum. Bir şey yediğimi ve ardından kaşığı masanın üzerine bıraktığımı anımsıyordum, bırakırken hafif bir ses çıkmıştı, sonrasında ağzımı sildiğimi de anımsıyordum, ancak şu anlattığım yerimden kalkma eyleminden önce ne yediğimi anımsamıyordum. Dahası, ayağa kalktığımı, özellikle de sonra neler olduğunu unutmuştum.

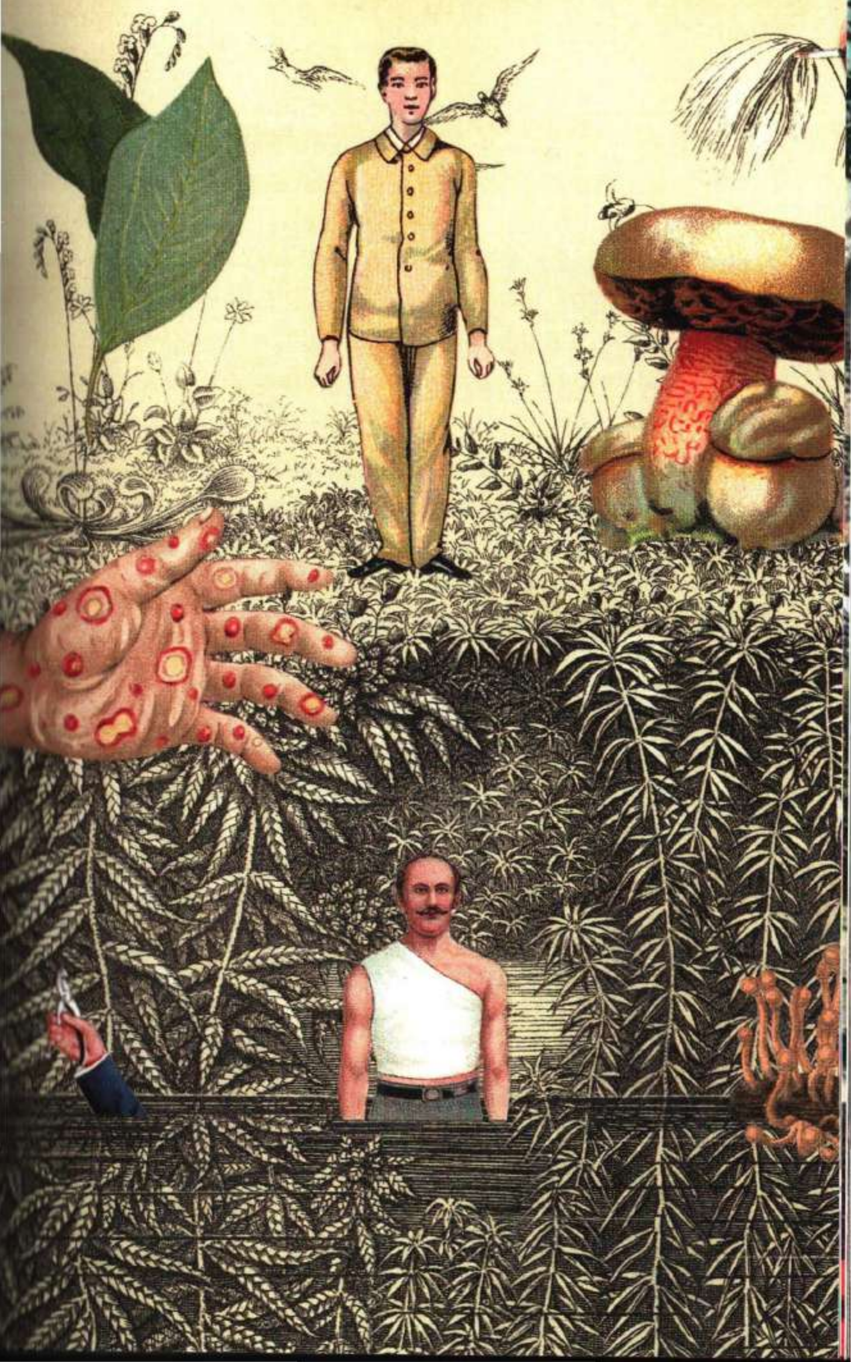
Bir an sonra yabancı bir kadınla çarpıştım. Özür dilemeniz gerekmez, dedi yabancı kadın, herkesin başına gelebilir. Sonra kadını gözden kaybettim. O gün sanki yeterince sürpriz yaşanmamış gibi, Mıhçı ansızın evlerden birinin holünden dışarı fırladı. Elinde bir şapka tutuyordu. Ne güzel bir sürpriz, dedim, ancak sürpriz sevmem, kaldı ki böylesini, asla. Q şöyle dedi: Ben de sürpriz sevmem.

— Şimdi gidebilirsiniz, dedim.
— Yarın yeniden uğrayacağım, dedi Q.
— Uğrayın, uğrayın, dedim ve de size söylediklerimi unutmayın.
— Unutmayacağım, dedi Q.
— Umarım öyle olur, dedim.

İyi, tamam, yeter. Zaten söyleyecek bir şey kalmadı. Görecek bir şey de kalmadı. Bu böyle devam ederse, dedim, yakında biter.

19

Bana fazla bir şey olmadı, o gece bana fazla bir şey olmadı, sabaha kadar bir şey olmadı, o sabah da bana bir şey olmazsa, şunu söyleyebilirim: Sessiz, sıradan bir geceydi. Sabah beni Arizona'da, Phoenix yakınlarında buldular. Bir gece önce henüz Olm'de olduğum için, ansızın Phoenix'e nasıl geldiğimi bir süre düşündüm. Bunu tam olarak yanıtlayamadım, ancak yazdım, not ettim.

En güzeli, diye yazdım, yatağın üzerine uzanmak ve sallanmak, uzaklara doğru, en muazzam maceralara doğru, kalkmadan, bir kez bile yerimden doğrulmadan. Yabancı bölgeleri istila etmek demek ki çok basit, acele etmeden olabiliyor, bu güzel.

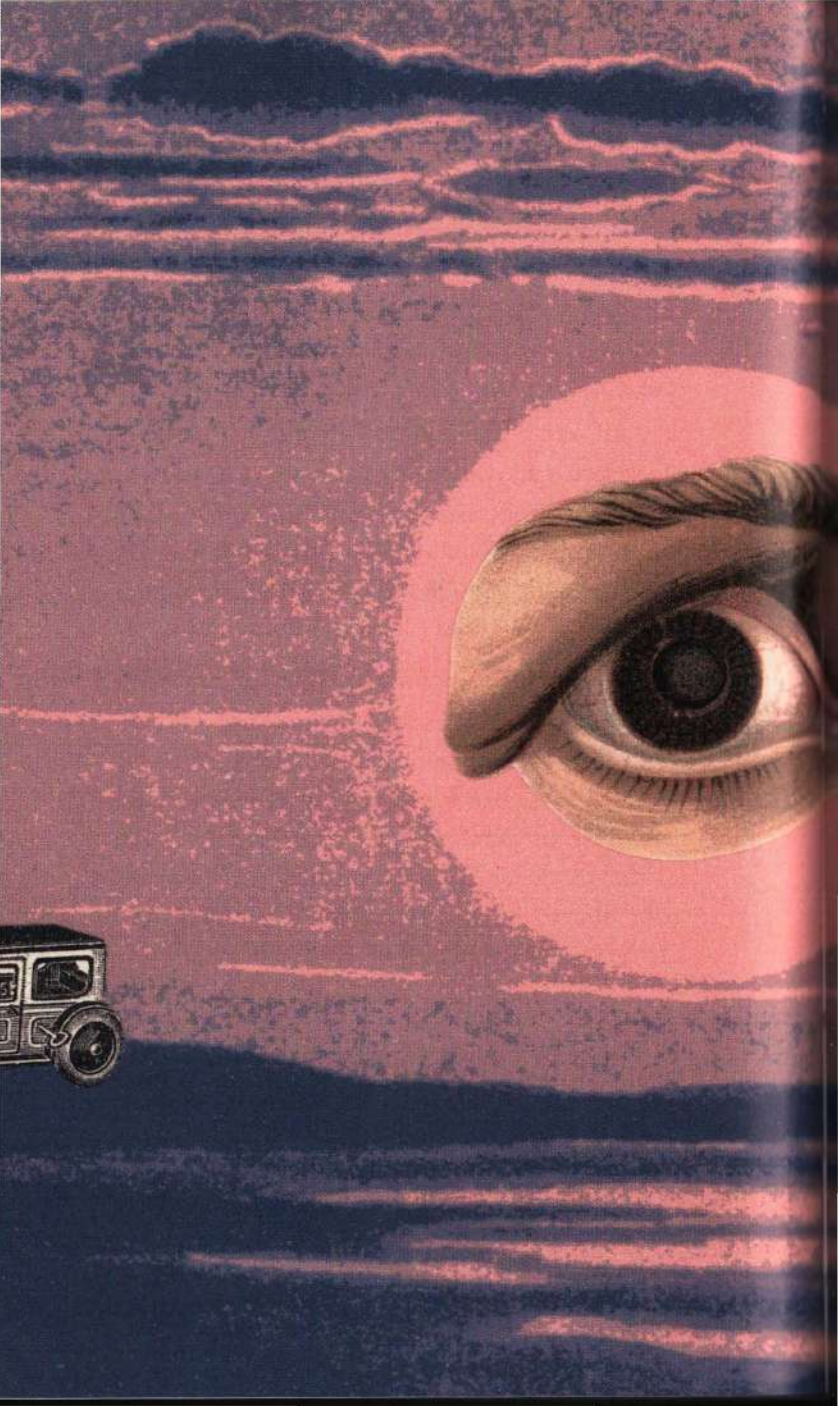
Yüzümde mutlu bir ifadenin belirdiğini aynada gördüm. O günlerde zerre kadar bir şey beklemeden, sorgulamadan ve telaşa kapılmadan dünyaya açılmıştım. Arizona'da dolanmış, orada kentlerin içine kadar girmiştim. Akşam saatlerinde karanlık sokaklarda turlamış, bir süre bir barda oturmuştum, yanımda yabancı kadın oturuyordu, bir bira bardağının üzerine eğilmişti. Kadın, birisinin onun eteğini çekiştirdiğini anlattı, ancak kadın karşı koyamayacak kadar üşengeçmiş, uykusu varmış, zaten karşı koysa da bir yararı olmazmış, aman ne yaparsa yapsın, dedi kadın, ben bu arada biraz kestireyim. – Daha sonra uçağa bindim,

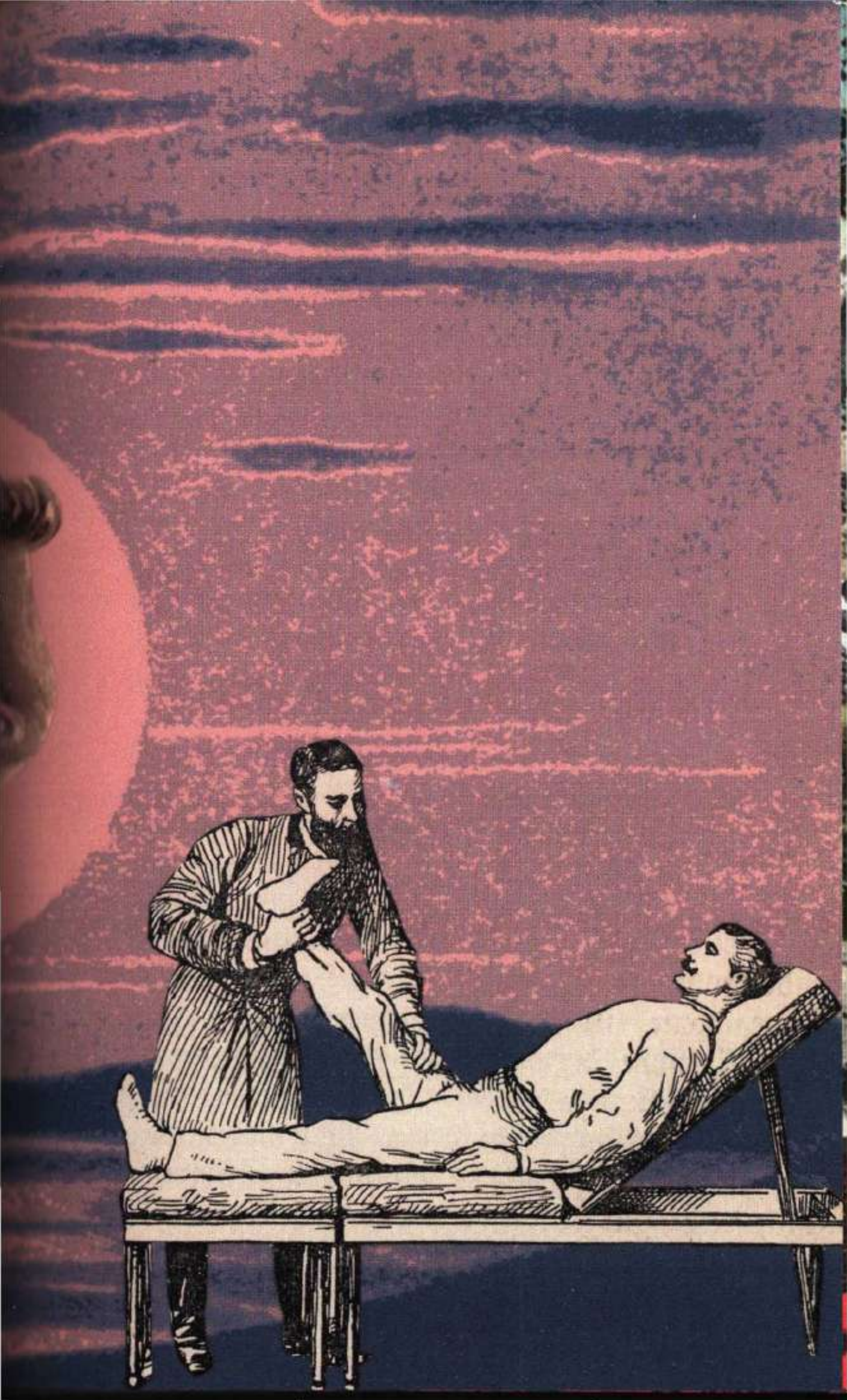
uçak, gök gürler gibi sesler çıkararak havalandı, beni, muhteşem ve yumuşacık bir şekilde merakımı uyandıran uzaklara, çok uzaklara taşıyacaktı.

Karanlık basmadan Nevada'ya vardım. Gölge yapsınlar diye ellerimi gözlerimin üzerine tuttum. Dünyanın bu parçasından bir şeyler beklediğim kesindi, hayati önem taşıyan şeylerdi bunlar, üstelik sadece o an için değil. O günlerde, her yabancı gürültünün nedenini araştırmak gibi bir alışkanlığım vardı ve bunu yaparken gitgide yalnızlığın içine daha çok gömüldüğümün farkında değildim.

Nevada'da ağaçlar eğilmiş, havanın çarpmasıyla çalılıklar eğilmişti, bacalar Nevada'nın ardında tütüyordu, burası o güne kadar keşfedilmemiş bir araziydi. Oysa ben bir ev keşfettim, açık bir kapı keşfettim ve purolardan yayılan dumanın içine daldım. Ardından karanlık bir ara geldi. Çevreme bakındım ve burada, Nevada'da beni kimselerin fark etmediğini fark ettim.

Ertesi gün konukların arasında, kapağı açılmış piyanonun yakınında yabancı kadını gördüm, üzerinde, uçuşan incecik bir elbise vardı. – İnsanın bu dünyada yolunu tırnaklarıyla açması gerekiyor, dedi yabancı kadın. Hoşuma gitmeyen çok şey ba-

şıma geldi, dedi, ne var ki şu an başlayan şey hiç hoşuma gitmedi.

Sanırım farklı bir konudan söz ediyorsunuz, dedim o gün. Hiç de öyle değil, dedi yabancı kadın, o konudan söz ediyorum. Ayrıca ben konuşmuyorum, uzun bir süredir konuşmuyorum, yani hiçbir konudan, başka bir konudan da söz etmiyorum. Ancak ilginiz için teşekkür ederim. Yanımdan hızla uzaklaştı, bence sendeliyordu, ancak bunun üzerinden epeyce zaman geçti. Kadın, aynanın önünde çoraplarının duruşunu kontrol etti, o gün eteğini Nevada'da kaldırmıştı, sonrasında birkaç yıl önce notlarımda tarif ettiğim şey olmuştu.

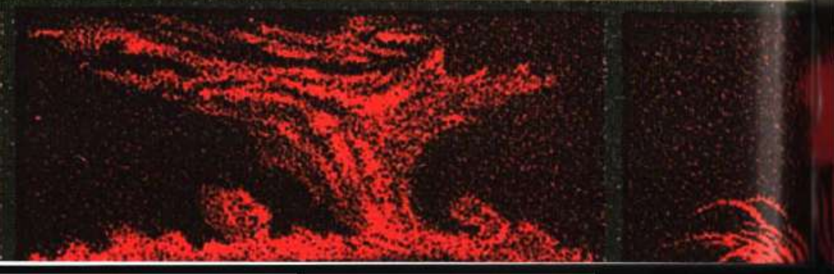
Nevada'da koşmaya başlamıştım, koştukça koştum, ne var ki çok ağır, üstelik yanlış bir yöne koşuyordum. Işıl ışıl kocaman düzlükler aştım, bakımsız, kıl gibi batan bir araziden geçtim ve notlarımı tamamlamak için büyük bir huzurla bir yere oturdum. Böylece peş peşe güneyden kuzeye, Oregon, Idaho, Wyoming, Nebraska'ya kadar bütün bölgeyi keşfettim. Bütün bunları keşfedip yazdıktan sonra, doğuya gitmek ve başka görevlere yönelmek üzere ayağa kalktım. Bir yerlerde Max Schmeling'e rastladım. Ne zaman buraya gelsem, Max Schmeling'e rastlarım. Burada ne işiniz var, diye Schmeling sordu. Ben de size aynı soruyu sorabilirdim, dedim. Ne yapmayı düşünüyorsunuz, diye Schmeling sordu.

Bir araştırmacı olarak yaşamanın hayalini kuruyordum, neyi araştırmak istediğimi elbette bilmiyordum. Bence keşfedilecek her şey keşfedilmiş gibiydi; her şey biliniyordu, araştırılmıştı; elektrik meselesi, yağış konusu, bando müziğinin etkisi, bütün bunlar çoktan araştırılmış, bıkana kadar anlatılmış ve gözler önüne serilmişti.

Bir süre sonra Albany'de gizli bir kapının ardında bir laboratuvar buldum. Cam masanın üzerinde ölçüm balonları, karıştırma tüpleri, porselen huniler, ısıtıcılar duruyordu, raflarda kloroform, fenol, striknin ve arsenik kavanozları sıralıydı. Isıtılan bir cam dolabın içinde on iki tane cam kâse buldum. Böylece deneylere başladım.

Kimi zararlara yol açtığım bu keşfimden sonra o bölgeden bir süre kayboldum. Durum sessizlikle geçiştirildi, ya da fark edilmedi, her ne sebeptense ortadan bir şey kaybolmamış, pencere pervazında duruyormuş gibi davrandılar. Hareketleri her zamanki gibiydi, akşamları kısa ziyaretlerde bulunuyor, başlarıyla kibarca selam veriyorlardı. Verdiğim zararları da görmezden geldiler.

Eylül sonunda Chicago'da yaşıyor, orada şarkı söylüyordum. Ancak hepsi bundan ibaret değildi. Şarkı söylerken biraz dans ediyordum, masanın

üzerinde duran sandalyenin üzerinde dururken dans ediyordum, ancak bu masa odanın zemininin üzerinde değil, Chicago semalarındaki bir çatıda duruyordu. Aşağılarda bir yerde yabancı kadını gördüm, başını eğmiş, kapkara kanal suyuna düşünceli düşünceli bakıyordu. Kadın daha sonra Atlantic City'de sırtını bir duvara yapıştırmış öylece duruyordu. Daha sonra kadına yaklaştım, bu öğleye doğru Chelsea otelinin bir odasındaydı sanırım, ya da daha doğrusu koridorundaydı, ya da koridorda değil lobideydi, evet anımsadım, istasyon binasının içindeydi. Trenlerin çıkardıkları sesleri anımsıyorum, kapıların gürültüyle kapanmasını, düdükleri, bir de kadının pencereden sallanan o upuzun eldivenlerini anımsıyorum. Kancaların çatırtısını, yarılma ya da yırtılma sesini, yani açılmayı, kapakların açılmasını, ağır ağır aralanmayı ve nefes alındığını, nefes alındığını anımsıyorum. Ortalık bataklık, birbirine geçmiş hayvanlar, ceset, dışkı ve kan kokuyordu.

Yumuşacık ak saçlar uçuşuyor, diye yazmıştım o gün. Bütün dikkatim, kadının altında yattığı yaprakların devasa boyutlarına yönelmişti, ayrıca iki yana açılmış çürümüş etli koltukaltlarından uzayan sivri küçük bitkilere ve kırmızımsı, nemli, tüysüz sayılabilecek, kapmak için ağzını açmış deliğe yönelmişti. Bütün bunları not ettim. Derken kadı-

nın başında filizler uzamaya başladı, bitkiler hızla kadının boyunu aşıyor ve denizin usulca karayı yuttuğu dünyanın bu noktasında, kadının bedeni örtülüyor, görülmez oluyordu.

20

Milwaukee'de ziyaretime gelen Q, daha sonra ne oldu, diye sordu. Bir şey besleyip yetiştirdim, ancak bir yıl sonra yok oldu, ne yetiştirdiğimi anımsamıyorum; hareketli bir şeydi, evet, hareket ediyordu, zeminin üzerinde yapılan hafif ve uyuşuk hareketlerdi bunlar, sürünerek ilerliyordu, o şeye, sürünerek dolanmayı ve gözden kaybolmayı öğretmiştim ve günün birinde gözden kaybolmuş, sürünerek çekip gitmişti.

Sonra hiç zorlanmadan bazı şeyler icat ettim, altın bir saat örneğin, ilk kez görenlere bu saat tuhaf geliyordu, saate bakanlar saatin kaç olduğunu anlayamıyorlardı, zaten anlamaları da gerekmiyordu. Geceleri sanki düş görürmüşüm gibi taslaklar hazırladım. Olm'de inşa edilen yeni postanenin ilk taslağı da benim eserimdir. Zaman öldürmek için bazen botanik ve zoolojik incelemelerde de bulundum. Arada sırada bazı saptamalarım oldu: Sert kabuklu meyvelerin kırıldıklarını ve ağaçların adeta ağaçkakanlarca oyulduklarını duydum, sırtların, dana sırtlarının dev gagalarca parçalandıklarını duydum. Yepyeni güçlükler icat ederek geçiniyordum. Bu güçlükler elbette ki, bu güçlükleri icat ederken kendime yaşattığım güçlüklerden daha hafifti.

Bu arada defterler dolusu notum birikmişti; bulunduğum arazilerle ilgili ne gördüysem özenle

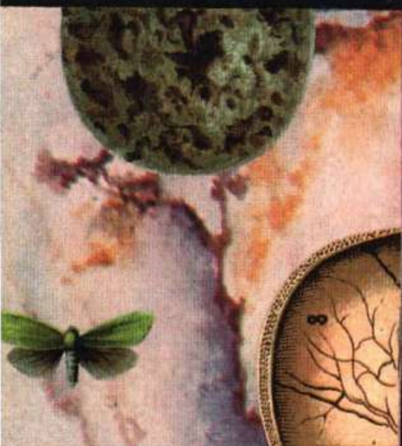
kaydetmiştim, çünkü bölgelerin kendilerine has özelliklerini gerçeğe uygun olarak yansıtabilmek istiyordum. Bu seyahatimden, daha önceki seyahatlerimde tuttuğum notlara oranla daha kapsamlı ve anlamlı sonuçlar elde ettim, şimdiki notlarım önceki seyahatlerimin toplamında tuttuğum notlara kıyasla çok daha zengin. Bunu ben değil, Olm'e döndüğümde beni coşkuyla karşılayan basın söyledi. Bana, akademinin rektörünün gönderdiği bir kutlama yazısı verdiler. O akşam yaşadığım huzurun ve alkışların tadını çıkardığım sırada, akademinin rektörü beni tebrik ediyordu. Şerefime kadehler kaldırıldı. Herkesle tokalaştım, hava değişmeye, rüzgâr başka yöne dönmeye başladı. Benim için en doğrusu susmaktı. Bu konuda ağzımdan tek bir sözün çıkmaması gerekiyordu. Eldivenlerimi giydim, gittim, yok oldum, kayboldum. Bu akşamki hijyen sergisinde görüşmek üzere.

Olm'de kendimi, özellikle o bölgede önemli bir yer tutan yaygın doğa bilmecelerine adadım. Açıklamalarım çok geniş yankılar uyandırıyordu. O günlerde kendimi, Olm'deki yaşam tarzı değişikliğinin araştırılmasına adamıştım. Ancak bana gösterilen genel teveccühe karşın, Olm'deki yaşam tarzı değişikliğiyle ilgili açıklamalarım övgüyle karşılanmadı.

Dinlendim, yatağa uzandım ve dinlendim. Zaman zaman gezdim, özellikle *Gabel* restoranına çok sık

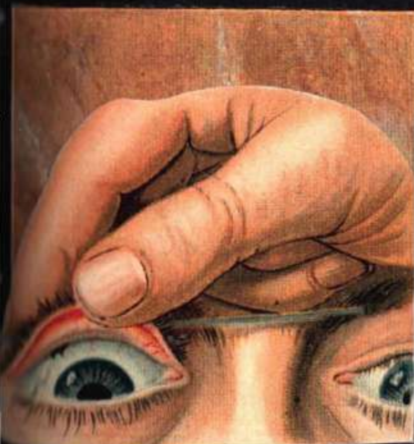

8

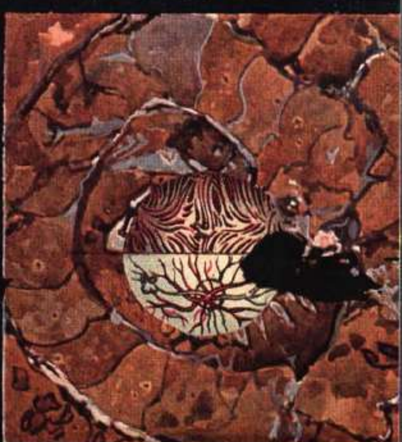
126

17
18
16
15

gittim. O günlerde hiç zorlanmadan yayan giderdim, yolda kendimi aynada görünce şaşırmayı bırakmıştım, artık rahatsız olmuyordum; aslında itiraf etmeliyim, yürümekte ve konuşmakta ne kadar zorlandığımı ansızın anlamıştım, ancak söyleyecek bir sözüm olmadığı için bu durumum pek dikkat çekmemişti.

Bu arada yabancı kadına kafede rastladım. Başını hemen yana çevirdi. Belki ona hafifçe dokunmamı ya da en azından bir an için masaya doğru eğilmemi bekliyor, diye düşündüm. – Kadın bir akşam bir bankta oturuyordu, insan canlısı bir kişi olarak çevresine bakınmak ve yoldan geçen düzgün giyimli adamla gelecek cumartesi için randevulaşmak istiyordu. Adam kadının yanına oturdu, bir süre sohbet ettiler. Adam üzerine kusursuz ütülenmiş yazlık bir takım elbise giymişti. Pantolonunun arka cebinde bir makas taşıdığının kadın farkına varmamıştı. Kadının elbisesi havalandı, altında bir şey göründü, ancak bunun ne olduğunu seçemedim. Derken adam eğildi, ancak ne yaptığını seçemedim, adam havaya bir şey attı, attığı şey yere düştü, ancak bunun ne olduğunu seçemedim.

İnsanlar seyahatimin amacıyla ilgili benden zaman zaman açıklamalar beklediler. Ancak hep kaçamak yanıtlar verdim. Amaçsızca, nedensizce, yanıma kimseleri almadan öylesine uzaklara açıldığımı söyledim.

Q sordu, peki, son zamanlarda gelişen olaylar, dünyada gelişen karmaşık olaylar, dağların ve ırmakların gelişimi, hayvanların, insanların, kentlerin, havanın vesaire, doğanın tamamının gelişimi, bunlara ne diyorsunuz? Pencerenin önünde durunca bunları rahatlıkla görebilirsiniz, dedim ve o sırada odaya giren kadına döndüm. Kadın, kertenkele gibi değil, insan gibi hareket ediyordu. Yerinden sıçramaya, sallanmaya, tırmanmaya ya da bir yere girip kaybolmaya, duvar deliklerine ya da ıslak ve ışık almayan taşların altına girmeye niyetli görünmüyordu. Kısacası gördüğüm kişinin bir kadın olduğundan kuşkum yoktu. Ancak dilin ortaya çıkmasıyla birlikte bundan artık emin değildim. Kadına dikkatlice baktıkça, hanımefendi görünümünün yerini gitgide kertenkele benzerliği alıyordu.

Seyahatten getirdiğim, doğanın en doğal nesneleri olan hatıralık eşyaları odamda üst üste yerleştirmeye başladığımdan beri genelde nasıl oluyorsam, şimdi öyleyim. Tek başlarına ve hiçbir işe yaramadan ortalıkta öylece duran bu nesneler için üzülmüyorum. Onları atmayı düşünmüyorum; aslında belki böyle olması gerekiyor, ancak olmuyor.

Sonra bakanın dostça açtığı kollarının arasına girdim, kollar sırtımda kapandı. Sona doğru yaklaşmakta olduğum o sırada bütün hafifliğine karşın ciddi fikirlerle yaptığım konuşmamı ölçüsüz kah-

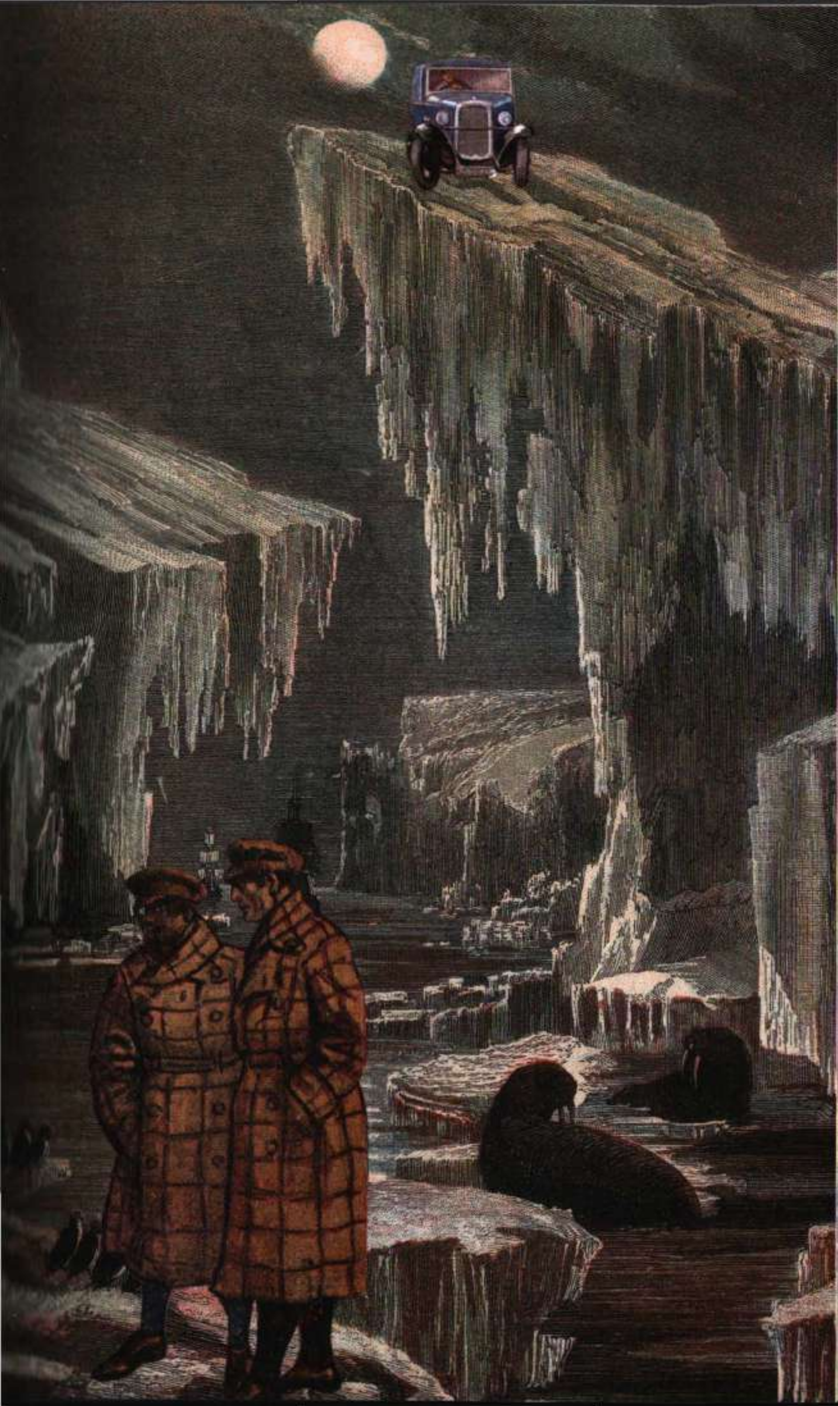
kahalı bir neşenin izlediğini fark ettim. Q ansızın ayağa kalkarak başımdan beremi alınca, bu cümbüşün nedeninin kendim olduğunu anlayabildim. Odamda toplanmış bu insanları tanımıyordum, üzerlerinde beyaz önlükler, ellerinde stetoskoplar, testereler, makaslar, kerpetenler, kıskaçlar, sargı bezinin üzerine tutturulan kancalar ve neşterler vardı.

Onlara sözünü ettiğim büyük keşifleri yapabilmem için bana fırsat tanıyorlar, diye düşündüm. Nedenine bir anlam veremesem de, planlarımı desteklemek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Dağcılıkla uğraşan beyefendiler arasından bu durumdan rahatsız olacak ve beni unutmak isteyecek birkaç, ya da çok daha fazla kişi çıkacak olursa yine de şaşmazdım. Bundan rahatsız da olmazdım. Ağır ağır unutulmak çok hoş bir duygu olmalı. Önce kafayı unuturlar, sonra da ayakları, ancak hemen değil, hızla değil, ağır ağır. Ağır ağır unutulmak çok şık olmalı. Hafta başında kafa unutulur, hafta sonunda ayaklar, derken isim ve adres unutulur, geriye başlardan hiçbir şey kalmaz, ne cümlenin başı ne de bölümün sonu.

Yaklaşık
on yıl
sonra

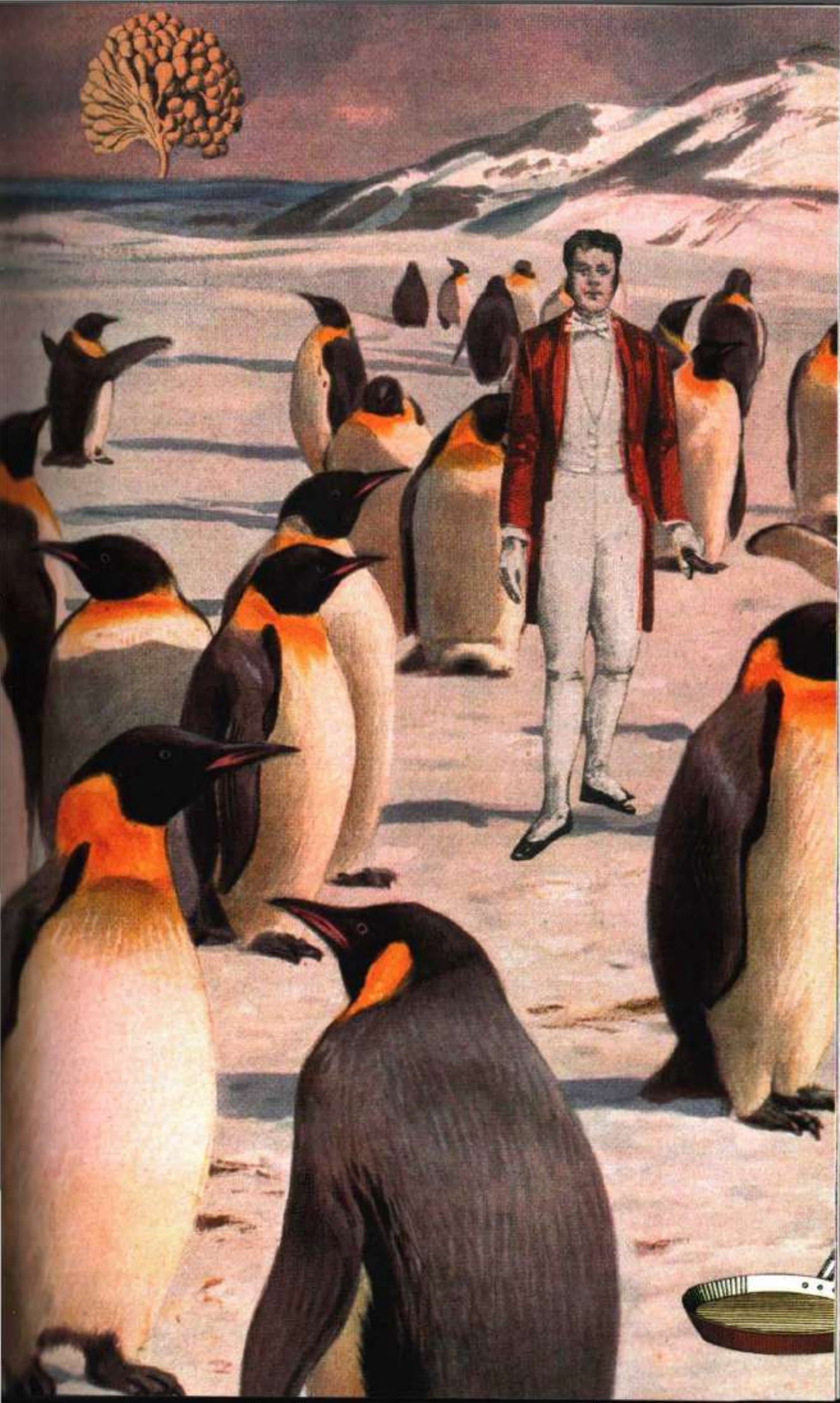
21

Günün birinde durdum. Günün birinde, bulunduğum yerden kımıldamamaya karar verdim. Gece vakti toprağın içinden çıktım, kurak, daha doğrusu kıllı tüylü toprağın üzerinde öylece durdum. Her şey ezilmiş, çatlamıştı, ne varsa üzeri örtülmüştü ve bir hareketle kendimi belli etmeseydim, hayatta kaldığım kimsenin aklına gelmeyecekti. Yürümeye çalıştım, birbirlerine yapışarak donmuş bedenlerin yanından geçtim. Yürümenin ve tırmanarak başka bir araziye geçmenin tehlikesiz olduğunu ısrarla söylediler.

Yukarı doğru tırmanırken börtü böcekle ilgili bilgilerimi genişlettim. Yaprakların, taşların altında kalmış nemli alt kısımlarını ve kaygan yüzeylerini hissettim. Kuzey kıyısına ulaştığımda çukurlardan, varlık nedenini bilmediğim kremsi bir ıslaklık fışkırdı. Kuzey kıyısında köpek büyüklüğünde bir sürü çukur vardı. Çürümüş yarıklardan sürünerek geçtim, yerlerinde sallanan ağaçlara ve birbirlerine geçmiş tellere tırmandım, karanlık iyice bastırana kadar sallanır kapılardan geçtim. Ertesi sabah dünyanın muazzam genişlediğini fark ettim. Uçsuz bucaksız geniş bir arazi gördüm. Ya da ormanlarla çevrili bir oda gördüm. Ellerime deri eldivenler giymiştim ve bir süre öylece yattım.

14 Mayıs'ta topraktan çıkmışım, geniş araziye bakarken nerede olduğumu bilmiyordum. Kocaman

kaplumbağalar gıcırtıyla önümden geçtiler, deniz kenarından başlayarak kıyıdaki çalılıklara kadar ilerliyor, sonra yeniden ormana giriyor, oradan denize dönüyorlar ve bunları tekrarlayarak gece gezintilerini yapıyorlardı.

Bütün memleketi boydan boya geçerken, o güne kadar batıdan gelen kimsenin ayak basmadığı bir bölgeye vardım. Hava beni silindir gibi ezdi. Sonra ortadan kayboldum. Ortadan kaybolmamla ilgili söyleyecek bir şey yok, raporun seyrine çok uygun bir gelişme bu. Daha sonraları bambaşka bir yerde yeniden ortaya çıktım, üzerimde karınca büyüklüğünde hayvanlar yürüyordu, sürüler halinde üzerime saldırmalarına, karınca büyüklüğünde ve çok pisboğaz olmalarına karşın, şimdi bu karınca büyüklüğündeki hayvanları anlatmayı canım istemiyor. En iyisi takırtılarla yağan yağmuru anlatayım, gökten böcek yağdı, kentin her yeri böceklerle örtüldü, böceklerle örtüldü, sonrasında köşeyi döndüğümde yerler çekirge kaplıydı, çekirgeler uçamıyorlardı, ancak yürüyorlardı, yerde boydan boya yürüyorlardı ve ben zemini göremediğimden bu yürüyenlerin üzerinde yürüdüm.

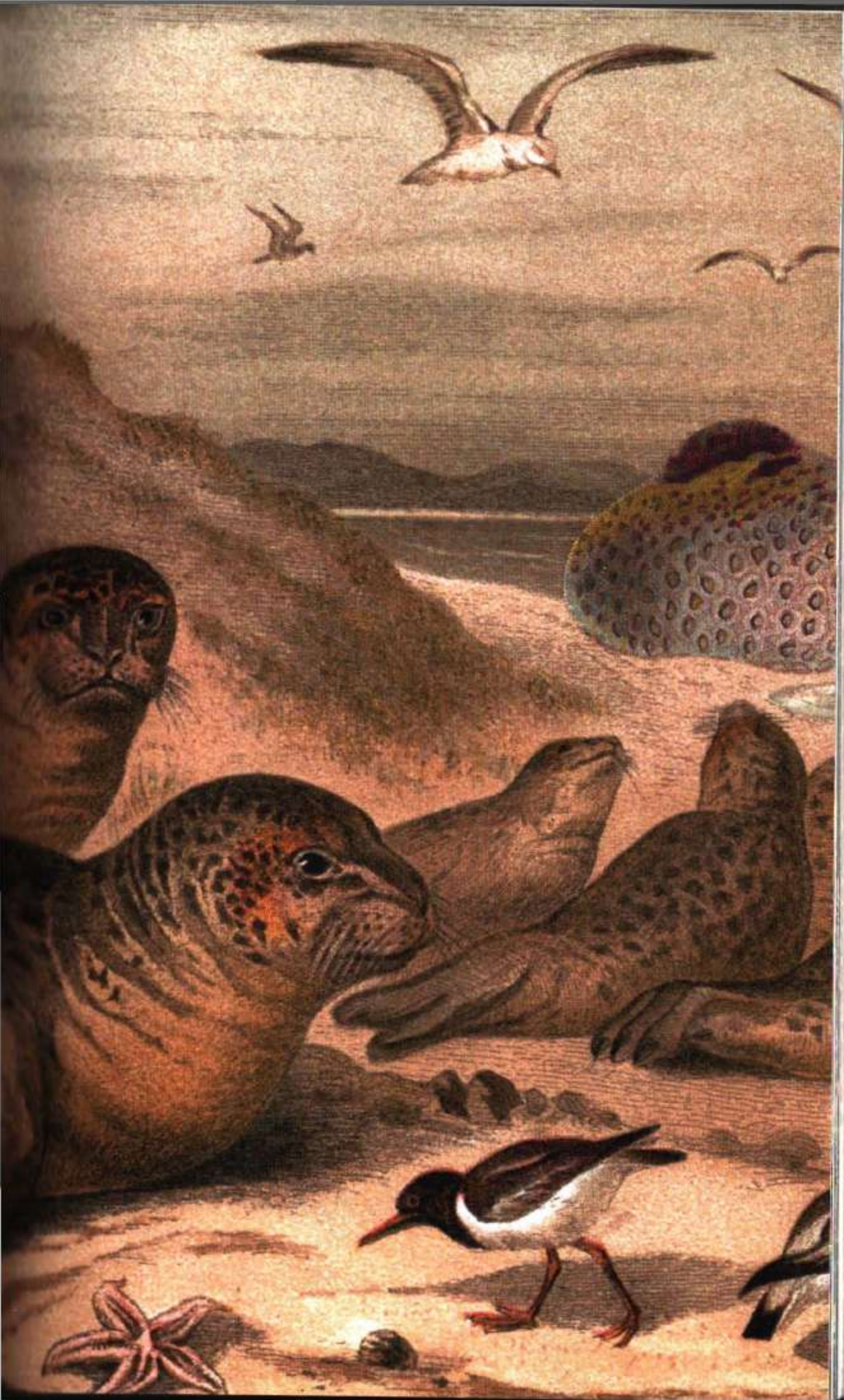
Sorguladığım sakinlerin kesin bir dille anlattıklarına göre burada yoldan geçen her şeyi, istenmeyen bütün ziyaretçileri fazlaca zahmete girmeden şahdamarlarını ısırarak öldüren hayvanlar yaşarmış.

Hiç kimse, buradan ısırılmadan geçebilecek ya da batmayacak ya da denizin onu alıp sürükleyemeyeceği kadar çevik olamazmış. Bu durumda, bu bölgeyi ciddi sıkıntılar yaşamadan geçebilen ilk kişi ben olmuşum. Bu konuyu daha sonra etraflıca anlatacağım.

Sonra yeniden derinlere indim. Solucan şeklindeki uzun dillerin yukarıdan aşağıya doğru uzanarak yalandıklarını görünce şimdi bir şey olmalı, yoksa bir şey olacak, diye düşündüm, yalanan dillere, yapış yapış, bu delikten uzanarak herkesi yalayan, sürünen ya da emen dillere bakarken düşündüm bunu. Derken derinlerde anlatılması zor bir şey oldu. Sivrisinek sürüsünün çıkardığı sesler arasından duyduğum yaygara, şiş gibi içimi, ya da demir kazık gibi kulaklarımı deldi. Yenmiş, sivrisineklerce mideye indirilmiş ve geride kemikleri bile kalmamış köpekler gördüm, ya da gözleri ve dilleri yenmiş, delik deşik edilerek tanınmayacak hale gelmiş köpekler gördüm. Kurbağa kalıntıları, kulaksız hayvanlar, içleri boşalmış deniz salyangozları ve solungaçları olmadan soluk alan balıklar gördüm.

Sonra bir süre ormanda gezindim. Çalılıklar arasında genelde tek başlarına yaşayan canlılar gördüm, içleri doldurulmuş gibiydi, renkleri iyice solmuştu, ağızları açıktı, çıt bile çıkardıklarını duymadığımı anımsıyorum. Çimlerle kaplı, her yerime batan

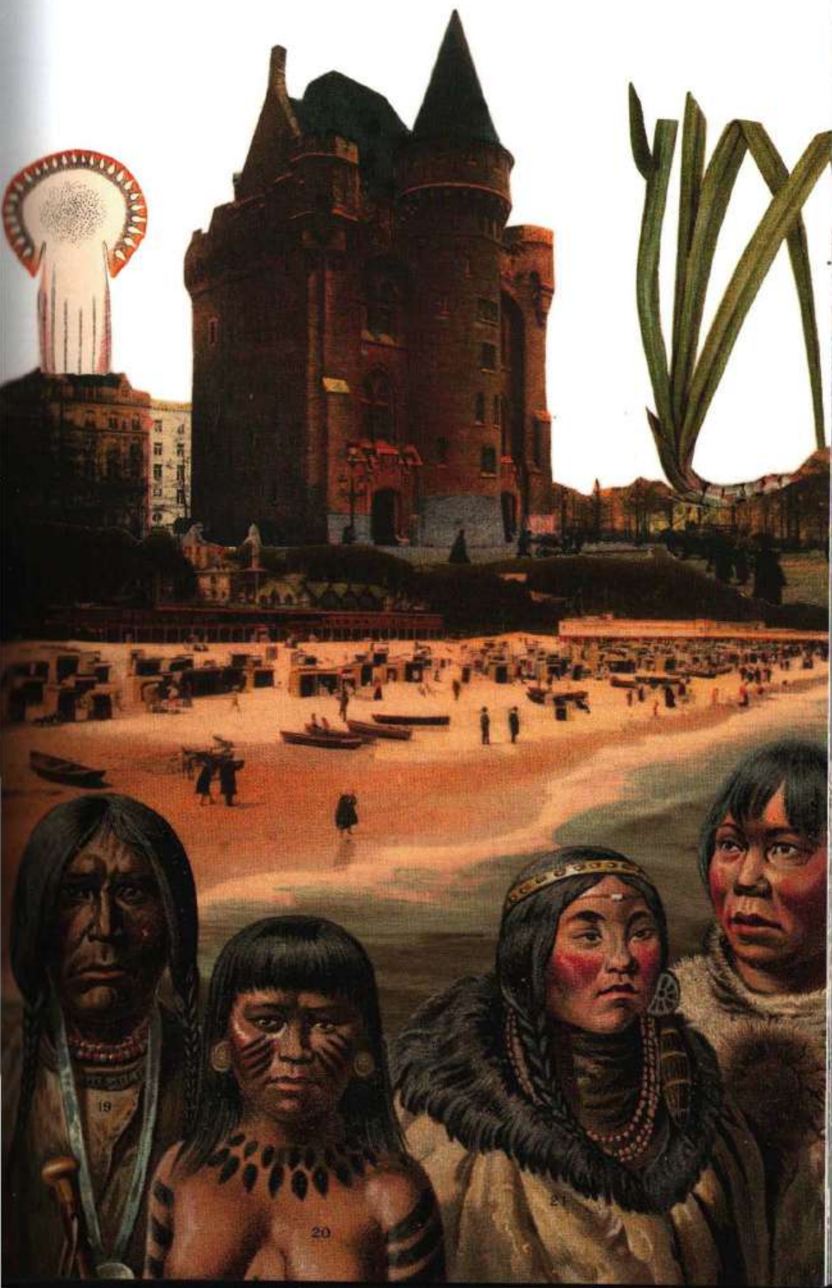
bir alandan, sapların arasından sürünerek geçtim. Dünyanın bu noktasında, düşüncelerin farklılık gösterdiklerini fark ettim, ancak bu düşünceleri şimdilik bir kenara bırakıyorum. Sonra güneşin batmaya başladığını, hayvanların yığınlarla ağaçlardan sarktığını gördüm, sonra bu yığınlar ansızın bir şey püskürttü. O andan başlayarak yerden bir şey, yoğun, koyu renkli bir sıvı fışkırdı, ama bu bir sıvı değil, bedenimi saran bir yılandı. Canımın içimden çıkmak üzere olduğu o an Q ortaya çıktı ve hemen arkasından hiç sesini çıkarmadan ormanın derinliklerinde kayboldu.

O günlerde buz kesmiş balıkların ormandan geçtiklerini gördüm, akarsu arıyorlardı. Gökten buz kesmiş ördekler düştü, topraktan et kırmızısı bir Schnaulzer* çenesinin çıktığını gördüm, derileri yüzülmüş, zıp zıp zıplayan, tüysüz, çıplak köpekler gördüm, sesleri çıkmıyordu, karaya vurmuş hayvan ölüleri gördüm, bütün su birikintilerinden yağ fışkırıyordu, alev alev yanan bozkırlar gördüm, upuzun yılanların hışırtılarını duydum, kış uykusuna yattığımda şiddetli soğuk kulaklarımın içine girdi. Sonra yürümeye devam ederek denize kadar gittim.

---

* *Schnaulzer:* Gür kaşları, sakalı ve bıyığı olan iri yarı, güçlü bir köpek türü... (ç.n.)

22

19
20

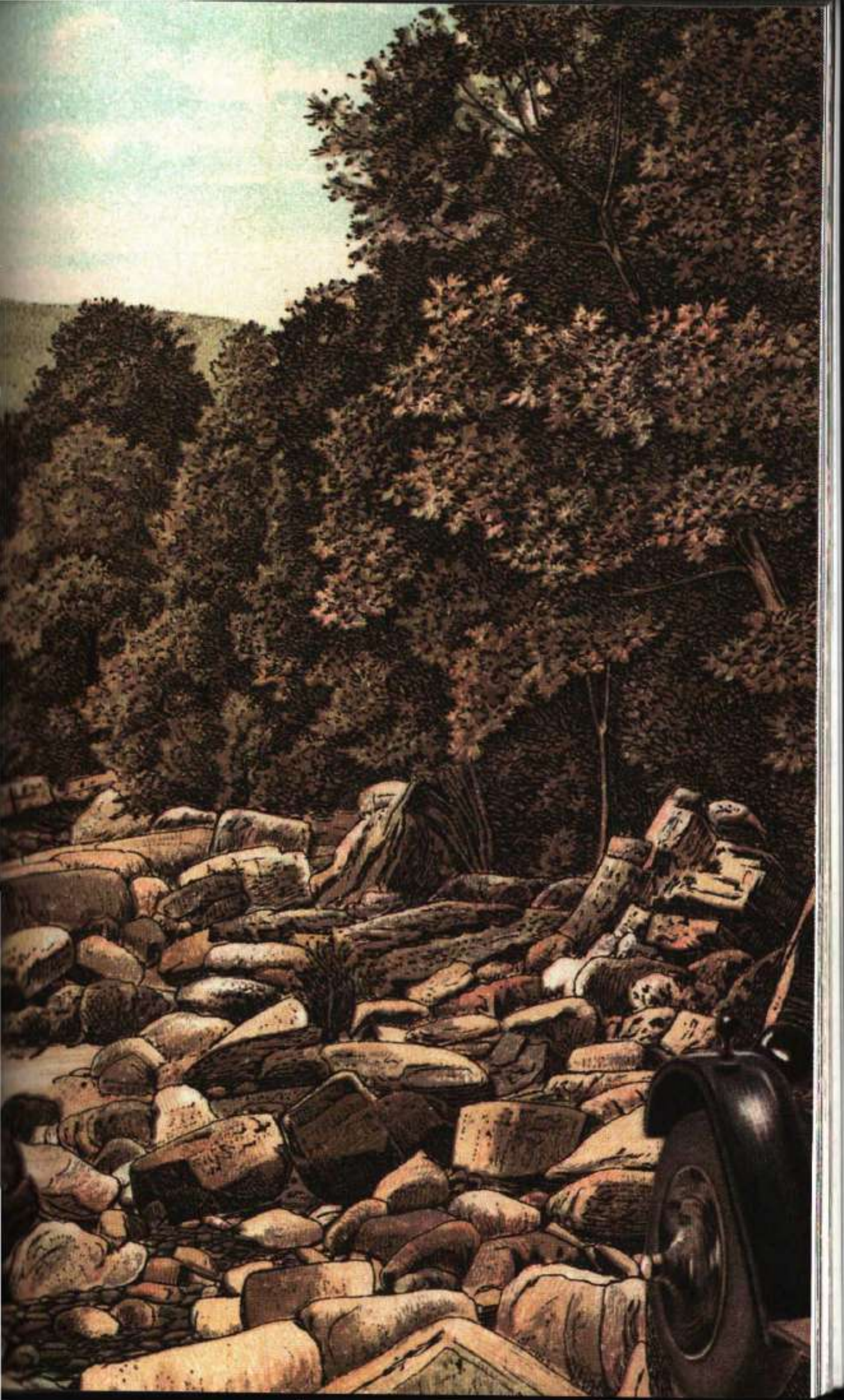
Eminim dünya, bir sonraki bölümde yaşamak istediğim maceraları kaldıracak kadar büyüktü. Bir sonraki bölümde bir ağaç gövdesine yaslandım, gözlerimi kapadım. Sonraki bölümde üzerime şiddetli bir yorgunluk çökmüştü, ancak ellerimden fırladığımı anımsıyorum, ama o gün hava çok yumuşak ve sakindi, uçtuğum yerin kesinlikle gökyüzü olmadığını anımsıyorum. Sonra sudan tombul hayvanların çıktığını gördüm, kükreyerek ve silkinerek, üzerlerinden sular akıyordu, başka hayvanlar da gördüm, önceden gördüklerimi ısırıyor ve suyun içine doğru çekiyorlardı, kükreyerek suya gömüldüler ve benim sözlerim bu hararetin içinde akıp gittiler. Sözlerim akıp gitmeden elbette duydum onları, ağzımdan çıkan sözcükler tam tamına doğudan gelerek denize yaklaştılar. Kızgın buharların yükseldiği deniz işte oradaydı.

Sıra şimdi, soluk soluğa ormanlardan çıkagelen Q ile gerçekleşen kısa buluşmayı anlatmaya geldi. Daha sonra, parmaklarını hafifçe çıtlatarak derinlere inen ve orada kaybolan Wobser'den de haber aldım. Aynı tarihte, 10 Ağustos'ta Parker da ortadan kaybolmuştu, onu yere serdiler ve uzaklarda bir yerde ısırarak parçaladılar. Doğru anımsıyorsam, Parker kayda değer düşünce üretme gücüne sahip bir adamdı. Bir defasında Palast Otel'in yemek salonuna bir sürü kadın getirtmişti, onların sırtlarını okşamış ve henüz tabaklardan dumanlar

yükseldiği sırada, konukların şaşkın bakışları arasında kadınları masaların üzerine çıkartmıştı. Yine bir defasında dikiş makinesi fabrikası yakınlarında yere oturmuş ve uyuyakalmıştı. İri iri sıçanların usulca yaklaştıklarını fark etmedi. Hayvanlardan biri Parker'ın üzerine oturdu ve adamın gövdesine kemirerek bir delik açtı, Parker arkasını dönünce, sıçan, gövdesinin öbür yanını kemirerek bir delik açtı. Parker bugün Bamberg'te yaşıyor ve hayatından çok memnun.

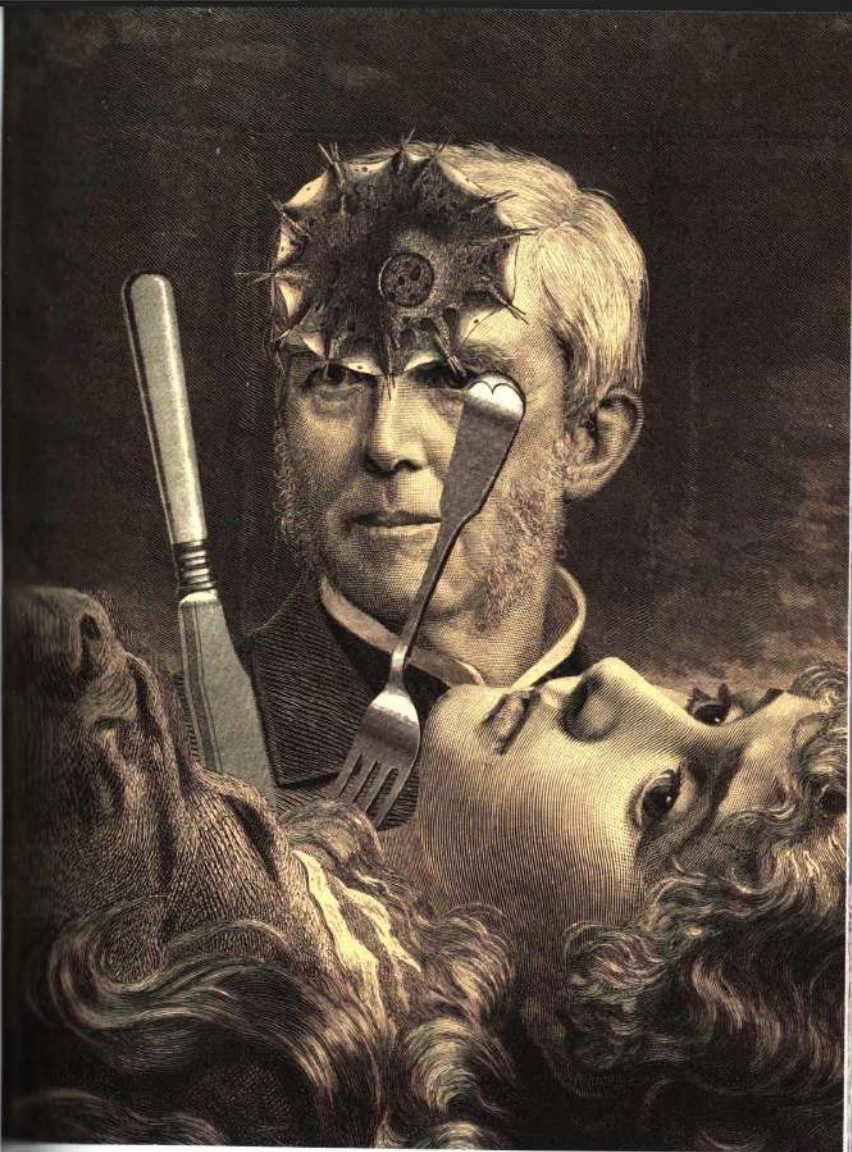
Şimdi yirmi ikinci bölümde dolup taşma sesleri duydum, yerden yukarı doğru uzayan devasa bir yara kabuğu gördüm, gözden kaçması olanaksız, kemiren bir kabuk. Kuşlar da var; uçuşmaları, fokurdayan havaya durup dinlenmeden vurmak gibi, bütün bir gövdenin öne doğru itilmesi gibi. Bulutumsu kümeler halinde at sinekleri yaklaştılar, yaprakların sularını emdiler, ayrıca birbirlerine bağlanmış balıklarla, kurutulmuş ve pencerelere yayılmış balık derileri gördüm, sesleri çıkmayan ve bacakları olmayan buz kesmiş gövdeler gördüm, üzerleri örtülü aksak atlar gördüm, ayaklarını sürüyerek geçiyorlardı, bir de kentten zıplayarak geçen, kanalizasyonlardan dışarı fırlayan ve sıcak havada kuruyup kalan kurbağalar gördüm, bodrum camlarından, giderlerden, umumi tuvaletlerden dışarıya sıçrıyorlardı, sonra başka hayvanlar, uzun parlak tüylerinden bereler ve fırçalar

93

yapılan hayvanlar gördüm ve de çok büyük, çok sert bir ağız gördüm.

Bu daha işin başı. Başlardaki sonuca ya da kesin sonuca kadar biraz zaman geçecek, dedim o günlerde. O an mezbahadan tanımadığım bir adamın sesi bana doğru yankılandı. Pencerenin önünde duruyordum. Her şey sessiz ve soğuktu, ancak ısı yükseliyordu. Isı öylesine hızlı yükseldi ki, hava ısındı; hava öylesine ısındı ki, insanlar havanın sıcaklığını konuşmaya başladılar. O an mezbahadan tanımadığım bir adamın sesi bana doğru yankılandı. Akşama doğru önümden bir adam geçti, gezintiye çıkmıştı. Karpuz büyüklüğünde mantarlar bulduğunu söyledi, her yerde karpuz büyüklüğünde mantarlar varmış. Sonra bir sürü adam geldi, usulca önümden geçtiler, önlerine duvar örülmüş pencerelerden bodruma girdiler, gitgide daha da aşağılara indiler. Bununla bitmedi. Zaman zaman bir ıslık duydum, ıslık, sonra bir damlama duydum, tavanlardan yere, bodruma inen merdivenlerin üzerine iri damlalar düşüyordu, önce bir ıslık, sonra bir damlama duydum.

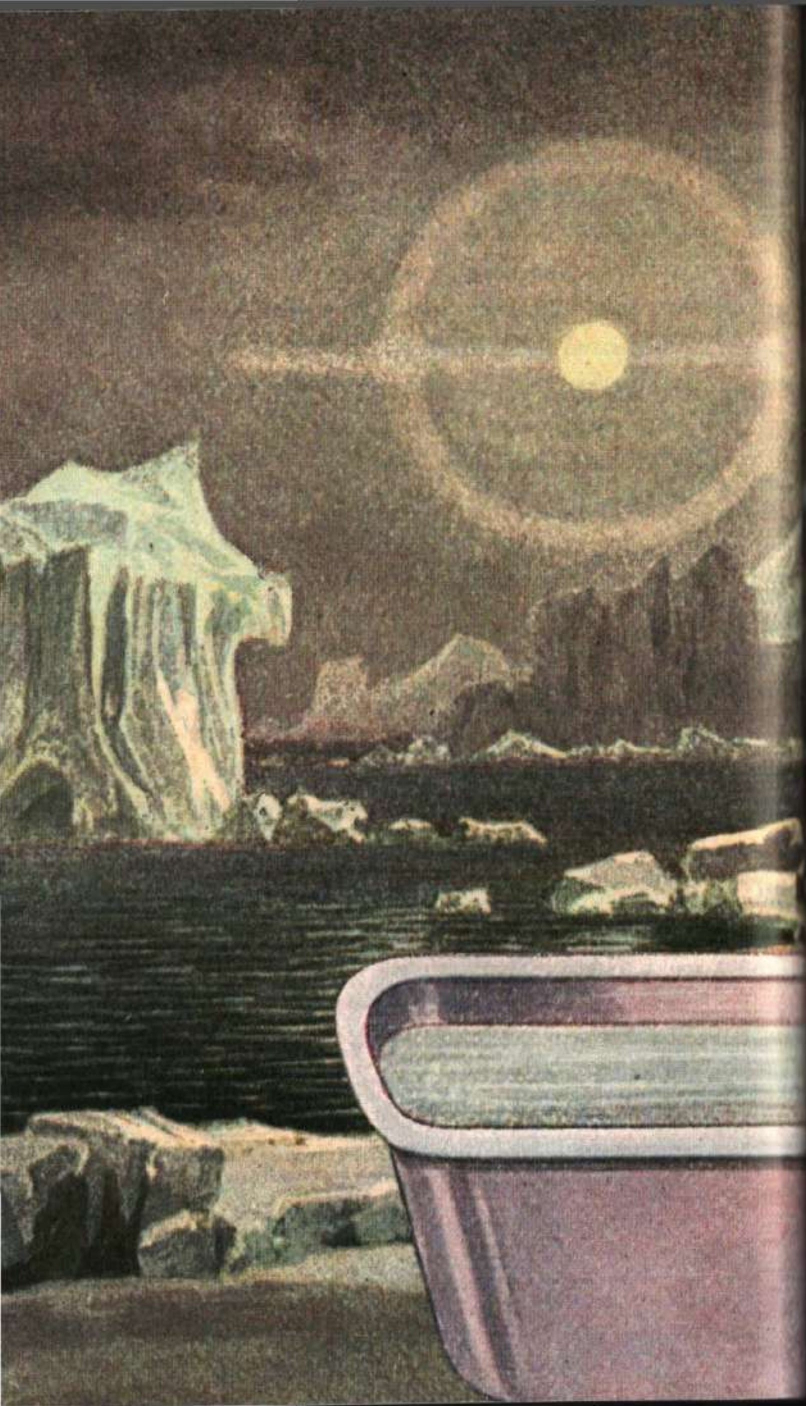
23

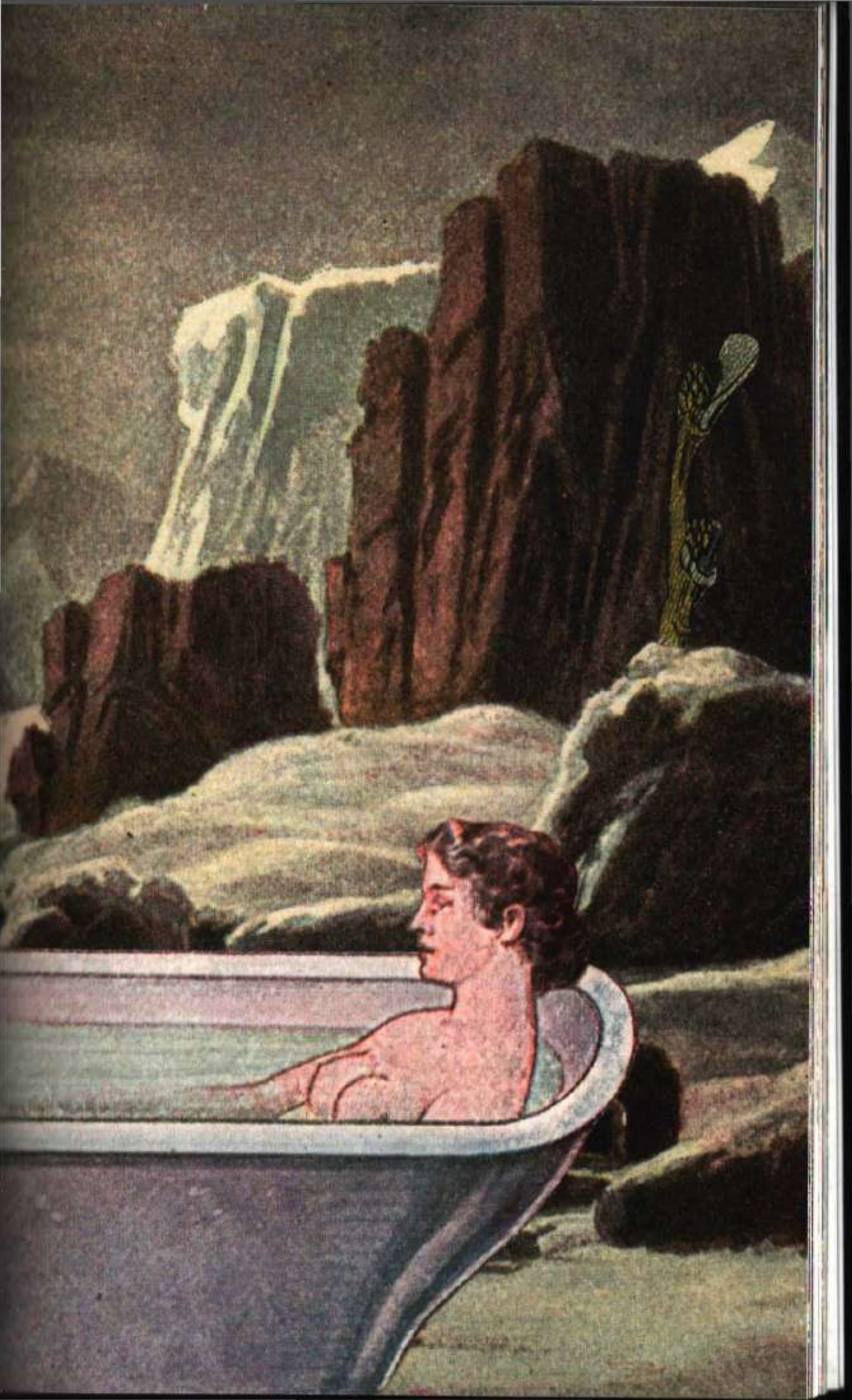

Odada bir hışırtı var, duvarlardan dışarıya doğru bir şey büyüyor, tavandan aşağıya, zeminden yukarıya, halının altından, dolaplardan, koltuklardan, lambalardan, perdelerin arasından gıcırdayarak, çatırdayarak, sürterek, takırdayarak, sürünerek bir şey geçiyor, raflardan soluyarak ve tıslayarak, çıtırtılar çıkararak, sandıklardan, teneke kutulardan ve güğümlerden, tencerelerden ve kovalardan, yorganlardan, yastıklardan ve kauçuk yataklardan, radyatörlerden ve hoparlörlerden, hırıltılar çıkararak, inleyerek, vurarak, tıslayarak çıkıyor, soba kapaklarından, solgun ve solucan kadar uzun, sessiz, obur, ağır ağır ve gitgide daha hızlı büyüyerek ve yoklayarak ve uzayarak ve kendi bedenine dolanarak, kıvrılarak, helalardan dışarı uzanarak, klozetlerin derinlerinden, giderlerinden çıkarak, bana usulca bir sızlanma ya da şarkı söyleme gibi gelen bir mırıltıyla görünüyor, gecenin karanlığında bir tıslama bu, ya da sanırım cızırtı, belki de ıslık, ıslık ve fışkırma, bir sıvının fışkırması ve duvarlardan aşağıya süzülmesi, solucan kadar uzun, solgun ve emen filizlerin uzaması, sonra bu filizler her şeye dolanıyor; dolaplara, koltuklara, masalara, sandalyelere, demliklere, ekmek kutularına, tencerelere, çöp tenekelerine ve çöp sepetlerine dolanıyor.

Yaklaşık bir hafta sonra odadan çıktım. Bodruma inen kapağı açtım ve kendimi kapkara, loş bodruma bıraktım, yapış yapış merdivenlerden indim ve

uzun koridora vardım, zemin; ilikleri emilmiş kemikler, paslı teneke kutular ve plastik kaplar, cam kırıkları, şişe kapakları, otomobil lastikleri, kanlı et, üzerleri yarılmış otomobil koltukları, kahve telvesi ve kesilmiş sütle kaplıydı. İnsanlar uzun masalara oturmuşlar, içiyor ve şarkı söylüyorlardı, ya da sessiz ve hareketsizdiler. Önünden geçtiğim bir kadının söylediklerini anlatmak istemiyorum, ağzından çıkanları tekrarlayamam, ancak onunla o an tanışmak isterdim. Yarıklarda solgun bitkiler, ayrıca bu duvara kadifemsi bir görünüm kazandıran incecik kıvrımlar ve püsküller gördüm, çepeçevre açılan salgı bezi kanalları, lifler, dal budak sarmış damarlar ve ansızın patlayan ve içinden asitli sıvıların fışkırdığı kabarcıklar gördüm, ağız boşluğuna benzeyen bir alan gördüm, çamurlu ifrazların derinlere aktığını gördüm, zeminde hafif bir sızıntı ve en sonunda kanalın içine ve derinlerine doğru hızlı bir akıntı gördüm. Bana göre bütün bunlar ilerleme açısından büyük önem taşıyordu, derinlere doğru gerçekleşen bu tehlikeli gezintinin devamlılığı, toprağın bağırsaklarında, bağırsakların kıvrımlarında, dünyanın iltihaplı noktalarında yapılan bu yolculuğun devamlılığı açısından önem taşıyordu. Sarkıtları damlayan mağaralara girdim, açılmış gırtlak gibi beni yuttular. Lağım çukurundaki birikinti, soba isi ve küllerin içinden güçlükle yürüdüm. Terleyen incecik duvarlardan, bu duvarların çatlamış derilerinden geçtim, içle-

rinden bir şeyler akıyor, akıyor, akıyordu. Ansızın derin, ıslak şişlikleri ve düğümleri olan kocaman bir deliğin önüne vardım. Şöyle olmuştu: Karanlık, esrarengiz bir bölgeye ayak basmış ve tekrar çıkmıştım. Yanından geçtiğim kadın kaybolmuştu. Benim onu unuttuğum hızla, et rengi bir anda beni unutmuştu.

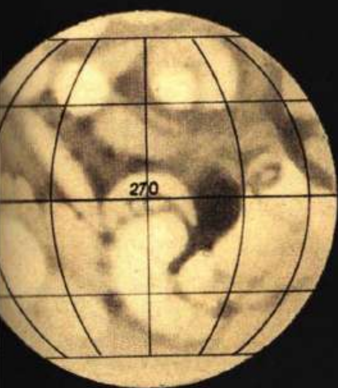
Bir sonraki bölüme, çatalın üzerindeki lokmayı kavramış bir ağzın tarifiyle başlayabilirdim. Ya da bir sonraki bölüme bir şeyin ağızda kaybolmasını, sonra ağızdan taşmasını ve masa örtüsüne damlamasını anlatarak başlayabilirdim. Bağırsaklardan sessizce aşağıya kayan hafif gıdalardan, ya da batan gıdalardan, sert ekmeklerden ve meyve hoşafından söz edebilirdim. Ya da yumurta kırarken hazırlıksız yakaladığım kadını anlatabilirdim. Yağın cızırtısını ve kadının sesini tarif edebilirdim: Keki iyi düşürdüğüme sevindim, derdi belki kadın. Kadının elini zorlukla kâseden çıkarışını ve ayırdığı parmaklarının arasından hamurun lif lif uzadığını tarif edebilirdim. Ancak bütün bunları anlatmayacağım. Bir sonraki bölüme, önümdeki masada duran ay sarısı peynir dilimlerini anlatarak başlayacağım, ısırdığım sosislerin matem grisi rengiyle başlayacağım. Özel yaşamımı artık gizlememeye karar vermiştim. Nereden geldiğime ve nereye gitmek istediğime kafa yormaya karar vermiştim.

Çevrede konuşulanlardan, bu bölgeye daha önce geldiğimi anladım. Dışarıda olup biten ve planlanan her şeyi öğrendim. Başıma bere takarken beynimin döndüğünü hissettim. Bir akşam, fırıncı kadının soğuk elini hissettim. Şapkacı komşumun karısı, yaz boyunca bana yanaştı. Bu kadın hayatımı öylesine mahvetti ki, soluk alamaz oldum. Kadınlardan birinin zaman zaman köpek gibi hüngür hüngür ağladığını duydum. Bir gece iki kadın da havalandırma bacasından girerek yanıma sokuldular. Onları ne gördüm, ne duydum, ancak sıska bedenleriyle üzerime oturduklarını ve titrediklerini hissettim.

24

270

Gece bir kaşınma sesi duydum. Boyun kütürdemesi, kulak zonklaması, başımın içinde damlama duydum. Yağmur damlalarının yere indiklerini ve cama vurduklarını duydum, üzerimde ise yumuşak, ılık, daha sonra titreyen, sendeleyen, karanlığın içinde sürünerek ilerleyen bir şey duydum. Soğuk bir yuvarlanma, bir silme ya da sürme sesi duydum, tereyağı ekmeğe sürülürken ya da masanın üzerinden bir şey yere itilirken çıkan sesi duydum. Derinlerden ve banyodan öksürükle balgam atıldığını duydum, sonrasında ardı arkası kesilmeyen gargaraya benzeyen akıp gitme sesi duydum. Ansızın başlayan bir esneme ve sıkıştırma duydum. Sonunda kazımaya benzer sesler duydum. Bütün bir gece kazındı, kazındı, kazındı ve sabah olunca ansızın anladım ki kazıyan, kazıyan ve kazıyarak duvarı delen ve ortadan kaybolan kişi benmişim.

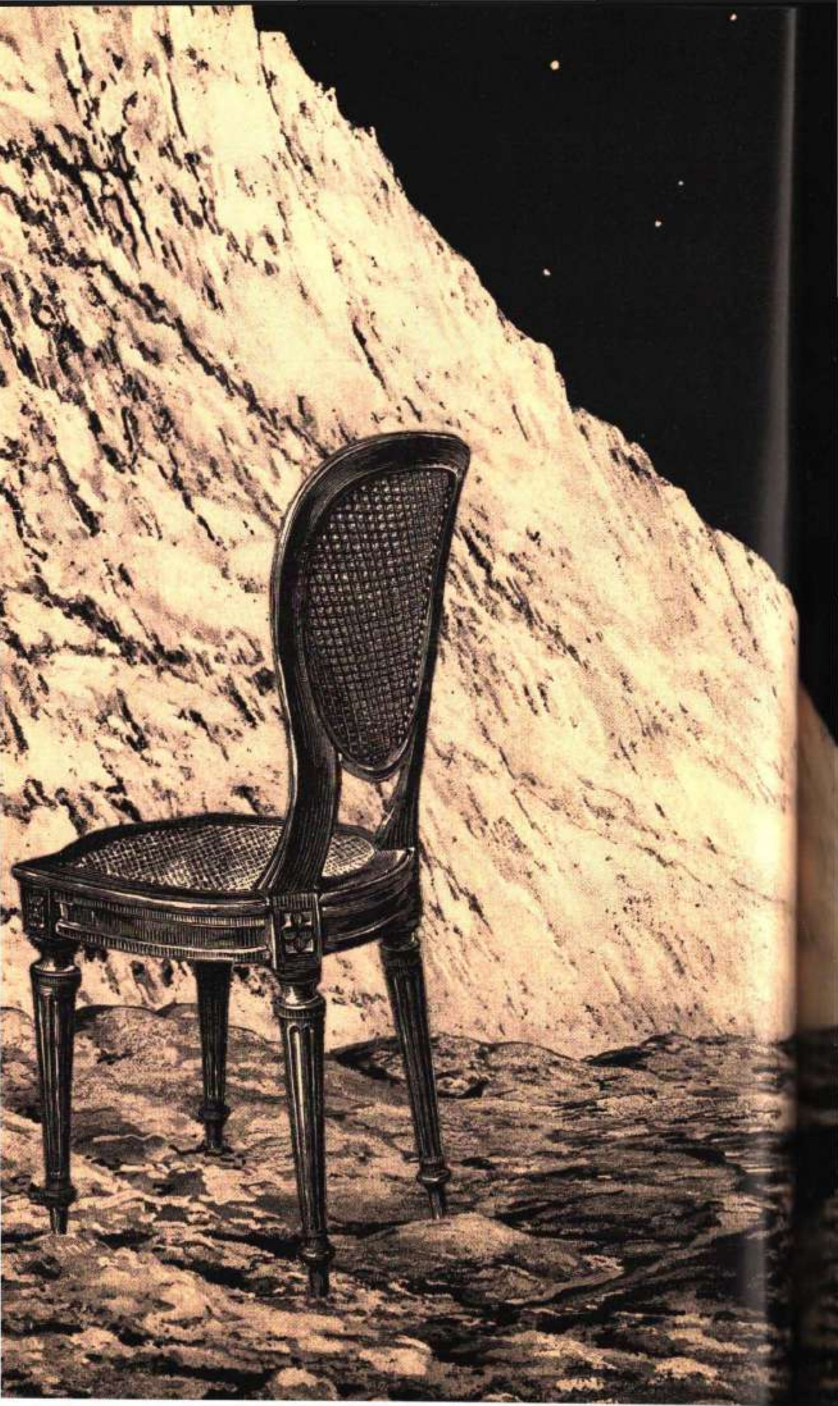
Önümde kocaman şapkalar, şapkaya benzer kırmızı dağlar duruyordu ve dağların üzerine yağmur iniyordu. Öğleye doğru bir krater kenarına vardım. Durdum, büyük bir sükûnetle kollarımı kavuşturdum, geleceği ve başka ne varsa beklemeye koyuldum.

Dünyanın durmadan derinliklere doğru kaydığı bu bölgede uzaklarda hareketlenmeler gördüm. Bulutların duvarlara şiddetle çarptığını gördüm. İl-

tihaplanmış gökyüzünü gördüm, çığların sessizce, yumuşacık aşağıya doğru süzüldüklerini, püskürdüklerini ve buharlar çıkardıklarını gördüm. Adamın birinin karların arasında durduğunu gördüm ve hareket halindeki dağların büyük hızını gördüm.

Caddede birbirlerinin peşi sıra yürüyen gezintiye çıkmış insanların şapkalarını anımsadım, uzun bir kuyruk oluşturmuşlardı, peş peşe yürüyor ve karşı taraftan aşağıya iniyorlardı. Yanı başımda sallanan gezinti gondolunun hareketlerini anımsadım, yanımda ayrıca uçuşan siyah elbisesi ve hışırtılı gülüşüyle dul kadın da sallanıyordu. Biz orada bir o tarafa, bir bu tarafa sallanırken yukarıdan ansızın yuvarlanan şapkaları anımsadım. Ertesi gün ve bir sonraki gün yağmur yağdığını anımsıyorum. Dördüncü gün birisi uçuruma yuvarlandı, aslında başından düşen şapkasını almak istemişti, tam zirveye ulaştığı sırada ani esen rüzgâr şapkasını başından koparmış ve uçuruma sürüklemişti. Adam koştukça koştu, şapkayı havada kaptı ve uçuruma yuvarlandı.

Sıradağların yüzeyleri bir süre sonra değişti. Ardından bir patlama, çok güçlü, korkunç bir patlama duyuldu. Günlerden çarşambaydı. Burası ne tuhaf bir ülke, diye düşündüm: Her yanı sivri, yarık ve uçurumun dibine kadar paramparça. Daha sonra bana o gümbürtüyü sorduklarında, gümbürtü bütün betimlemeleri gölgede bıraktı, dedim. Güm-

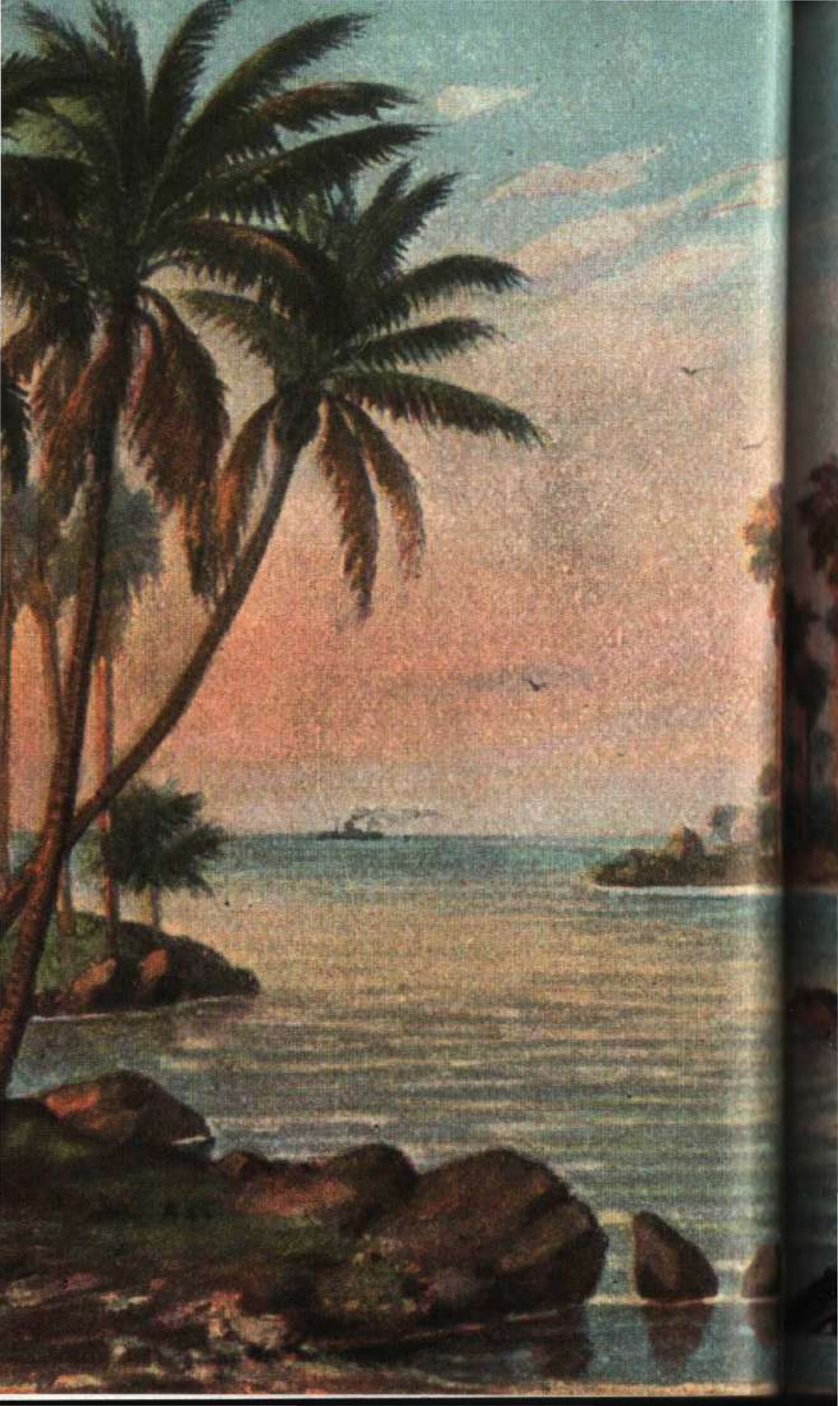
bürtü öylesine güçlüydü ki, söylediklerini anlamam için dul kadın ağzını kulağıma dayamak zorunda kaldı, öyle korkunçtu gümbürtü.

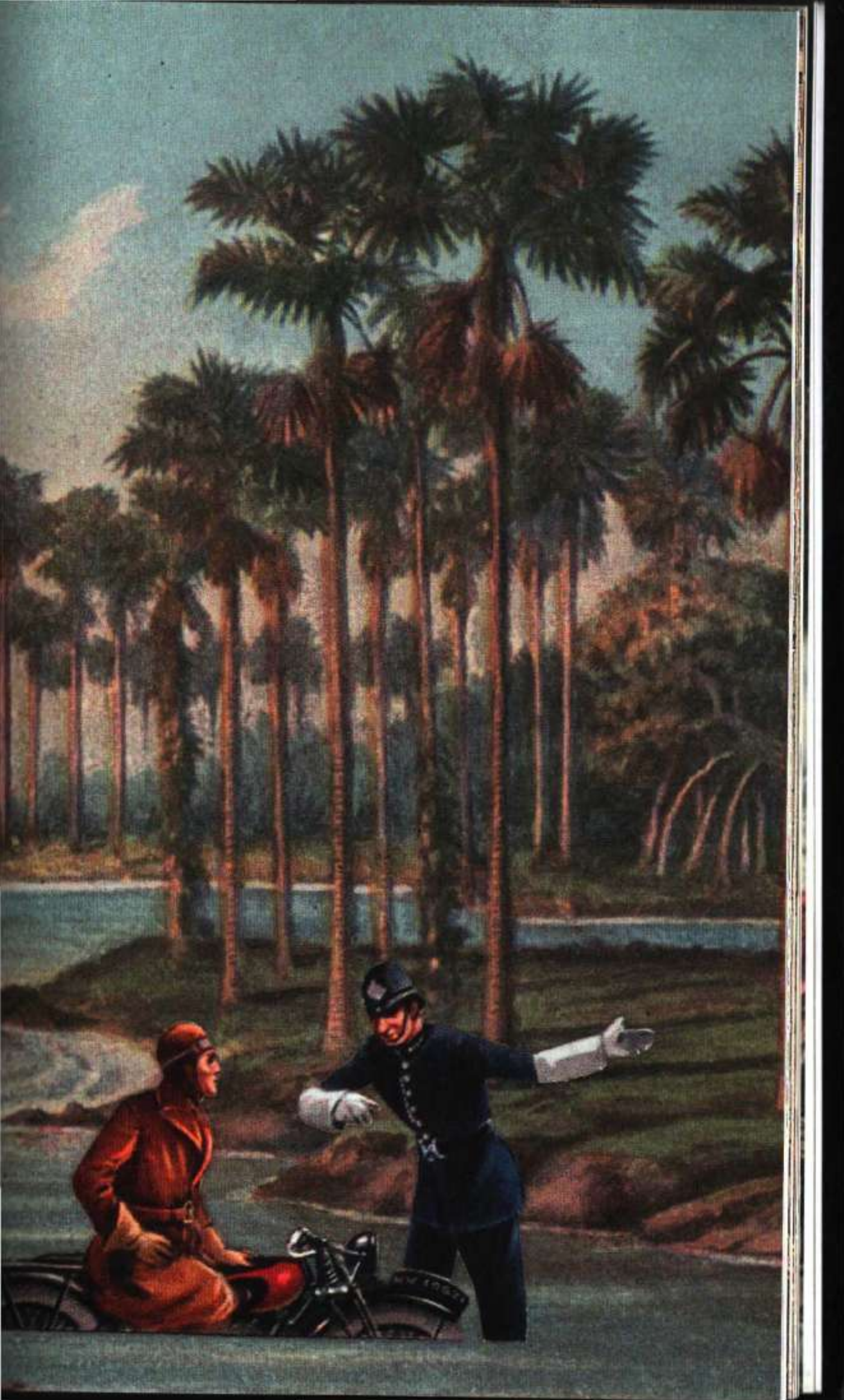
Yanımda uzanan dul kadın, şimdi çok mutluyum, dedi. Yine de araziye son bir kez göz atmak istedi. Böylece uzun dakikalar geçti. Yağ içinde dağlar görüyorum sadece, dedi kadın, katı hayvansal yağlar içinde, dedi, sonra devrildi ve sözüm ona uykuya daldı. Kar yağmaya devam etti. Bir adam öldü, sonra biri daha, biri daha, bilmiyorum, biri daha mı?

Wobser, keskin bir bıçağın üzerinde kaydı ve düştü, sarhoştu, düşerken bile şarkı söylüyordu. Sis ve buz ve kar ve yeniden kar. Wobser'i yumuşacık bir çukurda bulduğumda, ağzındaki purosu sönmemişti. Bu, bu sıradışı insanı anlatan karakteristik bir durumdu. Wobser yalnızca şapkasını kaybettiği için yakındı. Doğrulurken, korkunç bir düşmeydi, dedi, ağzından ve burnundan kanlar boşalıyordu. Sonra, arazinin kuzeyinde kalan bahsettiğim dağa tırmanmaya başladık, çünkü burada söz konusu olan arazi, bu araziydi. Bir süre sonra bir adam bulduk, tüfeğini ateşlemeye hazırlanıyordu. Amerikalıyım, dedi. Bu üfüren fırtınada daha fazlası beklenemezdi zaten. Ağır bir bedenin yere düşmesiyle birlikte bu sahne sona erdi. Bir çarpma sesi duydum. Kuşlar havalanıp kaçtılar. Ertesi gün Amerikalı bölgeyi terk etmiş, Chicago'ya dönmüştü.

Akşam olduğunda hatırı sayılır bir yüksekliğe ulaşmıştım. Süzme peynir gibi kendimi sayısız yarıklardan iterek ve dişlerimi gıcırdatarak ilerlemiştim. Sanırım yalnız değildim. Ağacın zirvesine, en üst ağzına vardığımda yanımda birinin daha olduğunu fark ettim. Hafif bir mehtapta, birisi bana yumurta ve patates pişirilen yeri gösterdi. O ana kadar, önümüzde uzanan doğanın güzelliğiyle ilgili bir sohbetin başlamasını boşuna beklemiştim. Uzun bir sessizlik oldu, çünkü kimse sohbeti başlatmak istemiyordu. Tepemizde, kardan yapılmış devasa sosisler sallanıyordu. Geceler homurdanmaya başladılar. Derken suskun bir kadın bana sıcak patatesler getirerek sürpriz yaptı.

Dul kadın gülümseyerek ayakuçlarını oynattı. Diğer hareketlerden hiç konuşmadık, zeminin engebelerinden konuşmadık, bedenin bütün kasılmalarını ve sızıntıları konuşmadan geçtik, sızma, donma ve herkesin bildiği üzere dağların zirvelerini ve sıklıkla insanları da ansızın örten ve güç durumda bırakan sisten konuşmadık, başlarda anlattığım gibi üzerleri karla kaplı yarık ve çatlakların üzerini örten sis, hiçbir belirtiyle, şimdiye kadar sözünü ettiğim belirtilerin hiçbiriyle kıyaslanamazdı. Rüzgârın getirdiği hava koşullarına bağlı molozlardan, kemirmelerden, aşınmalardan, erimelerden konuşmadık. Zaten taş üzerinde taş kalmayacak, hepsi günün birinde denizin dibini boylayacak, dağların zirveleri

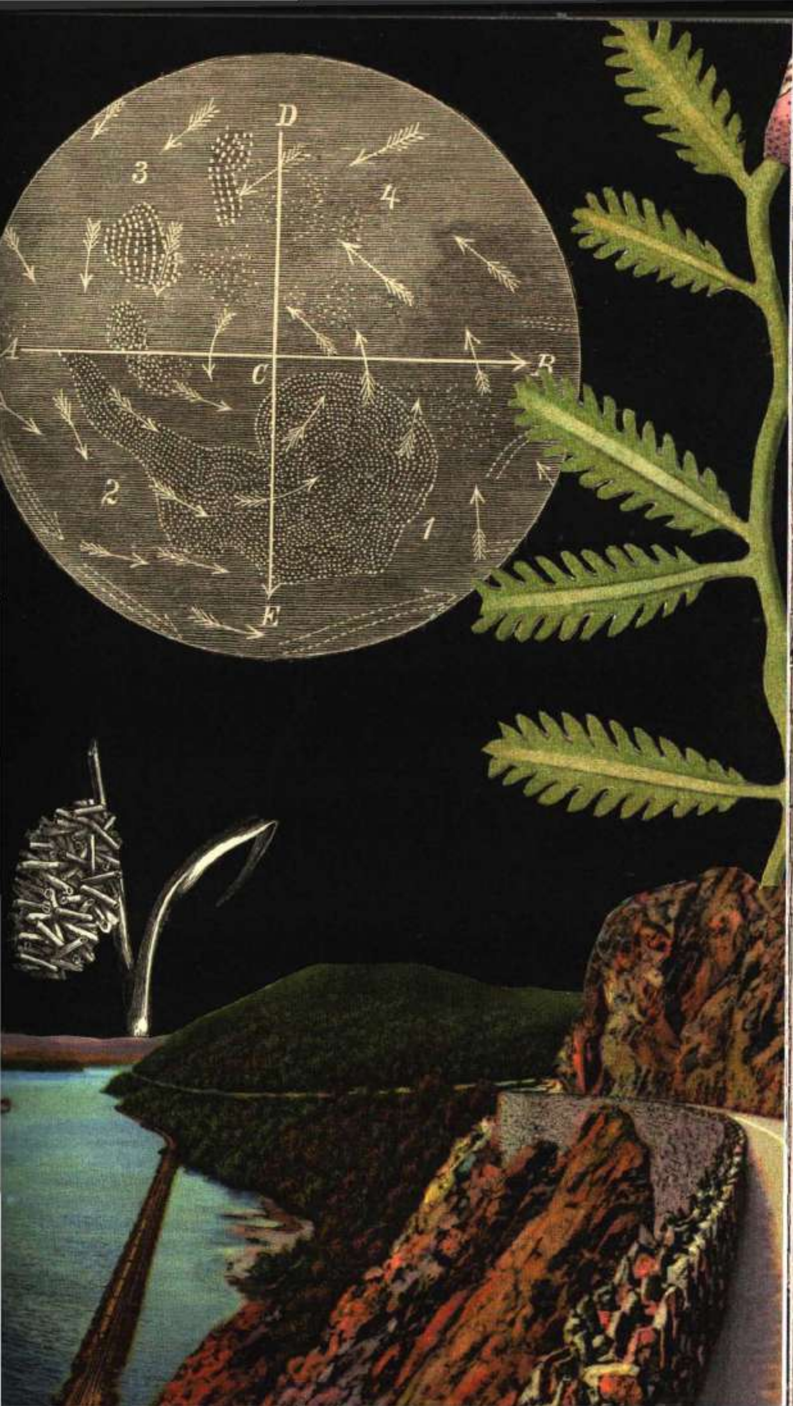

de, o gün geldiğinde her şey deniz dibinde olacak, dedi dul kadın ve gülümseyerek ayak parmaklarını oynattı. Kadının sesinde rahatsız edici bir şey yoktu, aksine hoş, hafifçe bükülmüş, çok huzur verici, gecemsi, mehtap yumuşaklığında, çıplak, örtülü, siyah örtülü, uzanmış ve bacakları açılmış bir şey vardı.

O gün, uçları aşırı sivri, sallanan bir dağın üzerine oturmuştum, önümde derin, koyu kahverengi yarıklar parıldıyordu, bundan söz etmiş miydim, yoksa etmemiş miydim? Demek ki, o anki durumun nedeni dağın kendisi değil, dedim, asıl neden dağlarla bağlantılı olan ve başka yerlerde de görülebilen kafa duruşu, ya da yüz ifadesi, ne dersiniz?

Sonunda, tek hamleyle uçuruma atlamaya, kapıyı açmaya ve kendimi yatağa atmaya karar verdim.

25

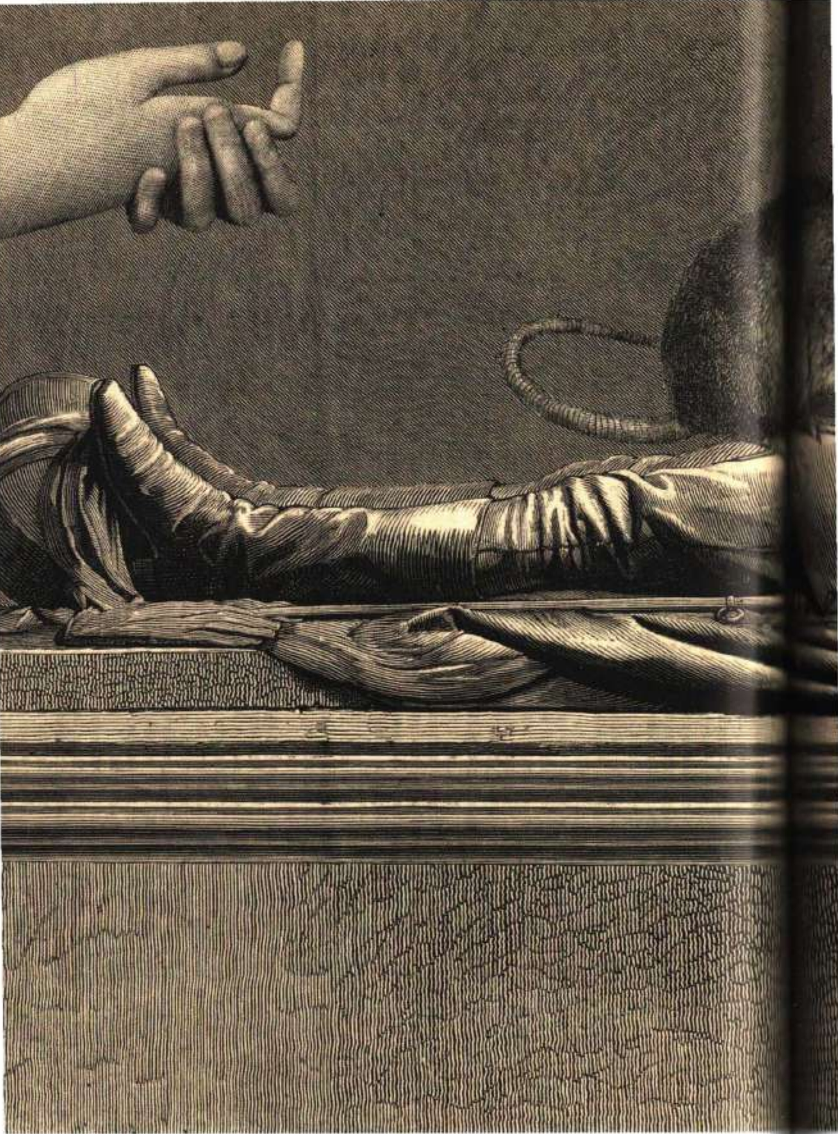

D
3
4
C
2
1
E

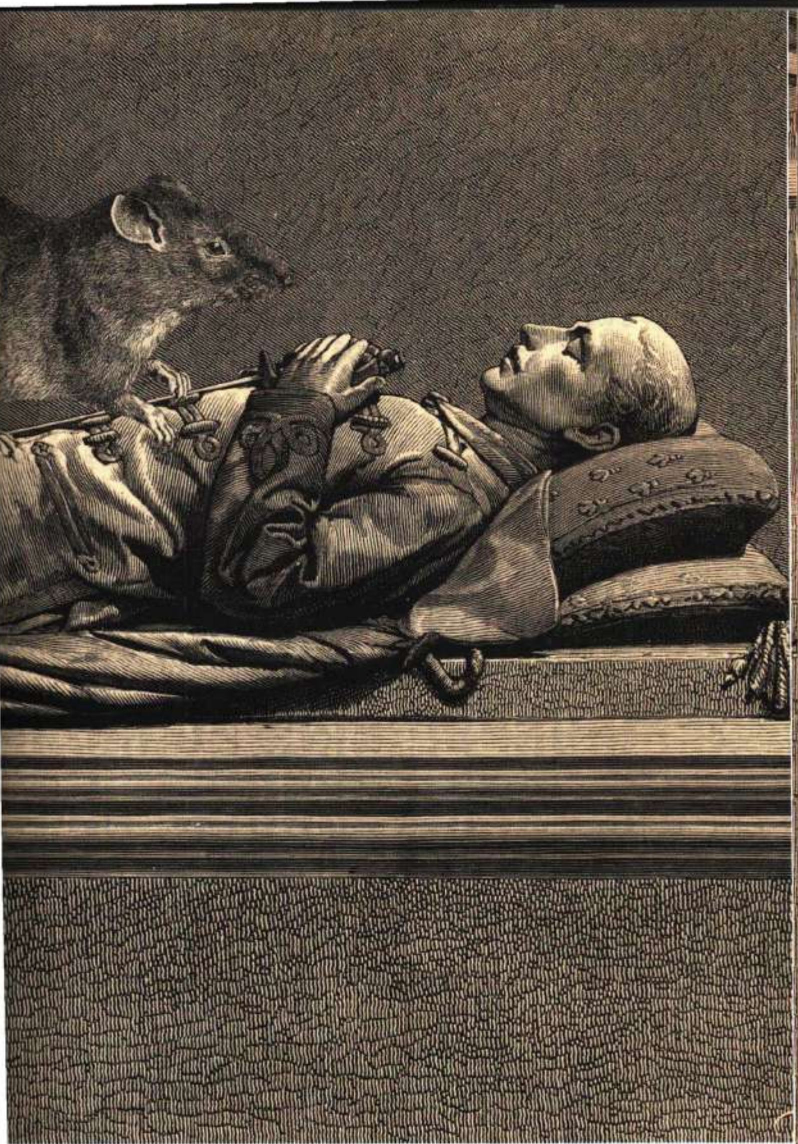
Haziranda usulca anılarıma döndüm. Kentte yaptığım küçük gezintileri anımsadım, dar geçitlerdeki rüzgârları, sosis satan tezgâhlardan yükselen buharları, kamyonların solumalarını anımsadım. Sokak kapısından açık havaya çıkmıştım, adamın biri koyu renkli purosunun soğuk dumanını yüzüme üfledi, adam sanırım Al Capone idi. Sayısız caddelerden geçtim, evlerin duvarları çürümüş, hava koşullarından yenmiş, aşağı doğru akmaktaydı, pencerelerinden soluk perdeler uçuşuyordu. Bu arada hava boğucuydu, içinde bir şeyler yuvarlanıyor, üfürüyor, vuruyordu, zemin hafifçe titredi, öylece yürüdüm, küçük lokantaların önünden geçtim, folyolara sarılı dev gibi hayvanlar ve metro bacalarından yükselen buharlar gördüm, bir cızırtı ve patlamış sosisi ısırma sesi duydum, hâlâ o uzun, çürümüş, ön cepheleri akıntıdan yumuşamış evlerin önünden geçmekteydim. Köşeyi, sonra bir köşeyi daha döndüm, kenarlarda duran çöpler gördüm, şapkalar, bereler, küller, balık konservesi kapakları, şişe parçaları, paslı pasta kalıpları, üzerlerinde yırtılmış paltolar asılı askılar ve zehirlenmiş, şişmiş, gözleri açık kocaman sıçanlar gördüm. Az sonra yeniden Capone'a rastladım: Tamamen etten yapılmış bir insandı, bana bakıp arkamı görüyordu, sonra içimden geçti ve loş bir istasyon binasının holünde ortadan kayboldu.

Dışarı çıktığım andan başlayarak büyük bir tehlikeyle karşı karşıya olduğumu anımsıyorum. Dediğim gibi kapıyı açtım, sağımda duran üç adam gördüm, solumdaki bir şeye, yani benim göremediğim bir şeye bakıyorlardı. Sonra birisi şöyle dedi: Şimdi gözlerinizi yapıştıracağız. Dedikleri gibi gözlerimi yapıştırdılar. Başıma bir şapka taktılar, ama daha sonra çıkarttılar. Hızla bir otomobil koltuğuna bastırılarak oturtulduğumu hissettim. Gerisini unuttum.

Hayır, öyle olmadı, dedi Capone. Kapıyı ansızın açtılar, bu doğru. Sonra küçük bir kafeye girdiniz, anımsıyor musunuz? – Evet, anımsıyorum, dedim: Küçük bir kafeye girdim. Yaşamım boyunca elimde birçok şey tutmuştum. Elimde bu kez bir tabanca vardı. Hava soğuk olduğu için küçük bir kafeye girdim ve askıdan bir palto aldım. Paltoyu daha sonra attım. İnsanlar öylece oturup bana baktılar. Muhtemelen hepsi susuyordu. Birinin soluduğunu ve inlediğini fark ettim, ancak sesimi çıkarmadım. Duruma bakılırsa, o günlerde olan şeyler hiç olmamış gibiydi.

Nihayetinde kapıyı açtım. Evet, öyle oldu. Gece arka odada bir vurma, bir takırtı duydum. Sokakta çıt yoktu. Tehlikeli bir durumda olduğumu ansızın kavradım. Önümde silah sesleri duydum, bunlar,

elimde tuttuğum tabancadan çıkan ateş sesiydi, ateş ettikçe ettim, sonra baktım karşımda bir adam yatıyordu, adını unuttum, sonra bir adam daha yatıyordu, yerde bir sürü adam yatıyordu, aralarından hiçbirini tanımıyordum, olsa olsa birini tanıyordum, bu Capone idi, hızla yattığı yerden doğruldu ve kaçtı.

Yürümeye devam ettim, silah hâlâ patlıyordu. Bir şey arkamda gürültüyle duvara çarptı. Birisi ansızın kollarımın arasına düştü, gözleri iri iri açılmıştı. Koyu renkli bir kan aktığını gördüm ve işin buraya geldiğine şaşırdım. Bakın, kan nasıl hareket ediyor, dedi Capone, nasıl ilerliyor, akıyor, bedeni nasıl terk ediyor ve nasıl ağır ağır tükeniyor. Görüyor musunuz? Capone'u daha sonra açık renk şapkalı, güler yüzlü adam olarak anlattım, arka fonda şarkı mırıldanarak patlamakta olan küçük bir kafeden çıkan, sükûnetini hiç bozmadan eldivenini giyen bir adam olarak tepeden tırnağa anlattım. Küçük kafeden adamın arkasından üç kadın daha çıktı, gülüyorlardı, uzun saçları ve uzun ipek şalları ve uzun etekleri uçuşuyordu.

O an üzerinden buharlar çıkan soğuk elimi emdim, anıların hızı beni arkamdan ittiriyordu, pencerelerin önünde kimseler yoktu. Hiçbir şekilde tanımadığım bu kentin sokaklarında yürüyordum ve bütün sözcükleri unutmuştum.

Sonunda yanan tek bir lamba kalmıştı. Bu lamba sönerse, diye düşündüm, o zaman beş ya da altı gece öncesi gibi karanlık ve soğuk olacak, ya da yedi gece öncesi miydi?

26

Ertesi sabah uyandığımda her zamanki gibi sallandığımı hissettim. Yataklar sallanıyor, dedim, farkında mısınız? Evet, farkındayım, dedi kamyoncunun karısı, sonra ağır ağır bağcıklı ayakkabılarını giydi. Ev ansızın bir parça yukarı doğru kalktı ve uçup gitti, ancak belki de yanılıyorum, belki bana öyle geldi ve bu sallanma geçtikten sonra başka bir şey oldu ve böyle sürüp gitti.

Pencerenin önünde dururken, toprak, ince bir deri, diye düşündüm. Yüzeyde çukurlar, yarıklar ve ağızları açık küçük delikler gördüm ve şaşırmadım. Toprağın üzerinde kurulu evlerin basıncıyla kuyuların çökmesi de şaşırtıcı değildi. Pencerenin önünde dururken evler patladı, öylece yırtıldılar, kiliselerin tepeleri büküldü, ancak bunlar, özellikle de burada, pencerenin önünde, bu bölgenin bu tehlikeli noktasında olağan şeylerdi.

Toprak ince diye düşündüm, toprak, içleri kazınmış bunca mağara ve çukur üzerine çekilmiş ince, kuru bir deriydi. Tam da o anda duvarlar yıkıldı, insanlar ağır ağır ve kimselerin dikkatini çekmeden yere düştüler. Koskoca nesneler bile havaya püskürdü ve pencereden çıkarak uzaklara doğru uçup gitti. Kopkoyu, kalın bir çamur ve çakıl tabakası gümbürtüyle vadiye aktı ve dikiş makinesi fabrikasının büyük kahverengi binalarının üzerini örttü. Öyle olabilir, herhalde tahminen belki, dedim, muhtemelen, an-

cak öyle mi değil mi bilmiyorum. Otomobiller ve tramvaylar bir süre için ortadan kayboldular, ancak çok geçmeden yeniden ortaya çıkarak yaban ellere doğru ilerlediler. Kamyoncunun karısı, her yeri yarılmış yatağın üzerine oturmuş, ağır ağır bağcıklı ayakkabısını giymekteydi. Ansızın bir gürültü duydum. Saate baktım, 7'ye yedi vardı. İşte o an kapı sertçe açıldı, başında deri kasketle kamyoncu eşikte belirdi: Kaçın, bütün bina alevler içinde! diye bağırdı ve koşarak aşağıya indi. Siyah dumanın içine atladım, insan bedenleri birbirlerinin içine geçti. Koşarken kendimi aynada görünce, kendime ansızın tanıdık geldim. Ancak sadece öyle görünüyordu.

Ertesi sabah, günlerden cumaydı, bir kez daha caddeye indim. Durun, diye Capone seslendi, ilerlemeyin, durun. Ancak ben artık görünmüyordum, aynada bile.

27

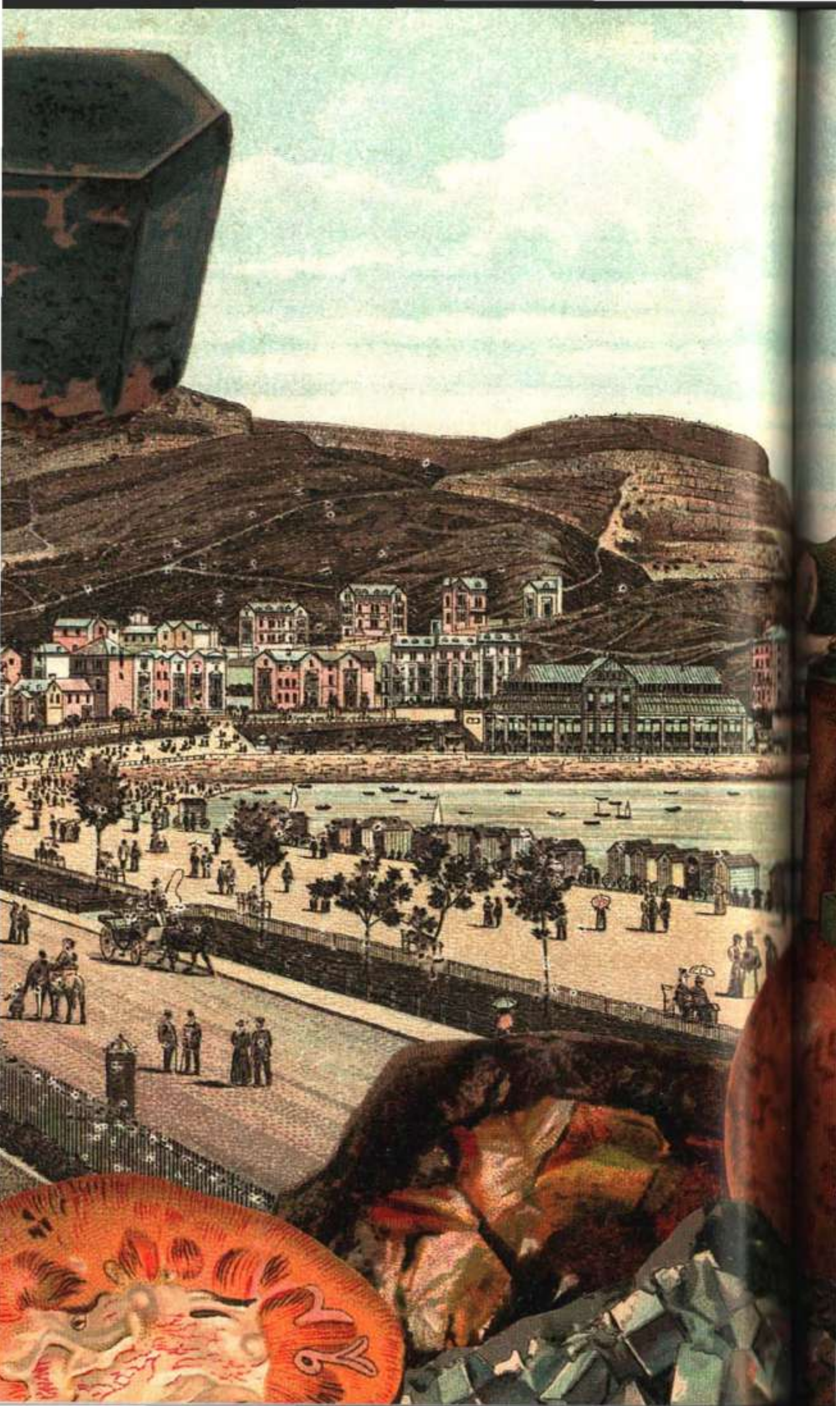

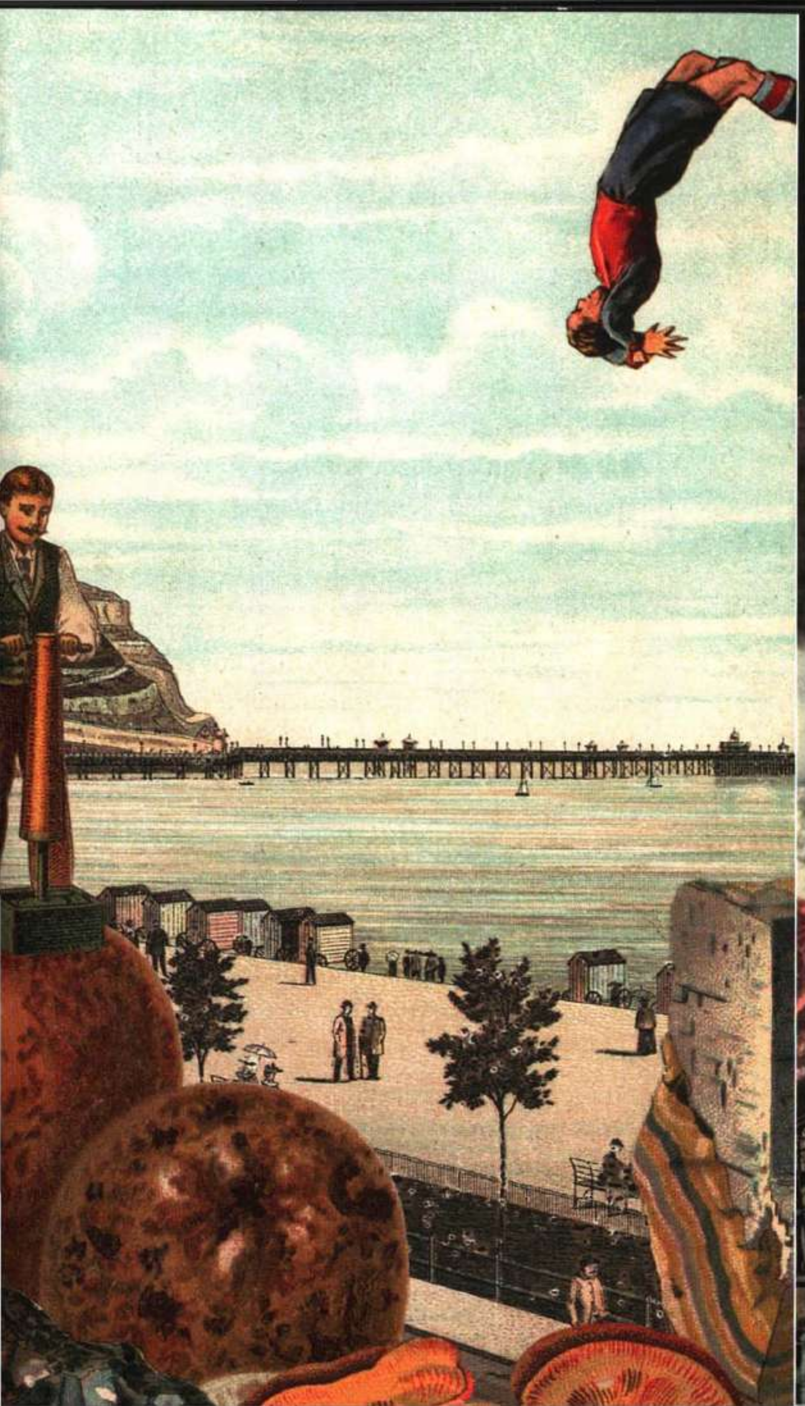
Ertesi gün, yani cumartesi günü evime girdiğimi anımsıyorum, saat 10'a geliyordu. Kapıyı açtığımı ve bir koku aldığımı anımsıyorum, bilmiyorum, ete, insan etine benziyordu. Salon kapısı civarında küçük bir ses duyduğumu anımsıyorum, gazete kâğıdı hışırtısı duyduğumu anımsıyorum. Sonra bir ses duydum, erkek sesi, sonra ayağında benim terliklerim, sırtında benim sabahlığımla oturan bir erkek gördüm. Benim koltuğuma oturmuş, bacaklarını sehpaya uzatmıştı ve gazete okuyordu. Adamın önünde kamyoncunun karısı diz çökmüştü, kadının her yeri açıkta, çıplaktı. Benim puromu içen adamın, purodan çektiği nefesler ve kadının arada bir attığı çığlıklar arasında ovmaktan söz ettiğini anımsıyorum: Ovmak. Şimdi ben de ovmaktan söz ediyorum ve de o sabah saat 10'u henüz geçmişken ovdukça ovan kamyoncunun karısından söz ediyorum. Bu ovmalardan söz etmeye devam edebilirdim, bu ovmalardan tekrar tekrar söz edebilirdim, çünkü kadın ovdukça ovdu, adam da şöyle dedi: Lütfen ovmaya devam edin, ovmaya devam edin – vesaire.

Adamın içinden ansızın bir şey fışkırdı, yani bir şey patladı ve bir şey çığlık attı, geriye doğru kıvrıldı, adamın içinden bir şey fışkırırken bir şey dudaklarını yani ağzını kapattı. Bunu anımsıyorum. Duvarların balmumunu andıran solgunluğunu anımsıyorum, oda duvarlarının kanlarının çekilmişliğini ve insanların kanlarının çekilmişliğini anımsıyo-

rum, bu insanları bu bölümün başında duvarların önünde görememiştim, çok daha sonra ezilmiş halde kenarda görebilmiştim. O günlerde ayrıca epeyce geniş, yarık bir dil, küçük, etli, yumuşak ayaklar görmüştüm. Sandalyelerimin ve yatağımın üzerinde insanlar görmüştüm, masalarımın üzerine ve pencere pervazlarına ve kapakları açık dolapların içine ve halının üzerine oturmuşlardı, tombuldular, etlerinin renkleri koyuydu, yüzlerinin rengi maviye çalıyordu, odaları dolaştılar, gözleri, gözleri açıldıkları zaman tamamen renksizdi, çok solgundular, bunlar kocaman çıplak kan kırmızısı göbekleri olan kişilerdi, bu möbleli ortamda sanırım bu kişilerin büyüdüklerini gördüm, saçsız ve dümdüzdüler, kulakları kıllı ve kaşları kalındı, gırtlakları kırmızı ve dişleri kırık ve siyahtı.

Bu kişiler, eğer doğru anımsıyorsam, solucan gibi yumuşaktılar, hareketleri algılanamıyordu, kimi yerleri şişmişti, çok ağır soluyorlardı, yapıştıkları duvardan koparılmış gibiydiler, soğuk denebilecek vıcık vıcık bir yüzeyleri vardı. Bu kişilerin böğürlerine parmağınızı sokunca, geriye derin bir çukur kalıyordu, derin ıslak ve kırmızımsı bir çukur, aynı anda kamyoncunun karısı ovdukça ovuyordu ve benim koltuğumda oturan adam şöyle diyordu: Ovmaya devam edin. İkisi ovdukça ovuyorlardı, ben bu ovma eyleminden daha uzun süre söz edebilirim, çünkü ikisi de ovdukça ovuyor ve konuşuyor-

lardı: Ovun, ovun ve ovmayı sürdürdükçe konuşuyor da konuşuyorlardı.

Onlar ovarken, cumartesi günü evimde gördüğüm solgun benizli kişilerin başlarında filizimsi bir şeyler uzadı, sapa benziyorlardı, koparırken suya benzer bir sıvı ortaya çıktı ve kişilerin yüzlerinden aşağıya aktı. Anımsıyorum. Ezilmiş gibi duran, şişlik ve çukurlarla dolu bedenleri vardı. Tokalaştığım eller, elbezi gibi yumuşak ıslak ve kirliydi. Başları omuzların arasına gömülmüştü, neredeyse görünmüyordu. Ancak bana dik dik baktıkları gözlerini asla unutmayacağım, gözkapakları yoktu, yusyuvarlak ve hareketsizdiler, etimin tadına bakmak ve benim zevkimi tahmin etmek için açılmışlardı.

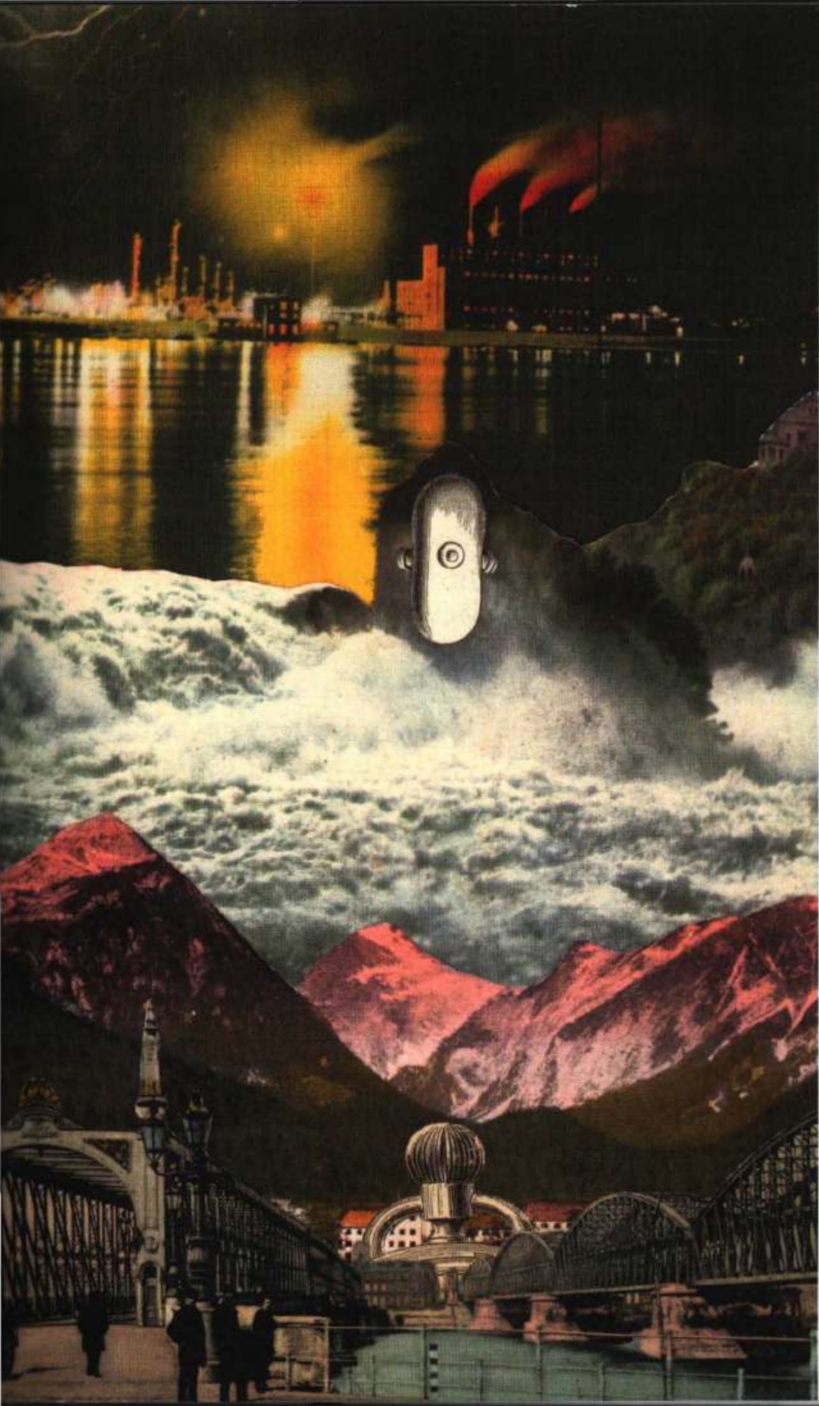
Benim koltuğumda oturan adam daha sonra ayağa kalktı ve pantolonunu giydi. Sonra arkasına bakmadan bodruma indi. Kamyoncunun karısı karanlık bodrum havasında ve kurumaları için asılmış çamaşır kokuları arasında elektrik düğmesini ararken, adam hiç konuşmadan elini kadının ağzına bastırdı ve ortadan kayboldu.

Cumartesi günü saat 12'ye doğru boş kanepede tek başıma oturuyordum. Yastıklar arasındaki yarıkları hissettim. Kanepeye oturdum, kamyoncunun karı-

sının, yalama sırasında önce ayalarında, sonra dizlerinin arkasında, sonra da boynunda meydana gelen garip duygulardan söz edişini anımsadım; kadın, düşlerinde onu yalayan bir sürü muhteşem uzun dilden söz etmişti. Bu sanırım, dündü, cuma günü, ben uçup gitmeden önce.

İnsan kokularından kurtulmak için tam pencereyi açıyordum ki, şimdi tam da bu bölümü bitirmek üzereyken sokaktan birbirlerine dikilmiş kadınların geçtiklerini gördüm, ellerinde sepetleri ve çantaları, ağızlarında dilleri vardı. Sona, yani kesin sona kadar bir süre daha geçecek.

28

Cumartesi günü 12'ye doğru, yirmi yedinci bölümün sonunda, boş bir kanepeye oturmuş, ellerimi yarıklara, yastıkların arasındaki derin yarıklara sokmuştum. Şimdi, gece vakti, yirmi sekizinci bölümün başında aynı yerde oturuyorum. Piyano çıngırtıları ve art arda çıkan sert sesler duyuyorum. Kanepede otururken gardırobumdan boğuk bir çarpma sesi geldi, başım tekrar tekrar dolabın kapağına çarpılıyormuş gibiydi. Ayrıca bir inleme, kazıma sesini andıran akışkan bir gürültü duydum. Uzaklarda bir yerde biri çığlık atıyor, ancak yağmur öyle hızlı yağıyor ki, çığlıklar duyulmuyor. Tepemde ayakların ağır ağır yürüdüklerini duyuyorum, kocaman ayakların, tırmalama ve eşeleme sesi, gecenin bir ortasında solumalar duyuyorum, ellerimi iyice yarıkların içine soktuğum sırada her yere yayılan bir horlama duyuyorum, mehtapta inleme sesleri, belirsiz boğuk sesler, acılı sesler duyuyorum ve de uzaklardan müzik sesi duyuyorum, bir şeyin ağır ağır damlayarak bittiğini duyuyorum, orada öylece oturdukça otururken, tombul gece kuşlarının uykularında hışırdadıklarını duyuyorum. Ellerimi iyice yarıkların içine soktuğum sırada, gıcırtı ve takırtı duydum, sanki devasa bir ayakkabı bir oraya bir buraya bükülüyordu, sanki birisi bir kartopunu avuçlarında hızla eziyordu, gıcırtı ve takırtı, kendimi iyice koltuğa bastırdığım sırada soluğumu ansızın tutunca, ipek mendilin çıplak tene sürtünmesi gibi bir ses duy-

dum, o sırada ben, o sırada ben, o sırada ben ellerimi iyice yarıkların içine sokmuştum, yukarıdan sert cevizler düştü, ısırılmış cevizler, cevizlerin kırıldığını ve kırıldığını duydum ve duvarlardan gelen bir homurtu duydum, o sırada hâlâ kanepede oturmuş, sözcük benzeri şeyler duyuyorum. Bence sözcükler kanepenin altına açılmış bir delikten geliyor, bu uzun gürültülü gecede üzerinde oturduğum ve oturduğum, sesler duyduğum ve duyduğum kanepenin altındaki delikten geliyor. Ansızın pencereden içeriye üfleyen rüzgârın tıslamasını duyuyorum, hafif bir hareket hissediyorum, hafif bir hareket, uyandığımda biri ansızın kadınsı bir solumayla yanımda oturuyor, çamaşırları henüz sıcacık, bedeni de sıcacık, bedeni, boynu, bacakları sıcacık, bacakları, baldırları, ayakları, saçlarının uçuştuğunu görüyorum, yumuşacık saçlarını, etekleri uçuşuyor, perdeler uçuşuyor, lambalar, abajurlar sallanıyor, o anda yerimde doğruluyor ve koşmaya başlıyorum.

Kanepede kiminle oturduğumu uyanınca gördüm. Ancak o kişinin kim olduğunu, kalçalarının üzerine kaymış eteğiyle yanımda oturan kadının kim olduğunu anlayamadan, kadın kalktı, banyoya girdi ve aynı anda içeriden su şırıltıları gelmeye başladı.

Ne bir ses, ne de başka bir şey anımsıyordum. Uyumuştum, uyandığımda bir şey söylemek istedim, bir

şey söylemem gerektiği duygusuna kapıldım, ancak bir şey söylemedim, sesimi çıkarmadan, sessizce oturdum. Burada tarif etmeyeceğim, dahası değinmek bile istemediğim tamamen önemsiz bir sesten sonra sonunda sesler kesildi; bu sanırım yirmi sekizinci bölümün sonuydu.

29

Birkaç yıl sonra pencereden dışarı bakarken bambaşka bir çevrede olduğumu fark ettim. Belki Kuzey Amerika'nın kuzeyindeydim, bu mümkün. Arazi, ormanlarla kaplı ve koyu renkli, obur hayvanlarla doluydu. Sakinler birbirlerinden uzakta duruyorlardı. Tek tek ayaktaydılar, aralarında büyük mesafeler vardı, konuşmuyorlardı. Deniz ansızın ağzını açtı ve bu fotoğraftan ısırarak büyük parçalar kopardı, ormanı ve dağları yedi ve gökteki ayı yaladı. Bunlardan sonra gidip yatmaktan başka çarem kalmamıştı. Yatağımı aradım, odamın diplerinde buldum, yirmi dokuzuncu bölümü en doğru şekilde sonlandırmamı sağlayacak fikrin aklıma o gece gelmesi için dua ettim.

Birkaç yıl sonra her şey yine tamamen değişmişti. Bazen şöyle, bazen böyle oldu. Bazen hiçbir şey olmadı.

BİTTİ

e
f
c

Karanlığın Faydaları acayip bir kitap. Kazalar, talihsizlikler, yanlış anlamalar, anlamsız yinelemeler, konu dışına çıkmalar, sinir bozucu diyaloglar, grotesk bir mizah ve rastlantısal karşılaşmalarla ilerleyen, gerçeküstü bir anti-roman, bir meta-kurmaca.

Almanya'nın en yaratıcı isimlerinden, Magritte'in, Kafka'nın, Laurence Sterne'ün, Robert Walser'in, Bela Tarr'ın uzak akrabası, şair, romancı, sanatçı Ror Wolf'un 79 adet kolajının eşik ettiği roman, gündelik hayatın olağanüstü sıkıcı ayrıntılarını bir araya getirerek fantastik bir düşsel evren yaratıyor, okurun yazma ve okuma deneyiminin farkına varmasını sağlıyor.

En güzeli, diye yazdım, yatağın üzerine uzanmak ve sallanmak, uzaklara doğru, en muazzam maceralara doğru, kalkmadan, bir kez bile yerinden doğrulmadan. Yabancı bölgeleri istila etmek demek ki çok basit, acele etmeden olabiliyor, bu güzel.

EVEREST

www.everestyayinlari.com
f/everestyayinlari
/everestkitap

